

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Planu ogólnego Gminy
Stare Kurowo

Opracowanie:

Autor opracowania: mgr inż. Karolina Ioannidis

Zakład Analiz Środowiskowych
EKO-PRECYZJA
Karolina Ioannidis
mgr inż. Karolina Ioannidis
Kierownik ds. dokumentów strategicznych
karolina.ioannidis@eko-precyzja.eu, 736 228 006

Data opracowania: 08.01.2026 r.

Spis treści

1. Przedmiot i zakres opracowania	4
2. Zakres prognozy.....	5
3. Metody pracy i materiały źródłowe	6
4. Opis projektu planu ogólnego Gminy Stare Kurowo	6
4.1. Zawartość planu ogólnego	6
4.5. Ustalenia planu.....	15
5. Analiza i ocena istniejącego stanu na terenach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji	30
5.1. Portret gminy.....	30
5.2. Demografia	32
5.3. Infrastruktura i ochrona środowiska	32
5.4. Istniejący stan środowiska.....	32
5.4.1. Klimat.....	32
5.4.2. Jakość powietrza	33
5.4.3. Wody	36
2.6.1. Wody powierzchniowe.....	36
2.6.2. Wody podziemne	41
2.6.3. Zagrożenie powodzią oraz podtopieniami	44
2.6.4. Zagrożenie suszą.....	45
5.4.4. Hałas	47
5.4.5. Zasoby przyrodnicze	52
2.7.4. Korytarze ekologiczne	55
6. Główne problemy ochrony środowiska	59
7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.....	60
8. Przewidywane oddziaływanie zapisów zawartych w projekcie Planu ogólnego gminy Stare Kurowo na środowisko	71
8.1. Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	71
8.2. Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta	78
8.3. Ludzie.....	81
8.4. Powietrze atmosferyczne	82
8.5. Klimat.....	84
8.6. Zasoby naturalne	85
8.7. Wody	85
8.8. Krajobraz i powierzchnia ziemi.....	87
8.9. Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne	89
8.10. Zabytki i dobra materialne	90
8.11. Opis oddziaływań o charakterze skumulowanym	91
9. Analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	91
10. Propozycja działań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie Planu ogólnego	93
11. Tendencje przeobrażeń przy braku realizacji planu ogólnego.....	94
12. Potencjonalne oddziaływanie transgraniczne.....	94
13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	94
14. Zestawienie tabel oraz rysunków	96

1. Przedmiot i zakres opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Prognoza oddziaływania na środowisko dla Planu Ogólnego Gminy Stare Kurowo. Opracowanie zostało wykonane w oparciu o art. 46 oraz art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112).

Zgodnie z zapisami artykułów 46 Ustawy OOS, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty następujących dokumentów strategicznych:

1. planu ogólnego gminy oraz planu zagospodarowania przestrzennego, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju, programu, polityki publicznej i dokumentu programowego, z zakresu polityki rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
2. polityki, strategii, planu i programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywany lub przyjmowany przez organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
3. polityki, strategii, planu i programu innego niż wymienione w pkt 1 i 2, którego realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli nie jest on bezpośrednio związany z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony.

Zgodnie z artykułem 47 Ustawy OOS przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektu dokumentu innego niż wymieniony w art. 46 ust. 1 oraz w przypadku projektu zmiany takiego dokumentu, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem, o którym mowa w art. 57 Ustawy OOS, organ opracowujący projekt stwierdzi, że realizacja postanowień danego dokumentu albo jego zmiany może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektów dokumentów, innych niż wymienione powyżej, jeżeli wyznaczają one ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub realizacja postanowień tych dokumentów może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko. Projekt *Planu Ogólnego Gminy Stare Kurowo* wpisuje się w powyższy katalog dokumentów.

Cel i zakres merytoryczny opracowania

Głównym celem prognozy jest ustalenie czy zapisy projektu *Planu Ogólnego Gminy Stare Kurowo* nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego, a cele ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są spójne z celami i priorytetami zaplanowanymi w dokumentach wyższego szczebla. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

2. Zakres prognozy

Zakres prognozy powinien być zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112).

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza ponadto określa, analizuje i ocenia:

1. istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
2. stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
3. istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
4. cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
5. przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
  - różnorodność biologiczną,
  - ludzi,
  - zwierzęta,
  - rośliny,
  - wodę,
  - powietrze,
  - powierzchnię ziemi,
  - krajobraz,
  - klimat,
  - zasoby naturalne,

- zabytki,
- dobra materialne.

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarowych form ochrony przyrody;
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres i stopień szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim pismem znak: WZŚ.411.158.2024.EK z dnia 4 listopada 2024 r. oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Drezdenku pismem znak: NZ.9022.3.1.3.2024 z dnia 20 listopada 2024 r.

3. Metody pracy i materiały źródłowe

Prognoza została opracowana zgodnie z zaleceniami zawartymi w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112). Przy sporządzaniu niniejszego dokumentu zastosowano metody statystyczne i porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Autor kierował się swoją wiedzą i doświadczeniem stosownie do stanu wiedzy współczesnej. Wszystkie zastosowane metody oceny są dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Oceny dokonano w oparciu o analizę poszczególnych elementów środowiska w zależności od zagrożeń stwarzanych przez oddziaływanie na środowisko zapisów Planu Ogólnego.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie planu ogólnego spowoduje zróżnicowane zmiany w środowisku. Ich charakter, intensywność oraz zasięg uzależniony będzie od faktycznego sposobu zagospodarowania terenu oraz stopnia realizacji zapisów zawartych w projekcie planu.

4. Opis projektu planu ogólnego Gminy Stare Kurowo

4.1. Zawartość planu ogólnego

Projekt planu ogólnego Gminy Stare Kurowo (POG) został sporządzony w oparciu o Uchwałę Nr LXV.345.2024 z dnia 20 marca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Stare Kurowo, w zgodzie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 27 marca 2023 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zwanej dalej ustawą (art. 13a – 13h), Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy oraz Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy,

dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów, zwane dale Rozporządzeniem.

W myśl art. 13h ustawy wraz z projektem planu ogólnego gminy sporządza się uzasadnienie składające się z części tekstowej i graficznej, którego zakres został ściśle określony w ww. przepisach.

W obrębie Gminy Stare Kurowo za wyjątkiem strefy handlu wielkopowierzchniowego (SH) wyznaczono wszystkie, pozostałe rodzaje stref planistycznych wymienionych w ustawie, których lokalizacja wynika z aktualnego zagospodarowania bądź z istniejących uwarunkowań a mianowicie:

- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną **1-12SW** o łącznej powierzchni ok. 2,9 ha. Obejmuje ona istniejącą oraz planowaną zabudowę mieszkaniową wielorodzinną w Starym Kurowie oraz w Kawkach, Przynotecku, Łęgowie.
- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną **1-84SJ** o łącznej powierzchni ok. 144,7 ha. Strefa ta jest największą strefą z zabudową mieszkaniową w gminie. Obejmuje ona obszar istniejącej i projektowanej (48SJ, 59-62SJ, część 66SJ, 69SJ) zabudowy głównie mieszkaniowej jednorodzinnej w środkowej i północnej części gminy szczególnie w miejscowościach: Łącznica, Stare Kurowo, Nowe Kurowo, Łęgowo, Rokitno wraz z zabudową usługową oraz innymi funkcjami, które mają charakter towarzyszący zabudowie mieszkaniowej. Strefa ta w zdecydowanej większości obejmuje wyznaczony obszar uzupełnienia zabudowy (OUZ).
- strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową **1-293SZ** o łącznej powierzchni ok. 116,6 ha. Strefa ta obejmuje obszar istniejącej, rozproszonej zabudowy zagrodowej w południowej części gminy, szczególnie w miejscowościach: Łącznica, Łęgowo, osadzie Międzybłocie, Pławin, Przynotecko.

Powyższe strefy są jedynymi w których będzie można lokalizować nową zabudowę mieszkaniową. Możliwości ich wyznaczenia precyzyjnie determinują przepisy ustawy, a mianowicie wyznaczając je w pierwszej kolejności uwzględnia się obszary, dla których w obowiązujących planach miejscowych określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej oraz obszary uzupełnienia zabudowy w ramach istniejącej zabudowy. W Gminie Stare Kurowo bardzo niewielka powierzchnia objęta jest obowiązującymi planami miejscowymi, jedynie ok. 1,2% powierzchni gminy i w zasadzie nie dotyczą terenów z zabudową mieszkaniową więc powyższy przepis ma jedynie zastosowanie w zakresie obszarów uzupełnienia zabudowy w ramach istniejącej zabudowy. Co istotne w powyższych strefach planistycznych suma chłonności terenów niezabudowanych w tym luk w zabudowie nie może być mniejsza niż 70% oraz większa niż 130% wartości zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w gminie.

Jak wynika z wyliczeń przeprowadzonych zgodnie z przepisami Rozporządzenia zapotrzebowanie na nową zabudowę w Gminie Stare Kurowo wynosi 500 mieszkańców.

Chłonność terenów niezabudowanych w tym luk w istniejącej zabudowie w powyższych strefach planistycznych z zabudową mieszkaniową, z uwzględnieniem zmian wynikających z uwzględnienia części uwag złożonych w trakcie konsultacji społecznych wynosi 649 mieszkańców.

Obliczenie chłonności terenów niezabudowanych,
w tym luk w istniejącej zabudowie:

Dane wyjściowe:

- Powierzchnia gminy – 77,58 km² (7 758 ha)
- Suma powierzchnia użytkowej mieszkań w gminie – 112 799 m²⁽¹⁾
- Suma powierzchni zabudowy w gminie – 377 526 m² (37,8 ha)
- Suma powierzchni zabudowy mieszkaniowej w gminie – 145 165 m² (14,5ha)
- Liczba kondygnacji (uśredniona) dla zab. mieszkaniowej – 1,68
- Liczba mieszkań - 1215⁽²⁾
- Statystyczna liczba mieszkańców na 1 mieszkanie w 2013 – 3,67⁽²⁾
- Statystyczna liczba mieszkańców na 1 mieszkanie w 2023 – 3,23⁽²⁾
- Prognozowana liczba mieszkańców na 1 mieszkanie w 2043 – 2,35
- Zapotrzebowanie na nową zabudowę – 500 mieszkańców
  - x 70% – 350 mieszkańców
  - x 130% – 650 mieszkańców
- Prognozowana powierzchnia użytkowa na jednego mieszkańca – 40m²

Obszar uzupełnienia zabudowy

	Etap konsultacji społecznych	Po uwzględnieniu części uwag
Powierzchnia obszaru uzupełnienia zabudowy (OUZ)	1 716 070 m ² (171,6ha)	1 683 634 m ² (168,4 ha)*
Powierzchnia obszaru uzupełnienia zabudowy (OUZ) poza mpzp ⁽²⁾	1 713 129 m ² (171,3ha)	1 680 693 m ² (168,1 ha)
Powierzchnia obszaru uzupełnienia zabudowy (OUZ) w mpzp ⁽³⁾	2 941 m ² (0,3 ha)	2 941 m ² (0,3 ha)
Powierzchnia OUZ w SW	28 520 m ²	28 520 m ²
Powierzchnia OUZ w SW niezabudowana, bez dróg	593 m²	593 m²
Powierzchnia OUZ w SJ	1 191 698 m ² (119,2 ha)	1 217 271 m ² (121,7 ha)
Powierzchnia OUZ w SJ niezabudowana, bez dróg	161 914 m² (16,2ha)	183 193 m² (18,3 ha) <i>o 21 279 m² więcej</i>
Powierzchnia OUZ w SZ	317 582 m ²	317 582 m ²
Powierzchnia OUZ w SZ niezabudowana, bez dróg	7 075 m² (0,7ha)	7 075 m² (0,7ha)
Powierzchnia OUZ poza ww. strefami planistycznymi	176 997 m ²	176 997 m ²

* - zmniejszona powierzchnia wynika z usunięcia OUZ ze stref komunikacji (SK) czy stref otwartych (SO) o łącznej pow. 53 715 m². Faktyczne zwiększenie OUZ w wyniku uwzględnienia uwag w strefie SJ to **21 279 m²**, co zostało poprawnie zwalidowane w przeglądarce APP.

Strefa wielofunkcyjna SW (wielorodzinna)

Powierzchnia strefy SW	29 793 m ² (2,9 ha)
Powierzchnia zabudowy w strefie SW	7 266 m ²
Powierzchnia zabudowy mieszkaniowej w strefie SW	3 645 m ²
Powierzchnia strefy SW niezabudowana	593 m ² (0,06 ha)

¹ GUS-Bank Danych Lokalnych 2023

² - dot. terenów objętych mpzp gdzie możliwa jest realizacja funkcji mieszkaniowej

³ - dot. terenów objętych mpzp gdzie możliwa jest realizacja funkcji mieszkaniowej

Powierzchnia strefy SW w obrębie mpzp	0 m ²
Powierzchnia strefy SW niezabudowana (bez dróg)	593 m²
Średnia powierzchnia działki budowlanej w SW	303 m ²
Powierzchnia strefy SW w OUZ	28 520 m ² (2,8 ha)
Powierzchnia strefy SW poza OUZ	616 m ² (0,1 ha)

Strefa wielofunkcyjna SJ (jednorodzinna)

	Etap konsultacji społecznych	Po uwzględnieniu części uwag
Powierzchnia strefy SJ	1 401 350 m ² (140,1 ha)	1 448 774 m ² (144,9 ha)
Powierzchnia zabudowy w strefie SJ	134 670 m ² (13,5ha)	134 670 m ² (13,5ha)
Powierzchnia zabudowy mieszkaniowej w strefie SJ	78 278 m ² (7,8ha)	78 278 m ² (7,8ha)
Powierzchnia strefy SJ w obrębie mpzp	6 268 m ² (0,6 ha)	6 268 m ² (0,6ha)
Powierzchnia strefy SJ poza mpzp	1 395 082 m ² (139,5 ha)	1 442 506 m ² (144,3 ha)
Powierzchnia strefy SJ niezabudowana	346 840 m ² (34,7 ha)	394 464 m ² (39,4 ha)
Powierzchnia strefy SJ niezabudowana, bez dr	272 059 m² (27,2 ha)	319 483 m² (31,9 ha) <i>o 47 424 m² więcej</i>
Powierzchnia strefy SJ niezabudowana w obrębie mpzp, poza OUZ, bez dróg	6 268 m ² (0,6 ha)	6 268 m ² (0,6 ha)
Powierzchnia strefy SJ niezabudowana poza mpzp, poza OUZ, bez dróg	106 877 m ² (10,7 ha)	133 022 m ² (13,3 ha)
Powierzchnia strefy SJ niezabudowana w OUZ, bez dróg	161 914 m ² (16,3 ha)	183 193 m ² (18,3 ha)
Uśredniona powierzchnia działki budowlanej w SJ	1238 m ²	1238 m ²
Powierzchnia strefy SJ w OUZ	1 191 698 m ² (119,2 ha)	1 217 271 m ² (121,7 ha)
Powierzchnia strefy SJ poza OUZ	209 652 m ² (21ha)	231 503 m ² (23,2 ha)

Strefa wielofunkcyjna SZ (zagrodowa)

Powierzchnia strefy SZ	1 165 836 m ² (116,6ha)
Powierzchnia zabudowy w strefie SZ	164 104 m ²
Powierzchnia zabudowy mieszkaniowej w strefie SZ	58 274 m ²
Powierzchnia strefy SZ w obrębie mpzp	0 m ²
Powierzchnia strefy SZ z zabudową	1 137 072 m ² (113,7ha)
Powierzchnia strefy SZ niezabudowana	28 764 m ² (2,9ha)
Powierzchnia strefy SZ niezabudowana, bez dróg	22 817 m² (2,3ha)
Powierzchnia strefy SZ niezabudowana, w OUZ, bez dróg	7 075 m ² (0,7ha)
Powierzchnia strefy SZ niezabudowana, poza OUZ, bez dróg	15 742 m ² (1,6ha)
Średnia powierzchnia działki budowlanej w SZ	2229 m ²
Powierzchnia strefy SZ w OUZ	317 582 m ²
Powierzchnia strefy SZ poza OUZ	848 254 m ²

OBLICZENIA

- Wskaźnik dotyczący udziału pow. zabudowy mieszkaniowej w strefie w stosunku do pow. zabudowy w tej strefie (**W1**):

Suma pow. zab. m. w strefie/suma pow. zab. w strefie

$$SW - 3\ 645 / 7\ 266 = \mathbf{0,50}$$

co znaczy, że statystycznie na każde 100m² pow. zabudowy w strefie SW przypada 50 m² pow. zab. mieszkaniowej.

$$SJ - 78\,278 / 134\,670 = 0,58$$

co znaczy, że statystycznie na każde 100m² pow. zabudowy w strefie SJ przypada 56 m² pow. zab. mieszkaniowej.

$$SZ - 58\,274 / 164\,104 = 0,36$$

co znaczy, że statystycznie na każde 100m² pow. zabudowy w strefie SZ przypada 36 m² pow. zab. mieszkaniowej.

- Wskaźnik dotyczący udziału powierzchni użytkowej mieszkań w powierzchni zabudowy mieszkaniowej w gminie (**W2**)

Suma powierzchni uż. m./Suma powierzchni zab. m. w gminie

$$W2 = 112\,799 / 145\,165 = 0,78$$

co znaczy, że statystycznie na każde 100m² pow. zabudowy mieszkaniowej w gminie przypada 78m² pow. użytkowej mieszkań.

- Wskaźnik korygujący odnoszący się do liczby osób na mieszkanie w 2043 r. tj. 2,35 os./mieszkanie - 0,43 (**W3**):

$$W3 = 1 / 2,35 = 0,43$$

- Wskaźnik dotyczący prognozowanej powierzchni użytkowej na jednego mieszkańca w 2043 r. – 40 m² (**W4**)

$$W4 = 1 / 40 = 0,025$$

Wskaźniki zagospodarowania terenu w poszczególnych strefach wielofunkcyjnych (z zabudową mieszkaniową):

Strefa	Intensywność nadziemna /śr/ (I)	Wskaźnik korygujący dot. udziału pow. zabudowy mieszkaniowej w strefie / W1 /	Wsk. udziału pow. użytkowej mieszkań w pow. zab. mieszk. / W2 /	Wskaźnik korygujący odnoszący się do liczby osób na mieszkanie / W3 /	Wskaźnik dotyczący prognozowanej powierzchni użytkowej na jednego mieszkańca / W4 /
SW	0,9	0,50	0,78	0,43	0,025
SJ	0,4	0,58			
SZ	0,39	0,36			

śr. – wartość uśredniona

- Wyliczenie chłonności terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie w liczbie mieszkańców (Ch):

Chłonność (Ch) = Intensywność (I) x Wskaźnik korygujący (W) x Powierzchnia terenów niezabudowanych (P)

$$Ch = I \times W \times P$$

$$W = W1 \times W2 \times W3 \times W4$$

- Tabela zestawienie wskaźników i wyliczeń dotyczących chłonności dla terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie:

Strefa	Intensywność nadziemna /śr/	Wsk. udziału zab. mieszkaniowej w pow. zab. /śr/	Wsk. udziału pow. użytkowej mieszkań w pow. zab.	Wskaźnik korygujący odnoszący się do liczby osób na mieszkanie	Prognozowana pow. użytkowa na 1 mieszkańca	Pow. terenów niezabudowanych w strefie, z uwzględnieniem luk w istn. zabudowie	Uwagi/ Wynik (liczba mieszk.)
	I	W1	W2	W3	W4	P	
SW _{mpzp} poza OUZ	0,9	0,5	0,78	0,43	40m ² (0,025)	0 m ²	
SJ _{mpzp} poza OUZ	0,4	0,58				6 268 m ²	
SZ _{mpzp} poza OUZ	0,39	0,36				0 m ²	
SW _w OUZ	0,9	0,5				593 m ²	
SJ _w OUZ	0,4	0,58				161 914 m ²	
SZ _w OUZ	0,39	0,36				7 075 m ²	
Ch _{mpzp} poza OUZ _{sw}	0,9 x	0,5 x	0,78 x	0,43 x	0,025 x	0	0
Ch _{mpzp} poza OUZ _{sj}	0,4 x	0,58 x				6 268 m ² =	12
Ch _{mpzp} poza OUZ _{sz}	0,39 x	0,36 x				0	0
Ch _{OUZ_{sw}}	0,9 x	0,5 x				593 m ²	2
Ch _{OUZ_{sj}}	0,4 x	0,58 x				161 914 m ²	315
Ch _{OUZ_{sj}*}	0,4 x	0,58 x				21 279 m ²	41
Ch _{OUZ_{sz}}	0,39 x	0,36 x				7 075 m ²	8
						suma	378
SW _{niezab}	0,9	0,5	0,78 x	0,43 x	0,025 x	593 m ²	
SJ _{niezab}	0,4	0,58				272 059 m ²	
SJ _{niezab} *	0,4	0,58				47 424 m ²	
SZ _{niezab}	0,39	0,36				22 817 m ²	
Ch _{sw}	0,9 x	0,5 x				593 =	2
Ch _{sj}	0,4 x	0,58 x				272 059 =	529
Ch _{sj} *	0,4 x	0,58 x				47 424 =	92
Ch _{sz}	0,39 x	0,36 x				22 817 =	27
						suma	650

śr. – wartość uśredniona

* - zwiększona powierzchnia w wyniku uwzględnienia części uwag

W wyniku uwzględnienia części uwag złożonych w trakcie konsultacji społecznych zwiększono powierzchnię strefy wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną SJ o 47 424 m², w tym w OUZ o pow. 21 279 m², co skutkowało koniecznością przeliczenia chłonności terenów

niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie dla stref planistycznych z zabudową mieszkaniową

Chłonność terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie dla stref planistycznych z zabudową mieszkaniową wyznaczonych w POG w obszarze uzupełnienia zabudowy (OUZ), z uwzględnieniem poszerzeń OUZ wynikających z uwzględnienia uwag, oraz w obszarach gdzie obowiązujące plany miejscowe umożliwiają realizację funkcji mieszkaniowej wynosi 378 mieszkańców. Wobec tego, że chłonność w ww. obszarach nie przekracza wartości zapotrzebowania na nową zabudowę w gminie (130% czyli 650 mieszkańców) w POG poszerzono ww. strefy planistyczne z zab. mieszkaniową, w tym w wyniku uwzględnienia części uwag jakie wpłynęły na etapie konsultacji społecznych.

Łączna chłonność terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie dla wyznaczonych w POG stref planistycznych z zabudową mieszkaniową, po uwzględnieniu ww. poszerzeń wynosi **649** mieszkańców, czyli tyle ile wyliczona chłonność terenów niezabudowanych w tym luk w istniejącej zabudowie, zwiększona o max. 130% która wynosi 650 mieszkańców. Wyznaczone w planie ogólnym gminy Stare Kurowo strefy planistyczne z zabudową mieszkaniową (SW - wielorodzinna, SJ - jednorodzinna, SZ – zagrodowa) wykraczają poza OUZ oraz poza tereny w których obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego umożliwiają realizację funkcji mieszkaniowej.

W związku z powyższym możliwość wyznaczenia dodatkowych lub poszerzenie już wyznaczonych stref planistycznych z zabudową mieszkaniową w planie ogólnym gminy Stare Kurowo nie jest już możliwe ponad to co zostało wskazane w POG.

- strefa usługowa **1-10SU** o łącznej powierzchni ok. 4,9 ha. Obejmuje ona m.in. wyodrębnione tereny usług kultu religijnego:
  - w Nowym Kurowie – Kościół pw. Matki Bożej Szkaplerznej wraz z zabudowaniami Zgromadzenia Sióstr Jezusa Miłosiernego oraz
  - w Głębozku kościół pw. Św. Barbary.

Pozostałe tereny z zabudową usługową w gminie zostały objęte innymi strefami planistycznymi, których profil podstawowy lub dodatkowy obejmuje tereny usług.

- strefa gospodarcza **1-7SP** o łącznej powierzchni ok. 64 ha. Strefa ta obejmuje istniejące tereny na których prowadzona jest działalność wytwórcza, produkcyjna, logistyczna itp. oraz tereny gdzie przewiduje się lokalizację instalacji wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w terenie niegdyś przewidzianym pod składowisko odpadów komunalnych (1SP). Strefy te wyznaczone są w większości w obrębie Starego i Nowego Kurowa.
- strefa produkcji rolniczej **1-4SR** o łącznej powierzchni ok. 47 ha. Obejmuje te obszary gdzie prowadzona jest intensywna produkcja rolnicza. Zwraca się uwagę, że większość terenów gminy, która ma charakter rolniczy położona jest w strefie otwartej gdzie w profilu podstawowym strefy wskazane są tereny rolnicze ale z zakazem zabudowy.
- strefa infrastrukturalna **1-2SI** o pow. 1 ha. Obejmuje ona teren istniejącej oczyszczalni ścieków w Starym Kurowie oraz teren przy ul. Dworcowej. Tereny infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m² są wpisane w profil podstawowy wszystkich stref planistycznych.

- strefa zieleni i rekreacji **1-4SN** o łącznej powierzchni ok. 47,3 ha. Strefa ta została wskazana dla obszarów już wykorzystywanych dla tego rodzaju zagospodarowania w Starym Kurowie tj. boisko piłkarskie klubu GKS Meprozet Stare Kurowo, Orlik wraz z terenami przyległymi oraz tereny stawów w Starym Kurowie. Ponadto strefa 3SN została wyznaczona w północnej części sołectwa Łącznica w okolicy zbiornika wodnego Ciszewo. Powyższe lokalizacje tej strefy pokrywają się ze wskazaniami dla tego typu zagospodarowania wskazanymi na modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej przyjętym w obowiązującej Strategii Rozwoju Gminy Stare Kurowo na lata 2022-2030.
- strefa cmentarzy **1SC** o pow. 2,3 ha. Ta strefa planistyczna obejmuje teren istniejącego, czynnego cmentarza w Starym Kurowie. Na terenie gminy znajduje się kilkanaście nieczynnych cmentarzy ewangelickich m.in. we wsi Łęgowo, Łącznica, Kawki, Przynotecko, Nowe Kurowo, Pławin, Rokitno czy Stare Kurowo, które zostały objęte innymi strefami planistycznymi. Cmentarze te stanowią historyczny zasób gminy i są wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków.
- strefa górnictwa **1SG** o powierzchni ok. 6,5 ha wyznaczona w północno-wschodniej części Starego Kurowa, poza istniejącymi zabudowaniami. Strefa ta obejmuje udokumentowane złoża surowców geologicznych „Stare Kurowo”. Jest to złoża piasków kwarcowych do produkcji cegły wapienno-piaskowej.
- strefa otwarta **1-32SO** o łącznej powierzchni ok. 7 267,4 ha. Strefa ta jest największą strefą planistyczną w gminie. Obejmuje tereny lasów, tereny rolne, tereny wód czy tereny zieleni naturalnej. W obrębie tej strefy znajduje się również rozproszona, istniejąca zabudowa mieszkaniowa, zagrodowa czy gospodarcza. Zabudowa ta będzie mogła pozostać. W tej strefie, o ile gmina nie uchwali planu miejscowego, będą mogły być realizowane te inwestycje, które nie wymagają uzyskania decyzji o warunkach zabudowy bądź te dla których nie wymaga się lokalizacji w OUZ a planowana funkcja zabudowy i zagospodarowania terenu będzie zgodna z profilem strefy. Jeżeli dla terenu z tą strefą gmina uchwali plan miejscowy wówczas nie będzie można ustalić tutaj nowych terenów pod zabudowę a w ramach wykorzystywania terenów w sposób dotychczasowy ustawa dopuszcza przebudowę i remont istniejących obiektów budowlanych oraz montaż urządzeń, niepowodujących zmiany sposobu użytkowania. W tej strefie można również lokalizować instalacje odnawialnych źródeł energii o ile zostanie to ujęte w ramach dodatkowego profilu funkcjonalnego tej strefy. Dotyczy to stref położonych poza obszarami gminy, które są objęte formami ochrony przyrody (Natura 2000, Obszar Chronionego Krajobrazu).
- strefa komunikacyjna **1-4SK** o powierzchni 53,2 ha. Strefa ta obejmuje istniejącą linię kolejową Nr 203 Tczew – Kostrzyn gr.p. oraz istniejące drogi wojewódzkie nr 154 (3-4SK) i 156 (2SK) klasy Z. Żadna z pozostałych istniejących dróg publicznych w gminie nie posiada odpowiedniej klasy technicznej (min. klasa G – droga główna dla tej strefy planistycznej) ani też nie ma na terenie gminy planowanych dróg publicznych o klasie technicznej min. G, której lokalizacja byłaby potwierdzona ustaleniem linii rozgraniczających teren.

W POG wyznaczono obszar uzupełnienia zabudowy (OUZ) natomiast nie wyznaczono obszaru zabudowy śródmiejskiej.

Gmina Stare Kurowo posiada bardzo niewielki odsetek pokrycia planami miejscowymi (ok. 1,2% pow. gminy). Zmiany zagospodarowania terenu w gminie na obszarach bez planów miejscowych realizowane są poprzez wydawanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (WZ i ULICP). Od 1 stycznia 2026 r. aby wydać decyzję o WZiZT gmina musi posiadać obowiązujący plan ogólny, co do zasady teren objęty wnioskiem winien być położony w OUZ, funkcja zabudowy i zagospodarowania terenu ma być zgodna z profilem funkcjonalnym strefy planistycznej a parametry planowanej zmiany zagospodarowania muszą odpowiadać wskaźnikom przyjętym w POG. Decyzje o WZiZT wydane po 1 stycznia 2026 r. będą obowiązywać 5 lat. Decyzje o WZiZT, które staną się prawomocne przed ww. terminem nie będą posiadały terminu ważności.

OUZ w Gminie Stare Kurowo wyznaczono zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy. Obszar ten wyznacza się na podstawie odpowiedniego zgrupowania istniejącej zabudowy o określonej funkcji, która jest uwidoczniła w odpowiednich publicznych bazach danych tj. ewidencji gruntów i budynków czy obiektów topograficznych o odpowiedniej szczegółowości. Dane wykorzystane do wyznaczenia OUZ pochodzą z pozyskanej EGİB oraz z BDOT10k.

Obszar wyznaczono za pomocą dedykowanej przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii wtyczki APP2 (w programie QGIS wersja 3.22.5-3.34) i poprawnie zwalidowano. Łączna powierzchnia OUZ wyznaczona zgodnie z §1 ust. 1 Rozporządzenia (P_v) wynosi 127,9 ha. Po uwzględnieniu dopuszczalnego w ww. Rozporządzeniu poszerzenia wyznaczony w POG OUZ wynosi – 168,4 ha.

Nie wyznaczono obszaru zabudowy śródmiejskiej ponieważ wyznacza się go dla intensywnej zabudowy mieszkaniowej i usługowej w mieście (art. 2 pkt. 23 ustawy), a Gmina Stare Kurowo jest gminą wiejską.

Zgodnie z art. 13e ustawy gminne standardy urbanistyczne obejmują gminny katalog stref planistycznych oraz mogą obejmować gminne standardy dostępności infrastruktury społecznej.

W planie ogólnym Gminy Stare Kurowo ustalono jedynie gminny katalog stref planistycznych. W tym katalogu określa się:

- profil funkcjonalny stref planistycznych oraz
- wartość maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy – w strefach planistycznych SW, SJ, SZ, SU, SH, SP, SR;
- wartości minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej - w strefach planistycznych SW, SJ, SZ, SU, SH, SP, SR, SI, SN, SC nie mniejszego niż wynika to z przepisów Rozporządzenia lub z obowiązujących planów miejscowych;
- w ramach gminnego katalogu stref planistycznych dopuszcza się określenie w strefach planistycznych SI, SN i SC maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy lub maksymalnego udziału powierzchni zabudowy;
- dopuszcza się również w strefach SG, SO, SK, maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy, maksymalnego udziału powierzchni zabudowy lub minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

Ustalając profil funkcjonalny poszczególnych stref planistycznych, zgodnie z Rozporządzeniem wpisano do każdej strefy planistycznej profil podstawowy oraz profil dodatkowy we wskazanym zakresie. Konkretna funkcja poszczególnych terenów będzie dopiero ustalana na podstawie sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (WZiZT) dla terenów bez planu miejscowego. Zgodnie z ustawą w planie miejscowym przeznaczenie terenu będzie musiało być zgodne z profilem funkcjonalnym strefy planistycznej a poszczególne wskaźniki zabudowy i zagospodarowania będą musiały odpowiadać wskaźnikom ustalonym dla tej strefy. W przypadku wydawania decyzji o WZiZT analogicznie funkcja zabudowy i zagospodarowania terenu będzie musiała być zgodna z profilem funkcjonalnym strefy planistycznej a sposób zagospodarowania i zabudowy terenu w zakresie poszczególnych wskaźników będzie musiał odpowiadać wskaźnikom przyjętym w POG.

Dla poszczególnych stref planistycznych wyznaczono profile podstawowe i dodatkowe oraz przyjęto wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu, odpowiednio do istniejącego zagospodarowania terenu z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań zgodnie z tabelą przedstawioną w załączniku nr 2 do uzasadnienia do POG.

4.5. Ustalenia planu

W planie ogólnym ujęto sposób uwzględnienia uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy, o których mowa w art. 13b ustawy. Jak wynika z tego przepisu ustalenia planu ogólnego określa się, uwzględniając uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy w szczególności:

- 1) politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego;

Ten przepis wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r. natomiast zgodnie z obecnie obowiązującym art. 51 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, *ustalenia pierwszego planu ogólnego gminy w danej gminie określa się, uwzględniając politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego, o ile gmina dysponuje strategią rozwoju gminy lub strategią rozwoju ponadlokalnego, których opracowanie zostało wszczęte od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.*

Trudno jednak nie odnieść się do tego tak ważnego dla rozwoju każdej gminy dokumentu. Strategia Rozwoju Gminy Stare Kurowo na lata 2022-2030 została przyjęta Uchwałą nr XLIII.234.2022 Rady Gminy Stare Kurowo z dnia 27 września 2022 r. czyli przed wejściem w życie reformy planistycznej z 2023 r. W strategii tej określono, że *misją rozwoju gminy jest doskonalenie usług publicznych, podnoszenie jakości życia i zaspokajanie rosnących potrzeb społeczności lokalnej, stymulowanie rozwoju gospodarczego opartego na turystyce wraz ze wzmacnianiem przedsiębiorczości, jak również integracja i wsparcie rozwoju przestrzennego, które możliwe będzie dzięki systematycznej poprawie wewnętrznej i zewnętrznej dostępności transportowej, kompleksowemu podejściu do planowania przestrzennego oraz ochronie bioróżnorodności.*

Z kolei zgodnie z przyjętą wizją w 2030 r. *gmina Stare Kurowo stanowi wzorzec rozwoju dla innych samorządów w powiecie strzelecko-drezdeneckim. Jest gminą atrakcyjną dla mieszkańców z zachowanym ładem przestrzennym i uporządkowaną infrastrukturą, dobrym poziomem skomunikowania z sąsiednimi gminami oraz miejscem z rozwiniętą ofertą kulturalno-rozrywkową i sportową oraz wysokim poziomem uczestnictwa w życiu społecznym. Stare Kurowo korzysta*

z zasobów i potencjałów lokalnych, wspierając rozwój turystyki oraz aktywnie chroniąc środowisko przyrodnicze.

Projekt planu ogólnego spełnia założenia przyjęte w powyższych przesłaniach a jego ustalenia realizują cele strategiczne rozwoju Gminy Stare Kurowo szczególnie w wymiarze przestrzennym tj. podnoszenie standardów i modernizacja elementów infrastruktury technicznej wraz z racjonalnym kształtowaniem środowiska.

2) ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa:

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego został przyjęty Uchwałą nr XLIV/667/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 23 kwietnia 2018 r. Ustalenia projektu planu ogólnego, szczególnie w zakresie wyznaczenia wielofunkcyjnych stref planistycznych, odpowiadają przyjętym wnioskowi i rekomendacjom z powyższego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa dla Gminy Stare Kurowo, oczywiście odpowiednio dla skali i zakresu tego aktu planowania przestrzennego. A mianowicie:

Strefa przyrodnicza:

1. Kształtowanie zagospodarowania terenów w obszarach chronionych w dostosowaniu do przedmiotu ochrony oraz zgodnie z przepisami w zakresie ochrony przyrody oraz dokumentami nadrzędnymi;
2. Zachowanie integralności obszarów węzłowych i zapewnienie drożności korytarzy wyznaczonych w ramach krajowej sieci ekologicznej, w tym odtworzenie drożności korytarzy ichtiologicznych; kształtowanie systemu przyrodniczego poszczególnych miast i gmin w sposób zapewniający ich spójność i powiązanie z krajową siecią ekologiczną;
3. Ochrona ekosystemów mających znaczenie dla zachowania bioróżnorodności, w tym ekosystemów wodnych, bagiennych, leśnych i łąkowych;
4. Ochrona zasobów wód podziemnych GZWP zgodnie z warunkami określonymi dla ich obszarów ochronnych.

Gmina Stare Kurowo jest zlokalizowana w obrębie następujących Zbiorników Wód Podziemnych (ZWP):

- Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 127 „Subzbiornik Złotów–Piła–Strzelce Krajeńskie”;
  - Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 138 „Pradolina Toruń–Eberswalde”;
5. Zwiększanie retencji zlewni – realizacja obiektów małej retencji, poprawa stosunków wodnych na obszarach.

Strefa społeczna:

8. Rozwój spójnej struktury osadniczej w oparciu o powiązania funkcjonalno-przestrzenne;
9. Rozwój ośrodków usługowych.

Strefa kulturowa:

5. Zachowanie historycznie ukształtowanych układów urbanistycznych, ruralistycznych i przestrzennych;

Strefa ekonomiczno-gospodarcza:

4. Poprawa i ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki żywnościowej i wyspecjalizowanej produkcji rolnej;

Infrastruktura techniczna:

3. Uwzględnienie nowych terenów przeznaczonych do zabudowy w zakresie rozbudowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej;

10. Wyznaczanie obszarów z dopuszczeniem lokalizacji instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii o mocy powyżej 100 kW.

Strefa obronności i bezpieczeństwa:

2. Przeciwdziałanie zagrożeniu powodziowemu oraz uwzględnienie stref zagrożenia powodziowego.

Ustalenia projektu planu ogólnego, szczególnie w zakresie wyznaczenia wielofunkcyjnych stref planistycznych, odpowiadają przyjętym wnioskom i rekomendacjom z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa dla Gminy Stare Kurowo, oczywiście odpowiednio dla skali i zakresu tego aktu planowania przestrzennego

3) znajdujące się na obszarze gminy:

o **formy ochrony przyrody oraz ich otuliny,**

Na terenie Gminy Stare Kurowo występują następujące formy ochrony przyrody:

- obszary Natura 2000:
  - specjalny obszar ochrony siedlisk - Uroczyska Puszczy Drawskiej, PLH320046
  - obszar specjalnej ochrony ptaków - Lasy Puszczy nad Drawą, PLB320016
  - obszar specjalnej ochrony ptaków - Dolina Dolnej Noteci, PLB080002
- obszary chronionego krajobrazu:
  - Dolina Warty i Dolnej Noteci
  - Puszcza Drawska

Powyższe tereny zajmują prawie całą powierzchnię gminy. Jedynie niewielki fragment Starego Kurowa i Nowego Kurowa, w środkowej części gminy nie jest objęty żadną z powyższych form ochrony przyrody.

Ustalenia projektu planu ogólnego, szczególnie w zakresie wyznaczenia wielofunkcyjnych stref planistycznych oraz gminnych standardów urbanistycznych uwzględniają obowiązujące formy ochrony przyrody. Strefy planistyczne z zabudową, szczególnie mieszkaniową zostały wyznaczone w terenach już zabudowanych, tam gdzie został wyznaczony OUZ lub tam gdzie występuje koncentracja takiej zabudowy. Największą powierzchniowo strefą w tych obszarach jest strefa otwarta (SO), gdzie nie dopuszcza się żadnej zabudowy. W profilu dodatkowym tej strefy która obejmuje obszary gminy objęte formami ochrony przyrody (Natura 2000 czy Obszar Chronionego Krajobrazu) wprowadzono tereny dla lokalizacji OZE, z wyłączeniem terenów elektrowni wiatrowej i terenów elektrowni słonecznej, jako możliwość, która będzie precyzowana i przesądzana na etapie sporządzania planów miejscowych w uzgodnieniu z właściwymi organami.

o **obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wały przeciwpowodziowe oraz pasy o szerokości 50 m od stopy wału,**

Przez wschodni fragment terenu gminy przepływa rzeka Noteć, natomiast południowa granica gminy jest oparta o tę rzekę, choć tam koryto rzeki jest poza terenem gminy. Sama rzeka w tym fragmencie, który znajduje się na terenie gminy wraz z terenami przyległymi, wałami przeciwpowodziowymi oraz obszarem szczególnego zagrożenia powodziowego znajduje się w strefie otwartej 12OS i 13SO.

Bardzo duży fragment południowej części gminy znajduje się w obszarze narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego. Teren ten ma charakter rolniczy. Strefy planistyczne z zabudową zostały w tym terenie wyznaczone w obszarze istniejącej zabudowy. A zdecydowana większość tego terenu objęta jest strefą otwartą 13SO gdzie nie przewiduje się terenów z zabudową kubaturową.

Rzeka Noteć na odcinku, który przepływa przez gminę jest fragmentem międzynarodowej drogi wodnej E70. Strefa otwarta 12SO w obrębie której przepływa rzeka Noteć w profilu podstawowym ma wskazany m.in. teren komunikacji gdzie w przypadku uchwalenia planu miejscowego dla tego fragmentu gminy będzie można wyznaczyć dla rzeki Noteć teren o klasie przeznaczenia KW – teren komunikacji wodnej.

o **obszary gruntów zmeliorowanych,**

Na terenie gminy występują rowy melioracyjne natomiast nie zinwentaryzowano gruntów zmeliorowanych. Układ melioracyjny powiązany ściśle z rzeką Notecią pełni funkcje nawadniająco-odwadniająco tej części doliny Noteci, która znajduje się w obrębie gminy. Największe kanały melioracyjne to:

Kanał Rzęcinka to kanał melioracyjny o funkcji odwadniającej oraz ekstensywnego nawadniania wodami z własnej zlewni. Kanał wyposażony jest w szereg zastawek melioracyjnych umożliwiających piętrzenie wody w jego korycie.

Kanał Winniczek to kanał melioracyjny płynący z północy na południe, służący wyłącznie intensywnemu odwadnianiu terenów zmeliorowanych. Stanowi on połączenie zlewni kanału Rzęcinka z rzeką Stara Noteć.

Kanał Czajka to kanał przebiegający pomiędzy kanałem Rzęcinka i rzeką Stara Noteć, do której uchodzi na wysokości osady Błotno. Odwadnia teren pomiędzy ww. ciekami. W przypadku wysokich stanów wody część wody z kanału kierowana jest do pompowni melioracyjnej „Gościmiec”.

Kanał Opaskowy to rowy opaskowe do IV biegnące wzdłuż wałów przeciwpowodziowych rzeki Noteci. Podstawową funkcją kanału jest przyjmowanie i odprowadzanie wód przesiąkowych z koryta rzeki Noteci.

Kanał Pulsa (Rana) to prawobrzeżny dopływ rzeki Noteci, początek bierze na zboczu wysoczyzny w wąwozie śródleśnym położonym na północ od Starego Kurowa. Kanał ten doprowadza do Noteci wody spływające z wysoczyzny i stanowi drenaż północnej części doliny rzeki. Pełni funkcję cieku odwadniająco-nawadniającego oraz stanowi zaopatrzenie w wodę stawów hodowlanych.

Kanał Doprowadzalnik-Klesno prowadzi wody od miejscowości Głębołek w kierunku zachodnim do połączenia z kanałem Pulsa poniżej Starego Kurowa. Podstawową funkcją kanału jest rozprowadzenie wody dostarczanej w obszar pradoliny za pomocą przepompowni melioracyjnej „Kleśno” w Głęboczku. Nadmiar wody z doprowadzalnika przekazywany jest dalej do kanału Pulsa do nawodnień użytków rolnych leżących w jego zlewni.

Kanał Równoleżnik to kanał melioracyjny przebiegający równolegle do kanału Doprowadzalnik-Klesno, z którym posiada połączenie w miejscowości Błotnica.

Kanały melioracyjne, co do zasady znajdują się w strefie otwartej SO gdzie nie przewiduje się zabudowy kubaturowej, a profil funkcjonalny strefy przewiduje m.in. tereny rolnictwa z zakazem zabudowy, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren infrastruktury technicznej.

- o **tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których występują te ruchy,**

Zgodnie z danymi zamieszczonymi w ramach Systemu Ochrony Przeciwoświsowej, na terenie gminy nie występują osuwiska ani tereny zagrożone ruchami masowymi.

Natomiast na arkuszach map geosrodowiskowych w obrębie Gminy Stare Kurowo wskazano obszary predysponowane do występowania ruchów masowych. Obszary te znajdują się w części północnej gminy. W większości pozostają w strefie otwartej wskazanej w POG.

- o **strefy ochronne ujęć wody,**

Na terenie gminy funkcjonuje pięć ujęć wody dla których ustanowiono strefy bezpośredniej ochrony. Strefy znajdują się na terenie miejscowości Stare Kurowo w gminie Stare Kurowo. Lokalizacja stref: działki o nr ewid. 301/2 i 308/12 - dwie, 908/11, obręb Stare Kurowo i 68 obręb Pławin. Wymiary stref:

- a) - 20,00 x 20,00 m (działka o nr ewid. 308/12, obręb Stare Kurowo, studnia nr SW1),
- b) - 20,00 x 20,00 m (działka o nr ewid. 301/2, obręb Stare Kurowo, studnia nr SW2),
- c) - 6,00x7,00 m (działka o nr ewid. 308/12, obręb Stare Kurowo, studnia SW0),
- d) - 10,00 x 12,00 m (działka o nr ewid. 908/11, obręb Stare Kurowo, studnia ul. Słoneczna),
- e) - 4,00 x 4,00 m (działka o nr ewid. 68, obręb Pławin, studnia),

Studnia a) wraz z bezpośrednią strefą ochrony objęty jest strefą 6SP (strefa gospodarcza). W profilu podstawowym dla tej strefy wyszczególniono m.in. teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej.

Studnia b) wraz z bezpośrednią strefą ochrony objęty jest strefą 4SO (strefa otwarta). W profilu podstawowym dla tej strefy wyszczególniono teren zieleni naturalnej, teren infrastruktury technicznej.

Studnia c) i d) wraz z bezpośrednią strefą ochrony objęty jest w strefą 7SJ (strefa zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej). W profilu podstawowym dla tej strefy wyszczególniono m.in. teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej.

Studnia e) wraz z bezpośrednią strefą ochrony objęta jest strefą 3SO. W profilu podstawowym dla tej strefy wyszczególniono teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej.

Na etapie sporządzania planu miejscowego dla obszarów ww. ujęć wody wraz z ich strefą ochrony bezpośredniej zostaną wskazane tereny o odpowiedniej klasie przeznaczenia terenu.

- o **obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych,**

W granicach gminy nie zostały wyznaczone strefy ochronne wód śródlądowych.

- o **tereny górnicze i obszary górnicze wraz z filarami ochronnymi,**

W granicach gminy nie ma terenów górniczych ani obszarów górniczych.

- o **udokumentowane złoża kopalin, kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla i podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji,**

Na terenie gminy zlokalizowane jest jedno złożo piasku kwarcowego niezawodnionego (piaski kwarcowe do produkcji cegły wapienno-piaskowej). Ma ono powierzchnię 6,55 ha. Geologiczne zasoby bilansowe złoża wynoszą 579 tys. m³. Wydobycie odbywało się metodami odkrywkowymi. Jego eksploatacja zakończyła się 31 grudnia 2008 r. W obrębie tego złoża została

wyznaczona strefa planistyczna ISG (strefa górnictwa), co powinno zabezpieczyć to złożę i w przyszłości wznowić eksploatację, o ile będzie to uzasadnione.

W obrębie gminy znajduje się również Główny Zbiornik Wód Podziemnych GZWP nr 127 Subzbiornik Złotów-Piła-Strzelce Krajeńskie oraz GZWP nr 138 Pradolina Toruń-Eberswalde.

Ponadto, zgodnie z wnioskiem ORLEN S.A. teren gminy częściowo obejmuje koncesja nr 69/98/Ł z dnia 14.09.2016r. na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywania ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż w obszarze „Gorzów Wielkopolski – Międzychód” ważna do 14.09.2046.

- **obszary uzdrowisk oraz obszary ochrony uzdrowiskowej,**

Nie dotyczy

- **zabytki objęte formami ochrony, o których mowa w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, lub ujęte w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków oraz dobra kultury współczesnej,**

W gminie obowiązuje Gminna Ewidencja Zabytków w której znajduje się 241 obiektów. 6 obiektów na terenie gminy wpisanych jest do rejestru zabytków i dotyczy to wyłącznie kościołów tj.:

- Kościół filialny p.w. Św. Michała Archanioła wraz z otoczeniem w Błotnicy;
- Kościół filialny p.w. św. Barbary wraz z otoczeniem w Głębozku;
- Kościół filialny p.w. Narodzenia Najświętszej MP wraz z otoczeniem w Łącznicy
- Dawny kościół ewangelicki, ob.. Rzymskokatolicki kościół filialny p.w. MB Szkaplerznej wraz z otoczeniem w Nowym Kurowie;
- Kościół filialny p.w. MB Nieustającej Pomocy wraz z otoczeniem w Pławinie;
- Kościół parafialny p.w. św. Piotra i Pawła w Starym Kurowie;

W GEZ wpisanych jest również 17 nieczynnych już cmentarzy ewangelickich zlokalizowanych w Starym Kurowie, Głębozku, Kawkach, Łącznicy, Łęgowie, Nowym Kurowie, Pławinie, Przynotecku i Rokitnie.

Prawna ochrona ww. obiektów obecnie jest zapewniona poprzez ujęcie kilku z nich w rejestrze zabytków. Pozostałe obiekty ewidencyjne, w myśl obowiązujących przepisów będą mogły być objęte formą ochrony jak ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dopiero po ich uchwaleniu. Jakiegokolwiek działania inwestycyjne w obrębie tych obiektów będą wymagały odpowiednich uzgodnień z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków

- **obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne,**

W granicach gminy nie ma pomników zagłady.

- **tereny zamknięte i ich strefy ochronne,**

Na obszarze gminy tereny zamknięte to tereny kolejowe (linia kolejowa nr 203) ustalone przez ministra właściwego do spraw transportu. W POG tereny te w całości są objęte strefą komunikacyjną 1SK.

- **obszary ograniczonego użytkowania,**

W granicach gminy nie ma ustanowionych obszarów ograniczonego użytkowania wyznaczonych na podstawie art. 135 ustawy prawo ochrony środowiska.

Dla terenów przylegających do istniejącej linii kolejowej (strefa planistyczna 1SK), gdzie obowiązują ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych ustalono strefy, w których nie przewiduje się nowej zabudowy mieszkaniowej tj. strefę otwartą, usługową lub gospodarczą.

W bezpośrednim sąsiedztwie istniejącego cmentarza w Starym Kurowie, w obrębie strefy ochrony sanitarnej 50 m, gdzie przepisy nie dopuszczają realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej, dla terenów niezabudowanych wyznaczono strefę otwartą 3SO. Wyznaczono tam także strefę 1SI dla istniejącej oczyszczalni ścieków. W tych strefach profil funkcjonalny nie przewiduje terenów zabudowy mieszkaniowej. Natomiast od strony północno-wschodniej, tam gdzie jest istniejąca zabudowa mieszkaniowa został wyznaczony OUZ oraz wyznaczono strefę z zabudową mieszkaniową jednorodzinną 71SJ. W obrębie tej strefy, która znajduje się w 50 m strefie ochrony sanitarnej cmentarza wszystkie działki są już zabudowane, a zwraca się uwagę, że w profilu funkcjonalnym tej strefy prócz terenów zabudowy mieszkaniowej są również tereny usług czy zieleni urządzonej co zostanie uściślone na etapie sporządzania planu miejscowego dla tego obszaru. W strefie sanitarnej 150 m od cmentarza na północny-wschód od cmentarza ustalono strefę z zabudową mieszkaniową jednorodzinną 71SJ, gdzie są tereny dla lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej. Tereny te są uzbrojone w sieć wodociągową.

- **obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji,**

W granicach gminy nie ma wskazanych obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.

- **obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji,**

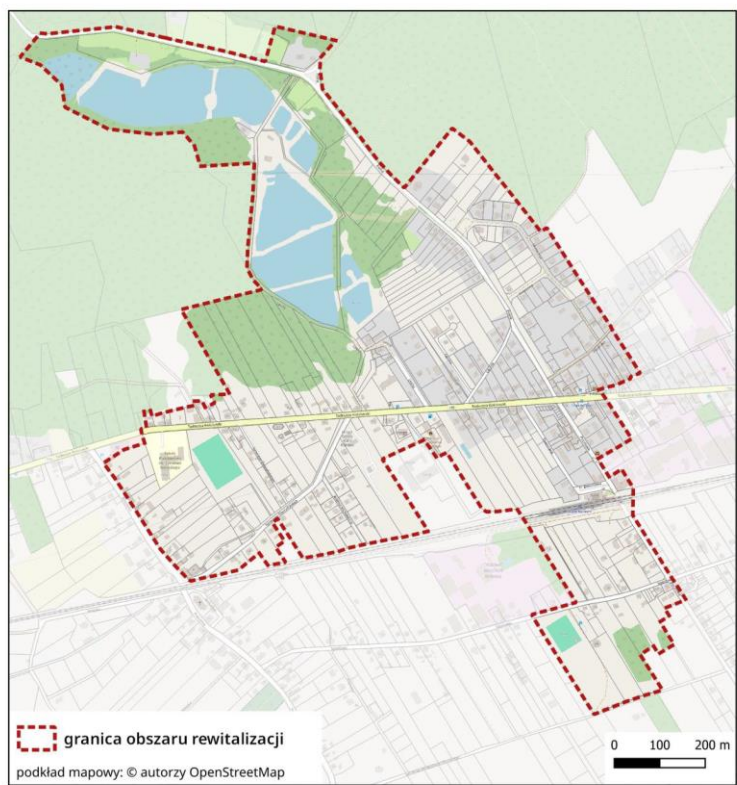
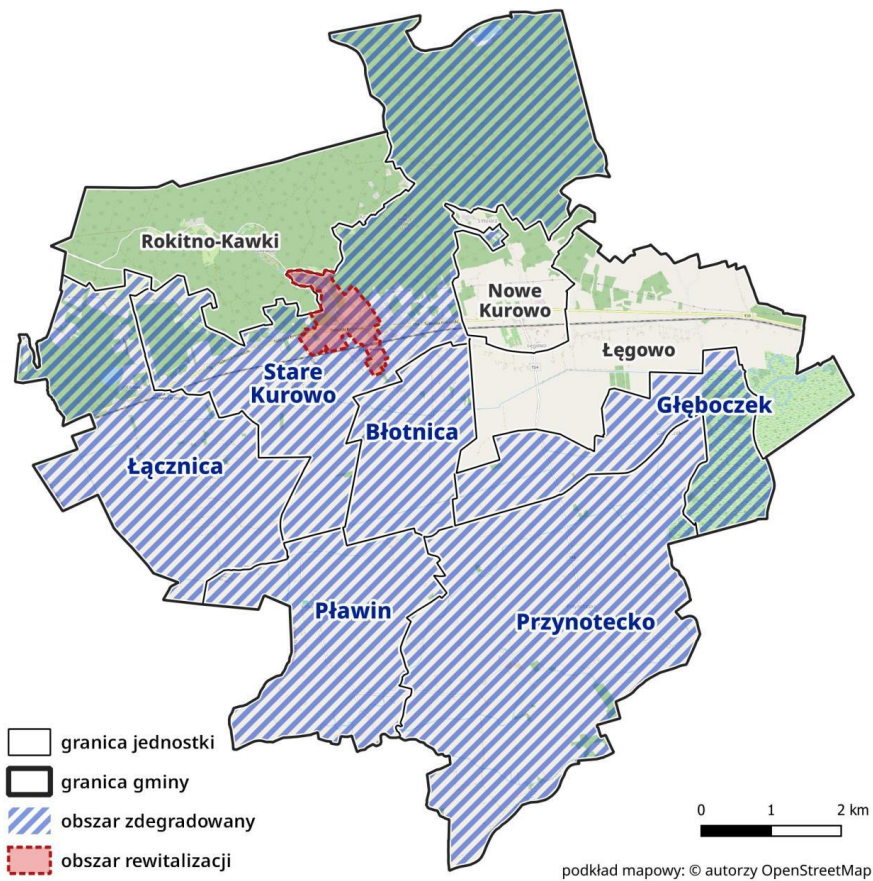
Uchwałą NR VIII.53.2024 z dnia 30 października 2024 r. Rada Gminy Stare Kurowo wyznaczyła obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji Gminy Stare Kurowo.

Obszar zdegradowany został wskazany tam, gdzie w wyniku przeprowadzonej analizy w gminie stwierdzono wysokie natężenie zjawisk kryzysowych zarówno w sferze społecznej, jak i pozaspołecznej. Obejmuje on miejscowości Błotnica, Głębozec, Łącznica, Pławin, Przynotecko, Stare Kurowo zgodnie z poniższym rysunkiem.

Natomiast obszar rewitalizacji zgodnie z ustawą o rewitalizacji, jest to „obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa art. 9 ust.1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji”. Obszar ten nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

Mając na uwadze powyższe obszar rewitalizacji w gminie został wskazany w obrębie miejscowości Stare Kurowo i obejmuje powierzchnię 0,94 km² (1,2% powierzchni gminy) oraz jest zamieszkały przez 681 osób (17,3% mieszkańców gminy). Wskazany obszar stanowi funkcjonalne centrum gminy oraz pełni funkcje administracyjne, handlowo-usługowe oraz kulturowe dla mieszkańców całej gminy jak i turystów. Ponadto charakteryzuje się wysokim potencjałem dla lokalizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Na obszarze rewitalizacji znajdują się m.in. Urząd Gminy Stare Kurowo, jednostki organizacyjne gminy (np. Szkoła podstawowa im. Czesława Wilińskiego, Gminny Ośrodek Kultury), Ochotnicza Straż Pożarna, stacja kolejowa Stare Kurowo, kompleks rekreacyjny w Starym Kurowie przy ul. Leśnej, boiska orlik, punkty użyteczności usługowej, zabudowa mieszkaniowa, tereny zalesione oraz zbiorniki wodne zlokalizowane w północno-zachodniej części obszaru rewitalizacji. Lokalizacja obszaru wskazana jest na poniższych mapach.

W POG w obrębie obszaru rewitalizacji wyznaczono m.in. strefę planistyczną 7SJ, 43SJ, 66SJ, 67SJ (z zabudową mieszkaniową jednorodzinną), 7SW, 11-12W (z zabudową mieszkaniową wielorodzinną), 6SU, 8SU (strefa usługowa), 1-2SN i 4SN (strefa zieleni i rekreacji), 6SP (strefa gospodarcza) oraz strefę otwartą 1SO, 3SO, 4SO, 8SO. Profile funkcjonalne tych stref oraz ustalone gminne standardy urbanistyczne pozwolą realizować w przyszłości działania rewitalizacyjne w oparciu o decyzje WZ lub ULICP lub zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego o ile zostanie on dla tego obszaru uchwalony.

○ **obszary ciche w aglomeracji oraz obszary ciche poza aglomeracją**

Nie dotyczy.

○ **grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I-III oraz grunty leśne,**

Jak wynika z wniosku złożonego do POG przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi na terenie Gminy Stare Kurowo nie występują gleby należące do klas bonitacyjnych I-III.

Z danych Starostwa Powiatowego w Strzelcach Krajeńskich wynika, że na terenie gminy występują łąki i pastwiska klasy bonitacyjnej III o łącznej powierzchni 134ha głównie w południowej części gminy. Znajdują się one w strefie otwartej SO.

Grunty leśne podlegają ochronie na podstawie przepisów odrębnych. Wszystkie lasy (grunty o użytku Ls) na terenie gminy co do zasady są objęte strefą otwartą SO, która w profilu podstawowym ma wskazany m.in. teren lasu. Pojedyncze grunty leśne mogą znajdować się w innych strefach planistycznych. Zgodnie z Rozporządzeniem wszystkie strefy planistyczne posiadają w swoich profilach podstawowych lub dodatkowych teren lasu.

○ **zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,**

W granicach gminy nie ma zakładów o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

○ **obszary pasa nadbrzeżnego, w tym w szczególności pasa technicznego;**

Nie dotyczy.

❖ **rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu;**

Infrastruktura społeczna

Na terenie gminy utrzymuje się obiekty infrastruktury społecznej. Ponadto zapewnia się rezerwy przestrzenne dla rozwoju infrastruktury społecznej dla mieszkańców jak i turystów do skonkretyzowania w ustaleniach planów miejscowych bądź w wybranych lokalizacjach.

Standardy wyposażenia:

- szkolnictwa początkowego z przedszkolem i szkołą podstawową:
  - Szkoła podstawowa im. Czesława Wilińskiego w Starym Kurowie /84SJ/,
  - Przedszkole Chatka Puchatka w Starym Kurowie /7SJ/:
  - Szkoła Podstawowa w Nowym Kurowie /1SU/:
  - Gminny Zespół Oświaty w Starym Kurowie - /84SJ/

- usług zdrowia z obiektami świadczącymi podstawową opiekę zdrowotną – Ośrodek zdrowia w Starym Kurowie /71SJ/, punkt apteczny w Starym Kurowie /7SJ/
- usług kultury z obiektami Gminnego Domu Kultury w Starym Kurowie /6SU/, Gminnej Biblioteki Publicznej w Starym Kurowie /6SU/, obiektami kultu religijnego wraz z zielenią towarzyszącą.
- obsługi ogólnej ludności jak: administracji szczebla gminnego, bezpieczeństwa i porządku publicznego (Ochotnicze Straże Pożarne Stare Kurowo, Pławin, Przynotecko, Łęgowo, Błotnica), łączności (urząd pocztowy w Starym Kurowie), jednostki obsługi bankowej (placówka Lubusko Wielkopolskiego Banku Spółdzielczego w Starym Kurowie),
- sportu, rekreacji i zieleni w formie boisk sportowych (z uzupełniającym wykorzystaniem obiektów i urządzeń szkolnictwa), ścieżek spacerowych, rowerowych, placów zabaw, terenów zielonych.
- cmentarz w Starym Kurowie (1SC).

Infrastruktura transportowa i techniczna

Układ drogowo-uliczny i obiekty towarzyszące:

- układ drogowy to drogi wojewódzkie nr 154 i 156 oraz drogi powiatowe zapewniające główne powiązania i drogi gminne pełniące funkcje uzupełniające
- urządzenia obsługi motoryzacji - jednostki obsługi transportu i motoryzacji, z uwzględnieniem istniejących warsztatów samochodowych w miejscowościach oraz nowych w obszarach wskazanych do sporządzenia w miejscowościach Łącznica, Stare Kurowo, Nowe Kurowo na południe od drogi nr 156,
- ścieżki rowerowe.

Transport kolejowy

Istniejąca linia kolejowa nr 203 relacji Berlin - Piła - Gdańsk - (Gorzów - Drezdenko - Krzyż) linia pierwszorzędna główna. Nie przewiduje się lokowania obiektów wykraczających poza obrys obecnie użytkowanych terenów (tereny trakcji i dworca w Starym Kurowie).

Przy lokalizowaniu obiektów budowlanych wzdłuż terenu linii kolejowej obowiązują warunki określone w przepisach odrębnych.

Drogi wodne

Rzeka Noteć jest drogą wodną II klasy z modernizacją i zapewnieniem warunków dla żeglugi. Cała dolna Noteć od Nakła do ujścia Warty jest elementem międzynarodowej drogi wodnej E70.

Zaopatrzenie w wodę

Utrzymuje się istniejące systemy zaopatrzenia w wodę z istniejącymi ujęciami wody (studnie) w Starym Kurowie.

Odprowadzanie ścieków sanitarnych i wód deszczowych

Przewiduje się rozbudowę systemu kanalizacji sanitarnej z oczyszczalnią ścieków w Starym Kurowie z przepompowniami, punktami zlewnymi i siecią kolektorów głównych tłocznych oraz grawitacyjnych, również w zakresie włączenia gminy Zwierzyn.

Zaopatrzenie w energię

1) elektroenergetyka:

- utrzymanie linii 110kV w istniejących korytarzach technicznych,
- zaopatrzenie z istniejących stacji transformatorowych 15/0,4 kV liniami średniego i niskiego napięcia, zasilanych ze stacji elektroenergetycznych 110/15kV umieszczonych poza obszarem gminy (w obszarze miasta Drezdenko i Strzelce Krajeńskie),

2) lokalizacja OZE na obszarze gminy z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z obowiązujących form ochrony przyrody.

Zaopatrzenie w gaz

Gmina jest zaopatrywana w gaz ziemny istniejącym gazociągiem systemu krajowego relacji Barlinek-Strzelce Krajeńskie-Drezdenko poprzez stację redukcyjną I-go stopnia w Starym Kurowie w lokalizacji wyznaczonej w sąsiedztwie oczyszczalni ścieków.

❖ rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz krajobrazy priorytetowe;

Uchwałą nr VI/66/24 z dnia 28 października 2024 r. Sejmik Województwa Lubuskiego przyjął Audyt krajobrazowy województwa lubuskiego. Zgodnie z tym dokumentem krajobrazy priorytetowe na terenie gminy to:

• Łąki w dolinie Noteci (ID 1293)

Wytyczne do gminnych aktów planistycznych dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania i użytkowania terenu:

1. Zachowanie trwałych użytków zielonych poprzez przywrócenie lub utrzymanie ekstensywnej gospodarki rolnej.
2. Niedopuszczanie do zmiany trwałych użytków zielonych na grunty orne, przekształcania na tereny pod zabudowę i zalesiania.
3. Nowe budownictwo zaleca się wprowadzać jako uzupełnienie luk w skupionej zabudowie istniejących wsi.
4. Nowe budownictwo na obszarze rozproszonej zabudowy wiejskiej zaleca ograniczyć się do terenów przy istniejących drogach, w miejscach, gdzie wcześniej taka zabudowa się znajdowała.
5. Zaleca się ochronę i uczynienie nieczynnych cmentarzy w krajobrazie m.in. poprzez pielęgnację drzewostanów i pozostałości nagrobków.
6. Zachowanie zadrzewień śródpolnych oraz alei drzew i krzewów wzdłuż dróg.
7. W przypadku wprowadzania nowej zabudowy, zaleca się zachowanie istniejącej linii zabudowy, o maksymalnej wysokości dwóch kondygnacji (druga kondygnacja w dachu), dachy dwuspadowe lub naczółkowe, pokrycie dachów i elewacje w kolorach stonowanych – neutralnych (zalecane odcienie białego lub szarego).
8. Zaleca stosowanie materiałów i konstrukcji budowlanych oraz elementów zdobniczych z uwzględnieniem tradycyjnych.

• Dolina Noteci (ID 1295)

Wytyczne do gminnych aktów planistycznych dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania i użytkowania terenu:

1. Zaleca się dążenie do zachowania dotychczasowego przeznaczenia i sposobu użytkowania terenu; dopuszcza się odstępstwa od przedmiotowego zalecania na obszarach zurbanizowanych.
  2. Zaleca się dążenie do zachowania naturalnego charakteru rzeki Noteć i pasa zieleni przybrzeżnej z roślinnością szuwarową, krzewiastą i drzewiastą, tworzącego strefę buforową.
  3. Niedopuszczanie do przekształcania trwałych użytków zielonych, wprowadzania zabudowy lub zagospodarowania na inne cele.
  4. Zaleca się utrzymanie ekstensywnego użytkowania rolnego trwałych użytków zielonych na terenach wiejskich.
  5. Kształtowanie stref buforowych w formie naturalnych pasów roślinności wokół mokradeł i wzdłuż cieków.
  6. Ochrona zadrzewień przydrożnych i nadwodnych.
- Lasy Puszczy Drawskiej (ID 1395)

Wytyczne do gminnych aktów planistycznych dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania i użytkowania terenu dot. Gminy Stare Kurowo:

    1. Zachowanie terenów otwartych w strukturze przestrzennej lasu; wyłączenie z zabudowy.
    2. Zaleca się nielocalizowanie nowej zabudowy związanej z trwałą wycinką lasu i odlesieniem gruntów w celu zapobiegania fragmentacji siedlisk leśnych, z wyłączeniem budowy obiektów i urządzeń służących celom gospodarki leśnej, ochronie przyrody, ochronie przeciwpożarowej oraz ochronie przeciwpowodziowej.
    3. W miejscowościach [...] i Rokitno nową zabudowę zaleca się ograniczyć do obszaru zwartej zabudowy wsi.

Wszystkie powyższe rekomendacje i wnioski zostały uwzględnione przy sporządzaniu POG.

❖ **opracowanie ekofizjograficzne w zakresie wymagań, o których mowa w art. 72 ust. 1-3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska;**

Jak wynika ze sporządzonego na potrzeby POG Opracowania ekofizjograficznego rozwój Gminy Stare Kurowo powinien opierać się na uwarunkowaniach oraz zasobach przyrodniczych występujących na jej terenach. Obszar gminy cechuje się cennymi walorami środowiska przyrodniczego. W związku z tym przyszłe działania na terenie gminy powinny dążyć do zachowania terenów w stanie niepogorszonego.

Tereny preferowane do rozwoju funkcji przyrodniczej

Cała południowa część gminy, aż do linii kolejowej, wchodzi w skład obszaru sieci Natura 2000 PLB080002 „Dolina Dolnej Noteci”. Całkowicie w jej granicach znajdują się także tereny wchodzące w skład obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Dolnej Warty i Noteci”. Jest to obszar specjalnej ochrony ptaków utworzony w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków. Na obszarach sieci Natura 2000. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, na terenie obszarów Natura 2000, zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub

- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Północna część gminy objęta jest ochroną w ramach sieci Natura 2000, w postaci dwóch obszarów: PLH320046 „Uroczyska Puszczy Drawskiej” i PLB320016 „Lasy Puszczy nad Drawą”, oraz obszaru chronionego krajobrazu „Puszcza Drawska”. Zasięg PLB320016 „Lasy Puszczy nad Drawą” sięga północnej części Starego Kurowa, obejmuje miejscowość Smolarz, a we wschodniej części gminy opiera się o drogę wojewódzką nr 156. Granice PLH320046 „Uroczyska Puszczy Drawskiej”, na terenie gminy, całkowicie mieszczą się w zasięgu obszaru PLB320016 „Lasy Puszczy nad Drawą”. Chronione są siedliska leśne związane z Puszcza Drawską oraz miejsca bytowania dzikich populacji ptaków. Dla tych obszarów obowiązują zakazy zgodne z zapisami ustawy o ochronie przyrody.

Zasięg obszaru chronionego krajobrazu „Puszcza Drawska” sięga drogi wojewódzkiej nr 156 w zachodniej części gminy i przebiega na północ od Starego Kurowa w części środkowej. Celem jego powołania jest czynna ochrona ekosystemów obszaru, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej, polega na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych kompleksów leśnych Równiny Drawskiej. W związku z tym na terenie obszaru zakazuje się:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (nie dotyczy ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego);
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu (nie obowiązuje na terenach, na których udokumentowano złoża kopalin);
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka (nie obowiązuje na terenach, na których udokumentowano złoża kopalin);
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Tereny preferowane do rozwoju funkcji rolniczej

Tereny preferowane do rozwoju funkcji rolniczej związane są z ich kompleksem przydatności rolniczej. Gleby o wysokiej przydatności rolniczej występują we wschodniej części gminy, na północ od drogi wojewódzkiej nr 156. Jest to jednak teren wchodzący w skład obszaru Natura 2000 PLB320016 „Lasy Puszczy nad Drawą”. Podobna sytuacja dotyczy gruntów na północ od miejscowości Łącznica. Występują tam gleby o dużej przydatności rolniczej, jednak teren ten wchodzi w skład obszaru chronionego krajobrazu „Puszcza Drawska”. Gleby orne o dużej przydatności rolniczej zlokalizowane są także na północ oraz północny-zachód od Nowego Kurowa. Teren ten nie jest objęty ochroną, co zmniejsza ograniczenia związane z jego zagospodarowaniem oraz użytkowaniem.

Tereny preferowane do lokalizacji funkcji mieszkaniowej oraz usługowej

Preferowaną lokalizacją terenów o funkcji mieszkaniowej i usługowej jest centralna część gminy w otoczeniu drogi wojewódzkiej nr 156. Obszar ten obejmuje tereny w dużym stopniu zurbanizowane. Ponadto jest to teren nieobjęty obszarowymi formami ochrony przyrody, co wiąże się z mniejszymi restrykcjami dotyczącymi użytkowania terenu.

Tereny preferowane do lokalizacji funkcji produkcyjnej lub magazynowej

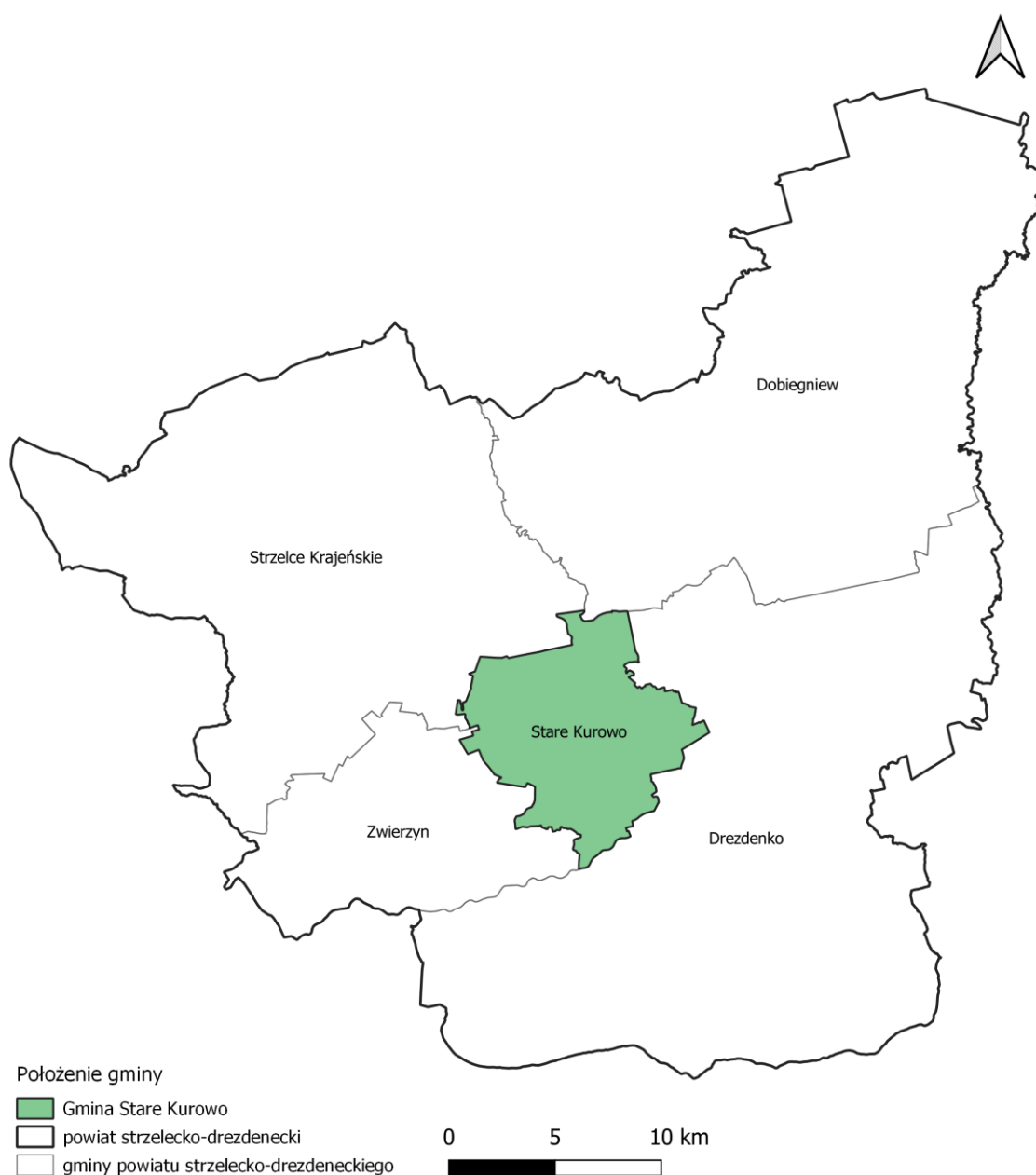
Preferowaną lokalizacją terenów produkcyjnych oraz magazynowych jest środkowa część gminy, nie objęta obszarowymi formami ochrony przyrody. Ogranicza do zakazy, których należy przestrzegać podczas wykorzystywania terenu. Ponadto posiada ona dostęp do drogi poziomu wojewódzkiego oraz linii kolejowej. Jest to także obszar w największym stopniu zaludniony oraz posiadający dostęp do infrastruktury sieciowej.

Wszystkie powyższe uwarunkowania oraz postulaty zostały uwzględnione w POG.

5. Analiza i ocena istniejącego stanu na terenach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji

5.1. Portret gminy

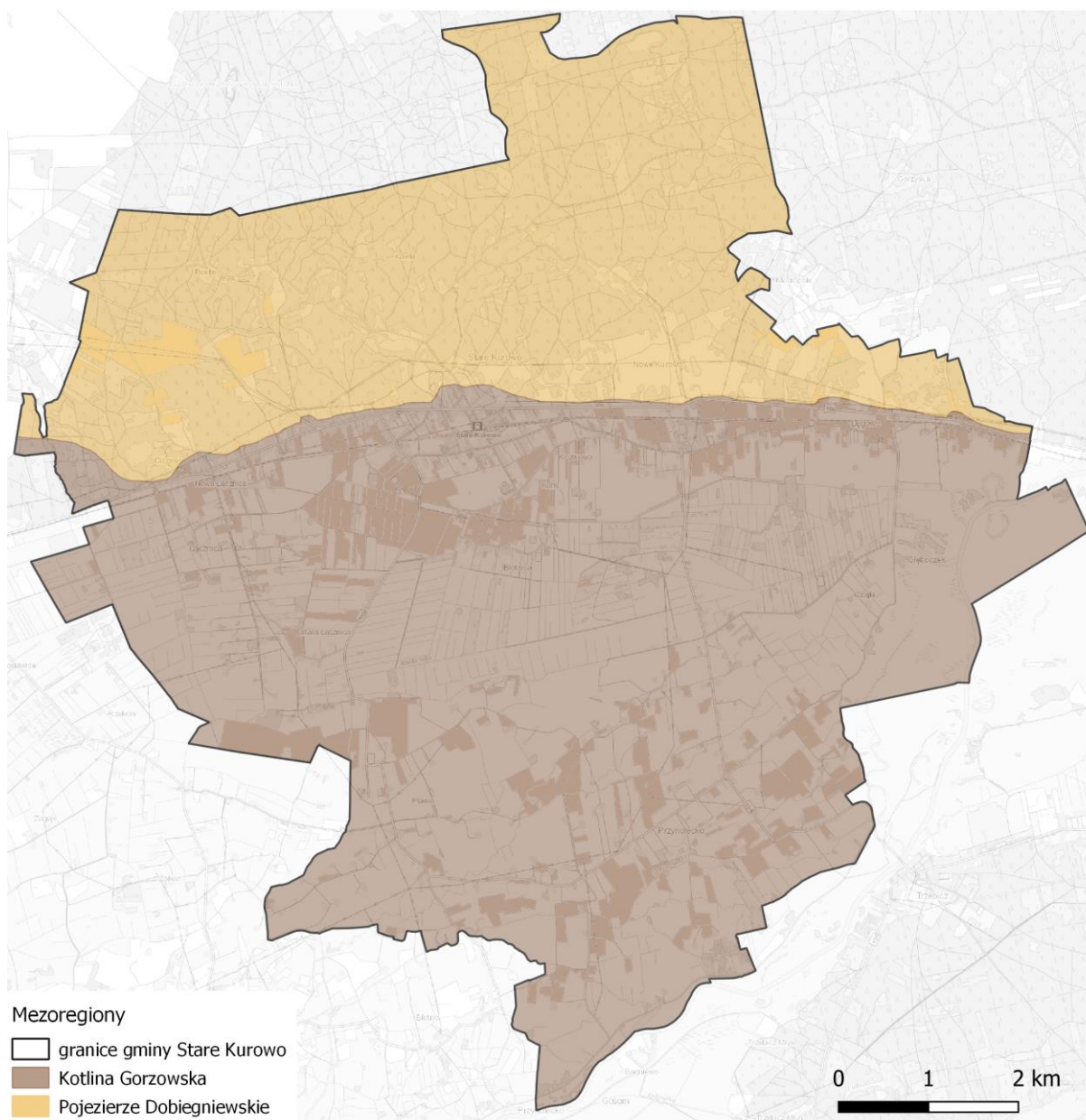
Gmina Stare Kurowo jest gminą wiejską położoną w północno-wschodniej części województwa lubuskiego, w powiecie strzelecko-drezdeneckim. Gmina Stare Kurowo od północy graniczy z Gminą Dobiegniew oraz Gminą Strzelce Krajeńskie, od zachodu z Gminą Zwierzyn, natomiast od wschodu oraz południowo-wschodu z Gminą Drezdenko.

Rysunek 1. Położenie Gminy Stare Kurowo na tle powiatu strzelecko-drezdeneckiego
źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez GUGiK

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Polski Gmina Stare Kurowo leży w obrębie następujących jednostek⁴:

1. Megaregion Pozaalpejska Europa Środkowa:
  - Prowincja Niż Środkowoeuropejski:
    - Podprovincja Pojezierza Południowobałtyckie:
      - Makroregion Pojezierze Południowopomorskie:
        - Mezuregion Pojezierze Dobiegniewskie;
      - Makroregion Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka:
        - Mezuregion Kotlina Gorzowska.

Rysunek 2. Położenie Gminy Stare Kurowo na tle podziału fizyko-geograficznego Polski.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez GDOŚ

⁴ Physico-geographical mesoregions of Poland: verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data.

5.2. Demografia

W 2023 r. liczba mieszkańców gminy Stare Kurowo wyniosła 3 922 osoby, zgodnie z poniższą tabelą.

Tabela 1. Demografia gminy Stare Kurowo

	2021	2022	2023
Ogółem	3 938	3 939	3 922
Mężczyźni	1 990	1 999	1 990
Kobiety	1 948	1 940	1 932

Źródło GUS

5.3. Infrastruktura i ochrona środowiska

Analizując kwestie dotyczące infrastruktury i środowiska, istotne jest zbadanie dostępności do sieci wodno-kanalizacyjnej. W przypadku gminy Stare Kurowo na przestrzeni ostatnich kilku lat obserwuje się wzrost rozbudowy infrastruktury.

Tabela 2 Korzystający z instalacji w % ogółu ludności

	2021	2022	2023
wodociąg	94,1	94,2	94,2
kanalizacja	30,1	30,9	31,1
gaz	9,4	11,4	12,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

5.4. Istniejący stan środowiska

5.4.1. Klimat

Zgodnie z podziałem Polski na regiony klimatyczne wg. W. Okołowicza i D. Martyn, Gmina Stare Kurowo leży śląsko-wielkopolskim regionie klimatycznym o słabym wpływie oceanicznym. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnią miesięczną temperaturą sięgającą 19,5°C, natomiast najniższa średnia temperatura obserwowana jest w styczniu i wynosi -0,3°C. Minimalna notowana średnia temperatura spada poniżej zera dla trzech miesięcy: stycznia, lutego oraz grudnia. Natomiast w czerwcu, lipcu oraz sierpniu maksymalna średnia zanotowana temperatura przekracza 20°C. Średnia roczna temperatura dla Gminy Stare Kurowo wynosi 9,6°C, natomiast średnia roczna ilość opadów oscyluje wokół 660 mm. Na terenie gminy dominują wiatry zachodnie oraz północno-zachodnie

Tabela 3. Uśrednione wartości temperatury w okresie 1991 – 2021.

Miesiące/ wskaźnik	styczeń	luty	marsz	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
śr. temperatura (°C)	-0,3	0,6	3,8	9,3	14,3	17,5	19,5	19,1	14,9	9,9	5,2	1,6

źródło: www.pl.climate-data.org

5.4.2. Jakość powietrza

Zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647) oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza. W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa lubuskiego wyznaczono 3 strefy:

- miasto Gorzów Wielkopolski – kod strefy PL0801;
- miasto Zielona Góra – kod strefy PL0802
- strefa lubuska – kod strefy PL0803.

Roczna ocena jakości powietrza dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, prowadzona jest w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. 2024 poz. 870).

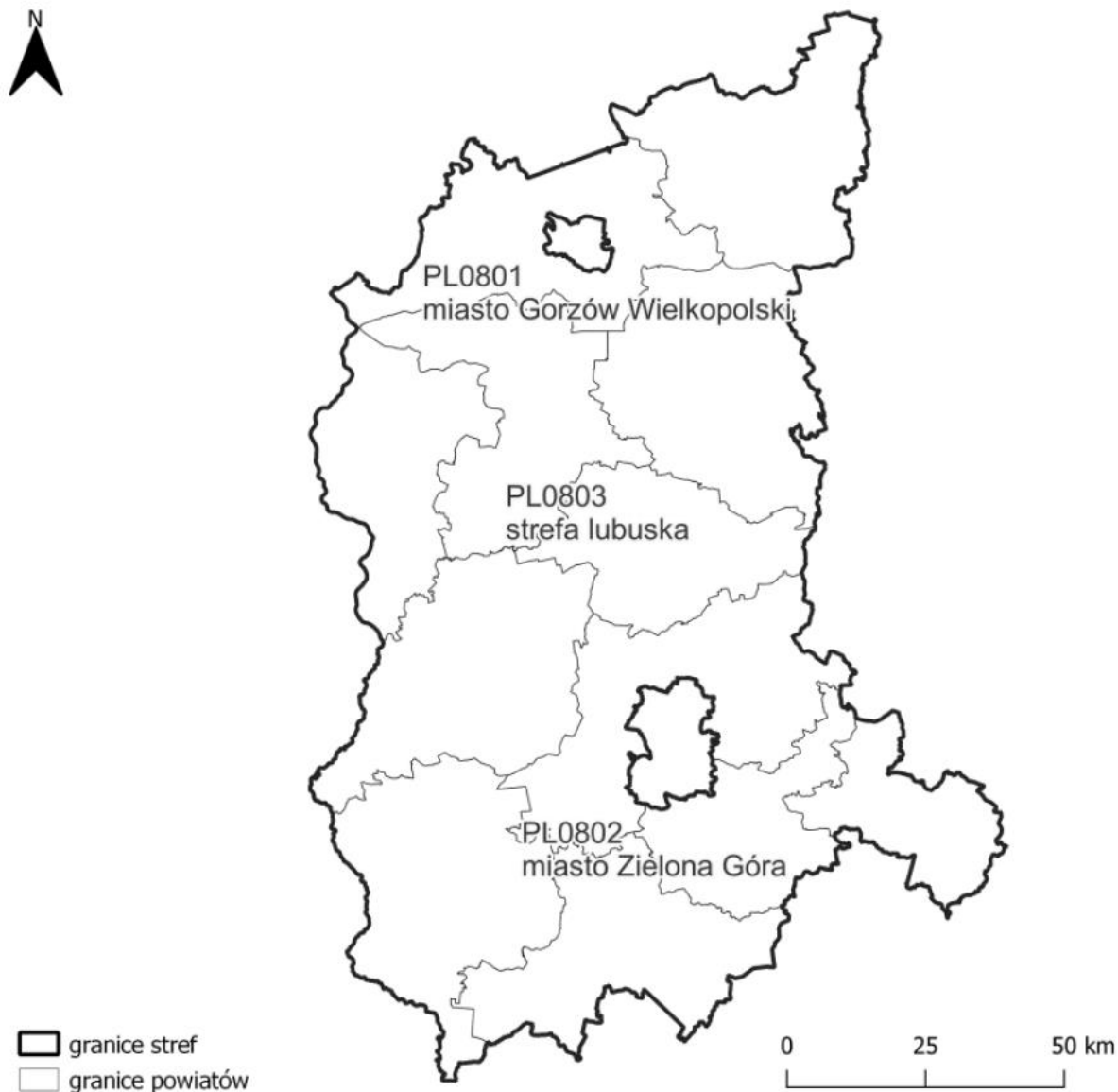
Są to równocześnie substancje, dla których w prawie krajowym (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021 r. poz. 845) i w dyrektywach UE (2008/50/WE i 2004/107/WE) określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych / docelowych/celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

Lista zanieczyszczeń, jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje 12 substancji:

- dwutlenek siarki (SO₂);
- dwutlenek azotu (NO₂);
- tlenek węgla (CO);
- benzen (C₆H₆);
- ozon (O₃);
- pył zawieszony PM₁₀;
- pył zawieszony PM_{2,5};
- ołów (Pb) w pyle zawieszonym PM₁₀;
- arsen (As) w pyle zawieszonym PM₁₀;
- kadm (Cd) w pyle zawieszonym PM₁₀;
- nikiel (Ni) w pyle zawieszonym PM₁₀;
- benzo(a)piren (B(a)P) w pyle zawieszonym PM₁₀.

W ocenach dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje:

- dwutlenek siarki (SO₂);
- tlenki azotu (NO_x);
- ozon (O₃).

Rysunek 3. Podział województwa lubuskiego na strefy ochrony powietrza.

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim. Raport wojewódzki za rok 2023.

Wynik oceny i klasyfikacji strefy dla danego zanieczyszczenia zależy od stężeń tego zanieczyszczenia występujących na terenie strefy – zwykle w rejonach o najwyższym stopniu zanieczyszczenia daną substancją. Uzyskany wynik przekłada się na określone wymagania w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione odpowiednie kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).

Poniżej zestawiono klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza:

- Klasa A**   poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego/docelowego;
- Klasa C**   poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny/docelowy;
- Klasa D1**   poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu);

Klasa D2 poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu).

Zestawienie wszystkich wynikowych klas strefy lubuskiej z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia, zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 4. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za rok 2023, dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy lubuskiej.

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃ ¹⁾	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5} ²⁾
strefa lubuska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2,

²⁾ Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim. Raport wojewódzki za rok 2023.

Tabela 5. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za rok 2023, dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin dla strefy lubuskiej.

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej		
	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹⁾
strefa lubuska	A	A	A

¹⁾ Dla ozonu - poziom celu długoterminowego - strefa lubuska uzyskała klasę D2.

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim. Raport wojewódzki za rok 2023.

W roku 2023, w wyniku klasyfikacji dokonanej z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia ludzi, strefa lubuska została przyporządkowana do klasy A dla wszystkich rodzajów zanieczyszczeń. Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2, natomiast dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, strefa uzyskała klasę A. Klasyfikacja ze względu na ochronę roślin została dokonana wyłącznie dla strefy lubuskiej – dla wszystkich zanieczyszczeń została ona zakwalifikowana do klasy A.

Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla strefy lubuskiej wraz z planem działań krótkoterminowych

Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla strefy lubuskiej wraz z planem działań krótkoterminowych przyjęta została uchwałą nr LVII/885/23 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 9 października 2023 r. w sprawie uchwalenia Aktualizacji programu ochrony powietrza dla strefy lubuskiej wraz z planem działań krótkoterminowych. Na terenie Gminy Stare Kurowo zanotowane zostały przekroczeniami poziomu docelowego stężenia benzo(a)pirenu. Charakterystykę obszaru przekroczeń przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 6. Charakterystyka obszarów przekroczeń benzo(a)pirenu na terenie Gminy Stare Kurowo.

Kod obszaru przekroczeń		PL_08_2021_PL0803_BaP_a_28
Lokalizacja (powiat, gmina)		pow. strzelecko- drezdenecki, gm. Stare Kurowo
Powierzchnia obszaru przekroczeń	[km ²]	9,37
Klasyfikacja obszaru		wiejski - niedaleko miasta
Maksymalne stężenie	[ng/m ³]	1,66
Szacunkowa liczba osób narażonych na oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza	ogółem	519
	dzieci poniżej 5 roku życia	24
	osoby starsze > 65 roku życia	93
Infrastruktura związana z osobami starszymi i dziećmi	liczba ośrodków, gdzie przebywają dzieci	4
	liczba ośrodków, gdzie przebywają osoby starsze	1
Szacunkowa długość drogi	[km]	13,98

źródło: Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla strefy lubuskiej wraz z planem działań krótkoterminowych

5.4.3. Wody

Podstawową jednostką gospodarki wodnej w myśl polskiego prawa, zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną (2000/60/WE) jest Jednolita Część Wód (JCW). Jednolite części wód dzielimy na Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP) i Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd).

- **Jednolita część wód powierzchniowych** – rozumie się przez to oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak:
  - jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny,
  - sztuczny zbiornik wodny,
  - struga, strumień, potok, rzeka i kanał lub ich części,
  - morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne;
- **Jednolita część wód podziemnych** – rozumie się przez to określoną objętość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych.

2.6.1. Wody powierzchniowe

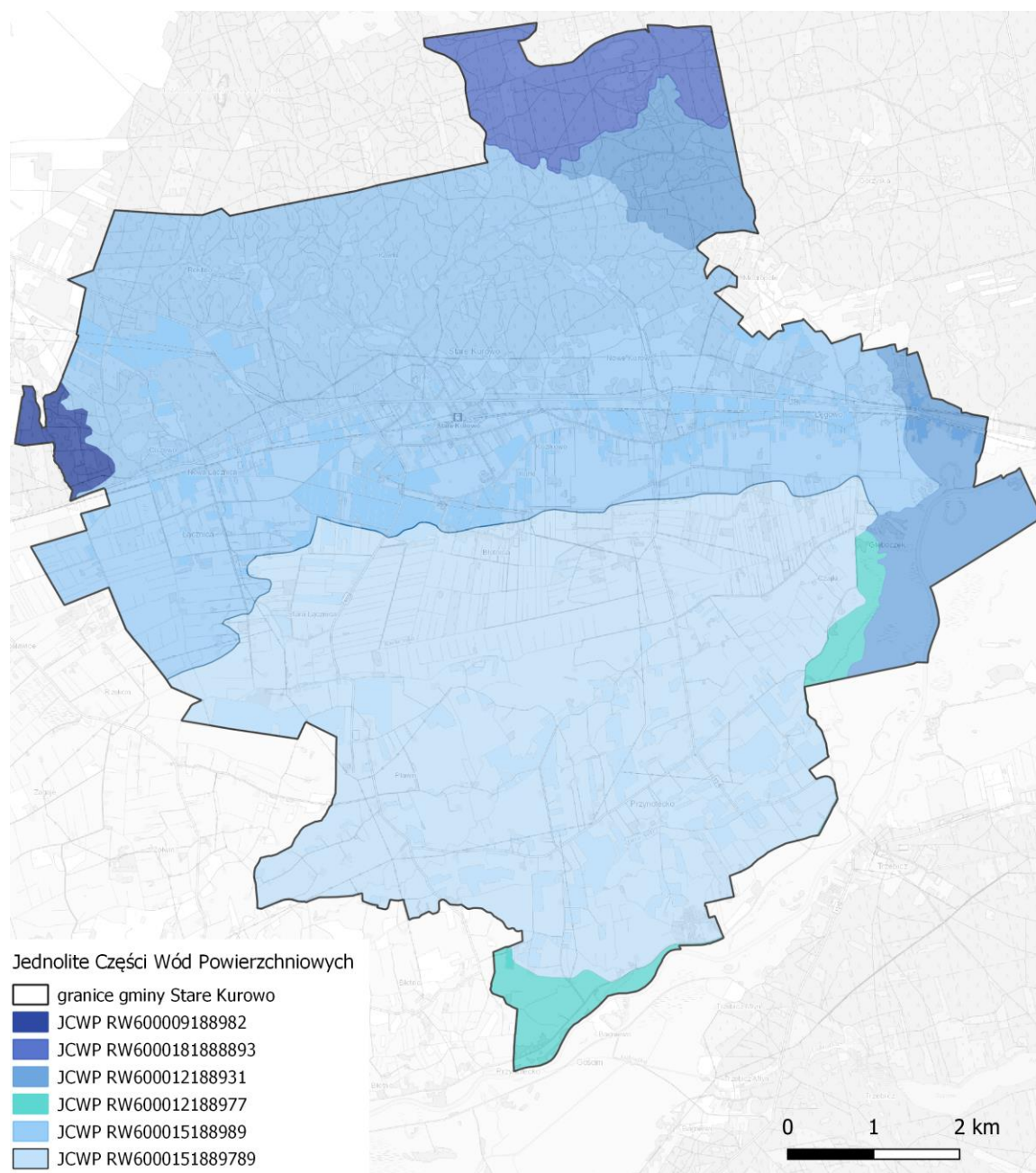
Obszar Gminy Stare Kurowo leży w zlewniach następujących jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP). Zostały one zebrane w tabeli poniżej.

Tabela 7. Jednolite Części Wód Powierzchniowych obejmujące swoim zasięgiem obszar Gminy Stare Kurowo.

Kod	Nazwa	Kategoria	Typ	Status
RW6000181888893	Mierzęcka Struga do jez. Wielgie	rzeczna	Rzeka w systemie rzeczno-jeziorowym Pojezierzy	naturalna część wód
RW6000121888931	Noteć od Drawy do Rudawy	rzeczna	Wielka rzeka nizinna	silnie zmieniona część wód

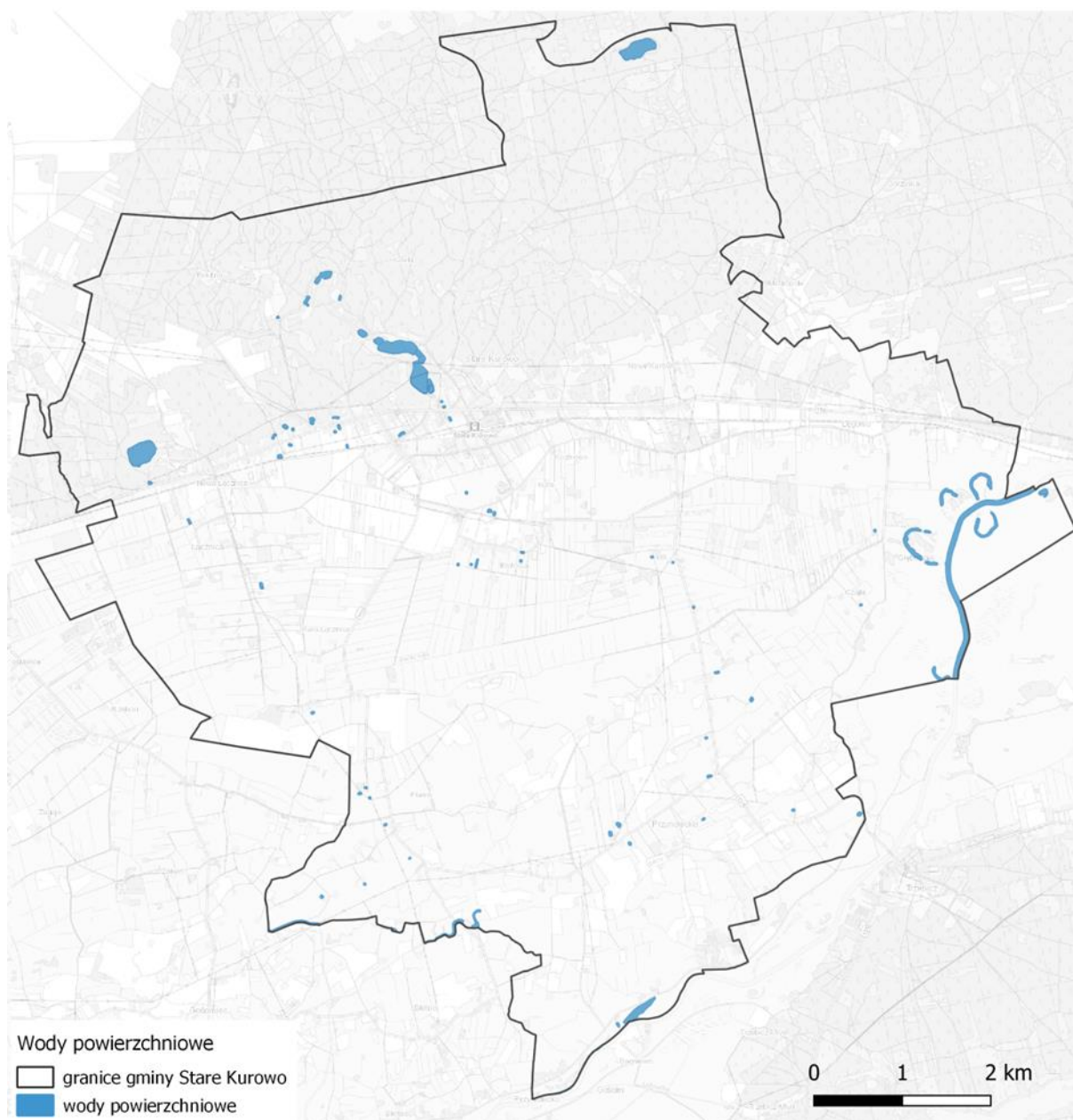
Kod	Nazwa	Kategoria	Typ	Status
RW600012188977	Noteć od Rudawy do ujścia	rzeczna	Wielka rzeka nizinna	silnie zmieniona część wód
RW6000151889789	Stara Noteć	rzeczna	Potok lub struga w dolinie o dużym udziale torfowisk	naturalna część wód
RW600015188989	Otok	rzeczna	Potok lub struga w dolinie o dużym udziale torfowisk	sztuczna część wód
RW600009188982	Młynówka	rzeczna	Potok lub strumień nizinny	naturalna część wód

źródło: www.apgw.gov.pl

Rysunek 4. Jednolite części wód na tle Gminy Stare Kurowo.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Rysunek 5. Wody powierzchniowe na tle Gminy Stare Kurowo.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Jakość wód powierzchniowych

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMS) wynika z m.in. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne. Zgodnie z ust. 3 tego artykułu, badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych, chemicznych (w tym substancji priorytetowych w matrycy będącej wodą) należą do kompetencji inspekcji ochrony środowiska. W zakresie obowiązków leży również prowadzenie obserwacji elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego. Stan ichtiofauny jako jednego z biologicznych elementów jakości wód jest badany przez wykonawców zewnętrznych, a jego ocena jest przekazywana do GIOŚ. Badania substancji priorytetowych, dla których określono środowiskowe normy jakości we florze i faunie, są zlecane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne, wyróżnia się jednolite części wód powierzchniowych naturalne, dla których określa się stan ekologiczny i jednolite części wód powierzchniowych silnie zmienione i sztuczne, dla których określa się potencjał ekologiczny. Ocena stanu jcw p jest prowadzona na podstawie wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego oraz na podstawie wyników klasyfikacji stanu chemicznego.

W celu wykonania klasyfikacji stanu ekologicznego lub potencjału ekologicznego dokonuje się interpretacji wyników badań elementów biologicznych, fizykochemicznych, w tym specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych oraz elementów hydromorfologicznych, w odniesieniu do wartości granicznych klas jakości, określonych w odpowiednich przepisach dla poszczególnych wskaźników jakości wód.

Zgodnie z ustawą – Prawo wodne, realizacja monitoringu wód powierzchniowych ma na celu m.in. pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami i oceny osiągnięcia celów środowiskowych przypisanych jednolitym częściom wód powierzchniowych, czyli oddzielnym i znaczącym elementom wód powierzchniowych, takim jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny; sztuczny zbiornik wodny; struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części; morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

W poniższej tabeli zestawiono informacje na temat stanu JCWP obejmujących obszar Gminy Stare Kurowo.

Tabela 8. Ocena stanu JCWP Gminy Stare Kurowo.

Aktualny Kod JCWP	Aktualna Nazwa JCWP	Poprzedni kod JCWP	Poprzednia nazwa JCWP	Rok najnowszych badań	Kod Ppk	Ppk	Potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan wód
RW600009188982	Młynówka	PLRW2000172952489	Młynówka	2020	PL01S0601_0258	Młynówka, ujęcie do jez. Rządź, Rozgarty	umiarkowany stan ekologiczny	–	zły stan wód
RW6000151889789	Stara Noteć	PLRW6000201882912	Stara Noteć	2020	PL02S0601_0045	Stara Noteć - Kołuda Wielka	słaby potencjał ekologiczny	–	zły stan wód
RW600015188989	Otok	PLRW60000188989	Otok (Kanał Otok)	2021	PL02S0401_0681	Otok (Kanał Otok) - m. Santok	umiarkowany potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
RW600012188977	Noteć od Rudawy do ujścia	PLRW600021188971	Noteć od Rudawy do Kanału Goszczanowskiego	2021	PL02S0401_3313	Noteć - most na drodze Gościmiec-Goszczanowiec	słaby potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
		PLRW60002118899	Noteć od Otoka do ujścia	2020	PL02S0401_0677	Noteć - m. Santok	umiarkowany potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
		PLRW600021188979	Noteć od Kanału Goszczanowskiego do Otoka	Ocena stanu dokonana metodą przeniesienia			umiarkowany potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
RW600012188931	Noteć od Drawy do Rudawy	PLRW600021188931	Noteć od Drawy do Rudawy	2020	PL02S0401_3208	Noteć - m. Drezdenko	umiarkowany potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
RW6000181888893	Mierzęcka Struga do jez. Wielgie	PLRW6000251888893	Mierzęcka Struga do wypływu z jez. Wielgie	2020	PL02S0401_3501	Mierzęcka Struga - powyżej jez. Wielgie (m. Dobiegniew)	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód

źródło: GIOŚ.

* W roku 2022 wprowadzono nowy podział JCWP jako wynik weryfikacji i aktualizacji granic zlewni JCWP oraz weryfikacji i aktualizacji typologii wód wraz z określeniem warunków referencyjnych dla nowych typów wód. Część poprzednio wydzielonych JCWP uległa scaleniu.

2.6.2. Wody podziemne

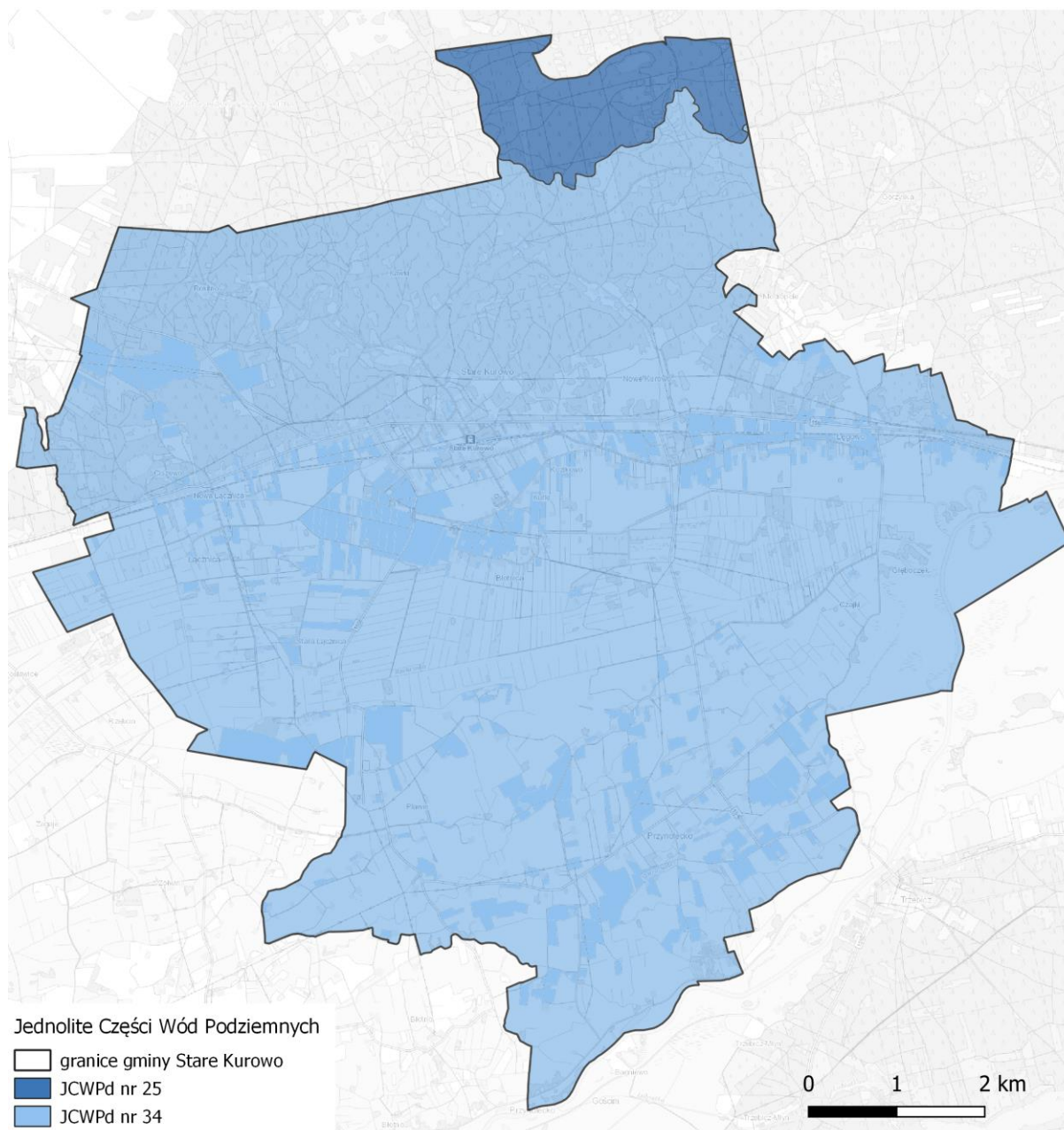
Gmina Stare Kurowo jest zlokalizowana w obrębie Jednolitych Części Wód Podziemnych JCWPd nr 25 oraz 34. Informacje na ich temat zebrano w tabeli poniżej.

Tabela 9. Charakterystyka JCWPd w obrębie których zlokalizowana jest Gmina Stare Kurowo.

Numer JCWPd	25	34
Kod JCWPd	GW600025	GW600034
Powierzchnia [km ²]	3 287,91	2 762,46
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry
Region wodny	Noteci	Noteci
Obszar bilansowy	Noteć Pradoliny Toruńsko - Eberswaldzkiej, Gwda, Drawa, Ina, Rega i Przymorze, Parsęta, Radew, Przymorze - Resko	Wełna, Warta od Obrzycka do Noteci, Noteć Pradoliny Toruńsko - Eberswaldzkiej, Gwda, Drawa, Dolna Warta, Ina, Płonia
Zidentyfikowane presje znaczące. Wynik analizy znaczących oddziaływań – JCWPd	presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem	presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem
Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWPd	chemiczna	chemiczna
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona	niezagrożona

źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna

Położenie Gminy Stare Kurowo na tle JCWPd przedstawiono poniżej.

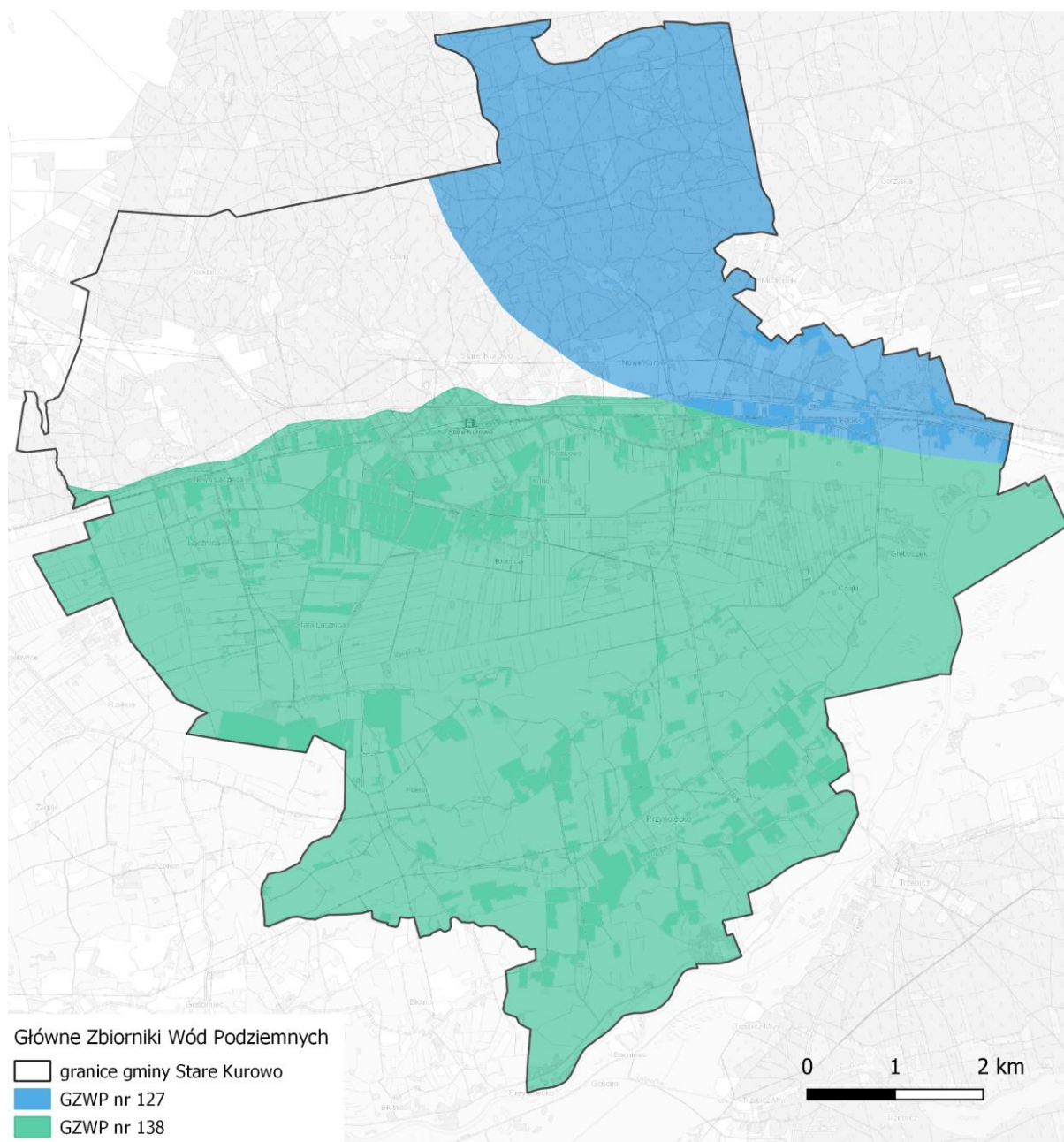
Rysunek 6. Jednolite części wód podziemnych na tle Gminy Stare Kurowo.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Gmina Stare Kurowo jest zlokalizowana w obrębie następujących Zbiorników Wód Podziemnych (ZWP):

- Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 127 „Subzbiornik Złotów–Piła–Strzelce Krajeńskie”;
- Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 138 „Pradolina Toruń–Eberswalde”.

Rysunek 7. GZWP na tle Gminy Stare Kurowo.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Informacje na temat oceny stanu jakości wód podziemnych Gminy Stare Kurowo, przeprowadzonej w roku 2022, przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 10 Wyniki oceny stanu wód podziemnych dla JCWPd obejmujących obszar Gminy Stare Kurowo.

nr JCWPd	Stan chemiczny	Stan ilościowy	Status	Zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych
25	dobry	dobry	dobry	niezagrożona
34	dobry	dobry	dobry	niezagrożona

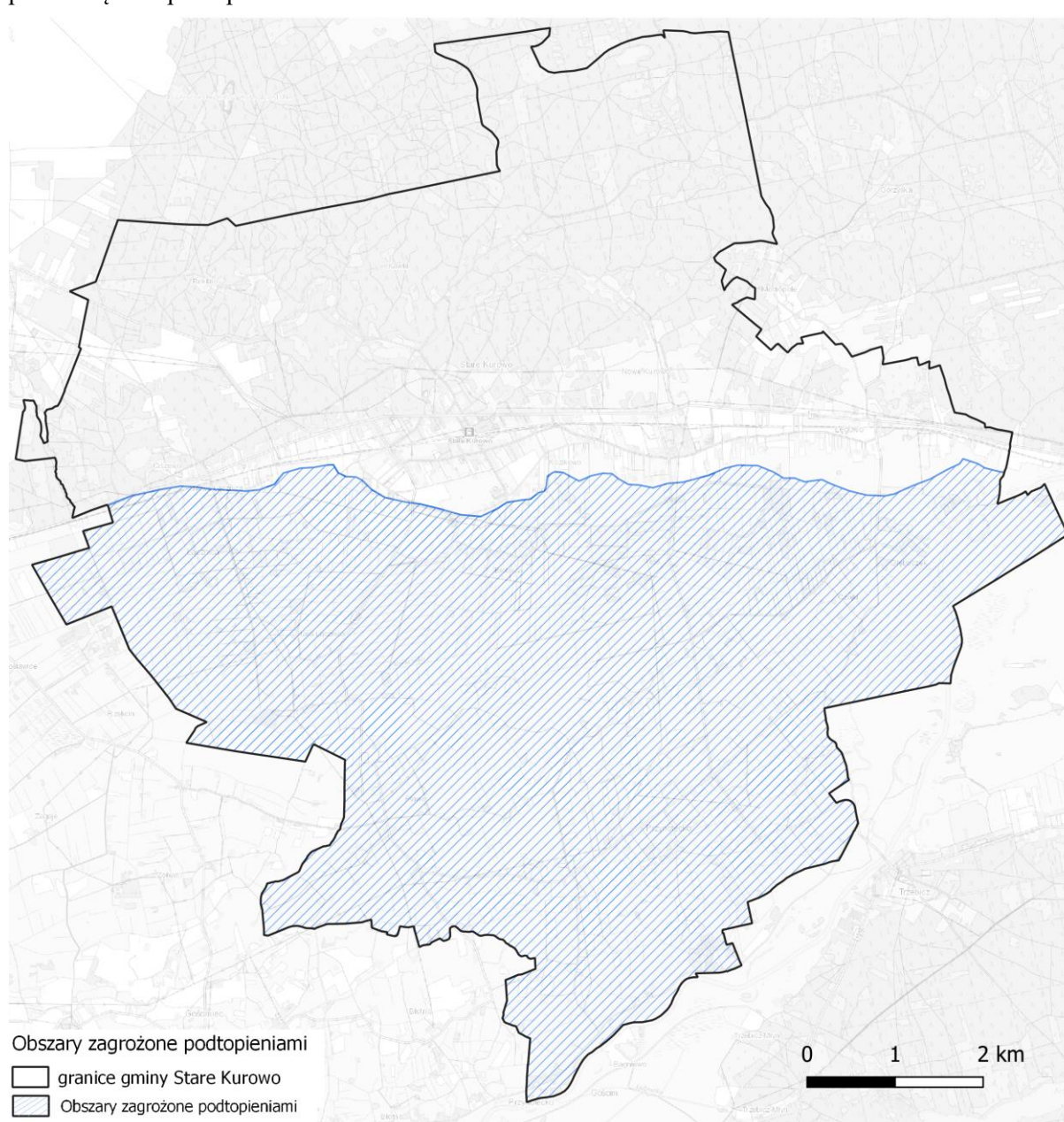
źródło Ocena stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2022.

2.6.3. Zagrożenie powodziami oraz podtopieniami

Pod pojęciem powodzi rozumie się czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza, z wyłączeniem wezbrania wody w systemach kanalizacyjnych.

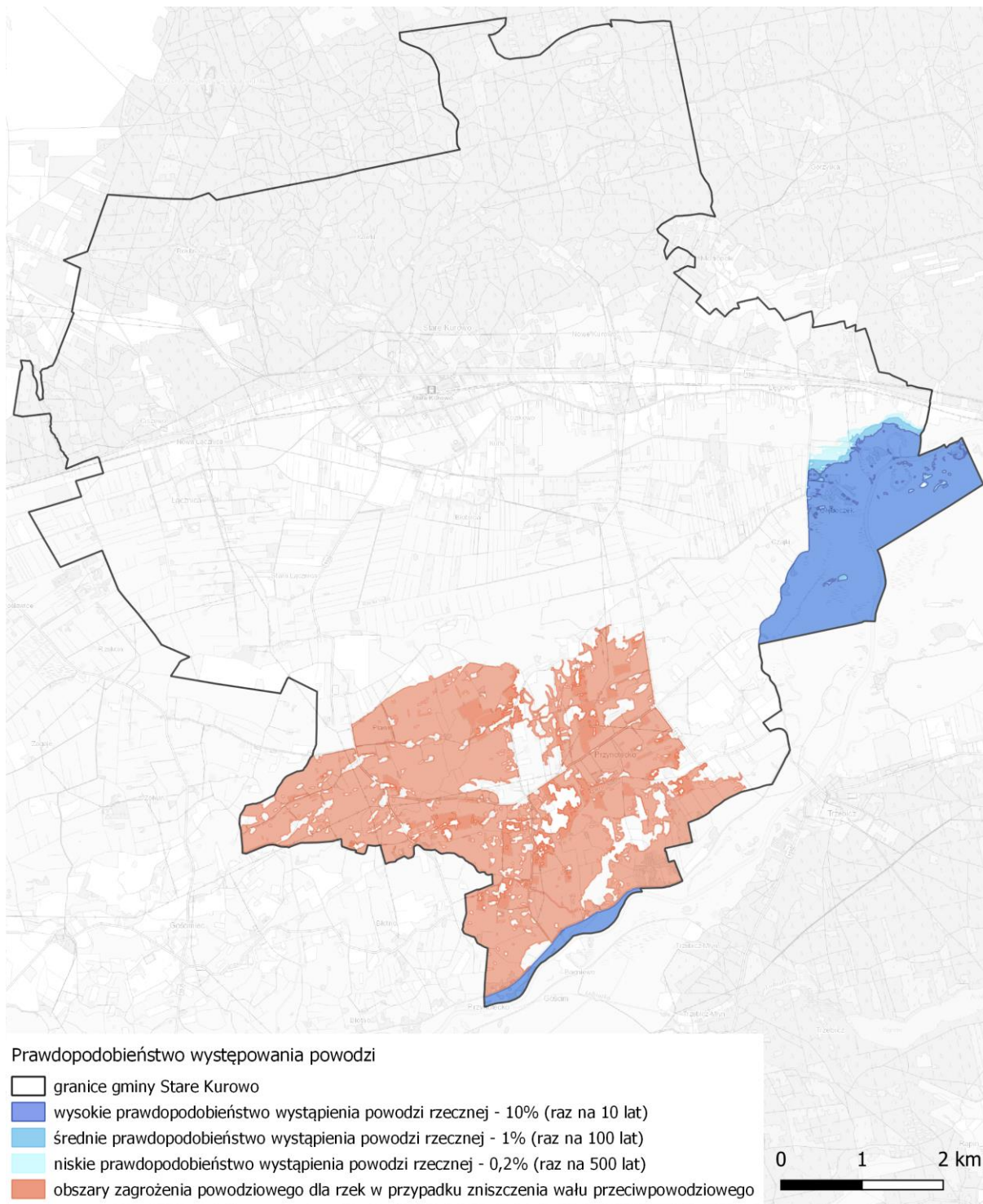
Jako podtopienie klasyfikuje się pojawienie się wód podziemnych blisko powierzchni terenu, w związku z piętrzeniem się wód podziemnych, na skutek podnoszenia się zwierciadła wód w ciekach i zbiornikach powierzchniowych.

Zgodnie z danymi PGW WP, na terenie Gminy Stare Kurowo, występują obszary zagrożone powodzią oraz podtopieniami.

Rysunek 8. Obszary zagrożone podtopieniami na tle Gminy Stare Kurowo.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Rysunek 9. Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi na obszarze Gminy Stare Kurowo.
 źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

2.6.4. Zagrożenie suszą

Susza

Susza jest zjawiskiem ciągłym o zasięgu regionalnym i oznacza dostępność wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Suszą nazywa się nie tylko zjawiska ekstremalne, ale wszystkie, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego regionu. Ze względu

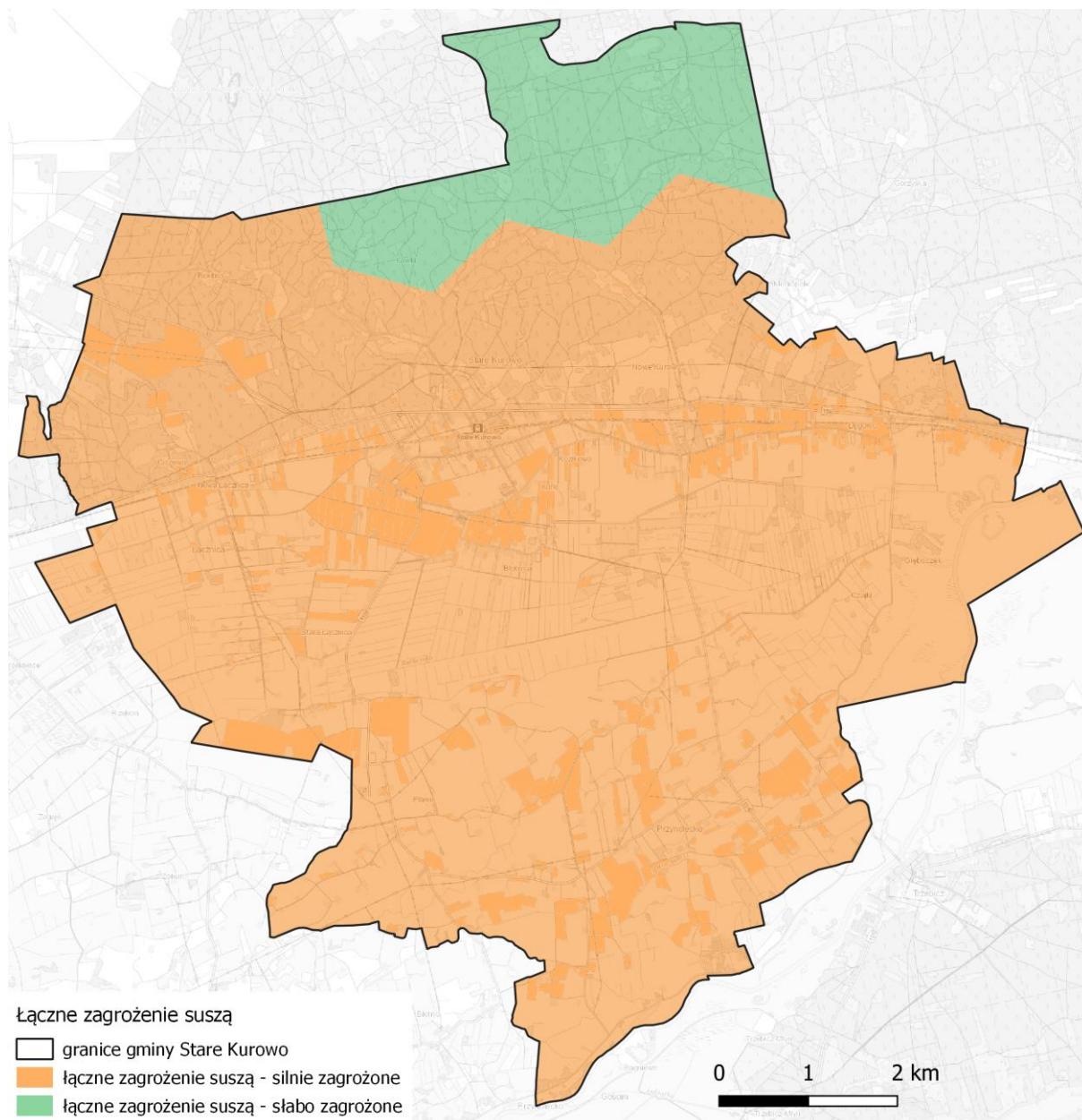
na warunki meteorologiczne i klimatyczne, problemy rolnicze, warunki hydrologiczne i skutki gospodarcze wyróżnia się kolejne etapy rozwoju suszy:

- **Susza atmosferyczna** - Występuje, kiedy mamy do czynienia z deficytem opadów. Zwana również suszą meteorologiczną. Jest to pierwszy etap rozwoju zjawiska suszy. Pojawia się wówczas, gdy opady występują poniżej średniej wieloletniej lub jest ich całkowicie brak. Bezpośrednim skutkiem niedoboru opadów jest narastający w czasie niedosyt wilgotności, ujawniający się szczególnie intensywnie w cieplej porze roku, wzmagający intensywne parowanie oraz ewapotranspirację (wskaźnik klimatyczny mówiący o tym, jak szybko mogłoby zachodzić parowanie, gdyby dostępność wody była wystarczająca). Powyższe prowadzi do naruszenia zasobów wód glebowych i powierzchniowych. W zależności od warunków środowiska przyrodniczego, jego zmienności przestrzennej oraz zagospodarowania i zapotrzebowania na wodę, susza atmosferyczna może aktywować kolejno suszę rolniczą, hydrologiczną oraz hydrogeologiczną. W Polsce ten rodzaj suszy monitorowany jest przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy (IMGW-PIB).
- **Susza rolnicza** - Pojawia się, gdy wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb wodnych roślin i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie. Zwana również suszą glebową. Jest bezpośrednią konsekwencją wydłużającej się suszy atmosferycznej. Definiowana jako okres, w którym wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb roślin w profilu glebowym i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie. Zaznaczyć należy, iż nie każdy okres bezopadowy i jednoczesny spadek wilgoci glebowej jest suszą rolniczą. Warunkiem zaistnienia suszy rolniczej jest wystąpienie zmian w stanie roślinności, tj. wystąpienia objawów stresu wodnego, spadku w biomacie i ograniczeń plonowania. Czas wystąpienia deficytu zasobów wodnych w glebie oraz ich dotkliwość zależą bezpośrednio od właściwości retencyjnych gleby – są zatem zmienne w czasie oraz w przestrzeni, stosownie do rozkładu przestrzennego typów gleb. Susza rolnicza prowadzi do wytworzenia strat bezpośrednich w ekosystemach naturalnych, ale przede wszystkim skutkuje stratami w produkcji rolnej i leśnej. W Polsce ten rodzaj suszy monitorowany jest przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy (IUNG-PIB).
- **Susza hydrologiczna** - Przejawia się długotrwałym obniżeniem ilości wody w rzekach i jeziorach. Zwana również „niżówką hydrologiczną”. Dotyczy wód powierzchniowych. Występuje wtedy, kiedy przepływ w rzekach spada poniżej przepływu średniej wartości wieloletniej. Jest to okres obniżonych zasobów wód powierzchniowych w stosunku do średniej wartości z wielolecia. Susza hydrologiczna to kolejny etap pogłębiającej się suszy atmosferycznej i rolniczej. W Polsce ten rodzaj suszy monitorowany jest przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy (IMGW-PIB).
- **Susza hydrogeologiczna** - Susza definiowana jako długotrwałe obniżenie zasobów wód podziemnych. Zjawisko tego rodzaju suszy jest zwykle poprzedzone powyższymi rodzajami suszy. Wstępna faza objawia się m.in. wysychaniem studni. W Polsce ten rodzaj suszy monitorowany jest przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB).⁵

Zagrożenie poszczególnymi rodzajami suszy dla obszaru Gminy Stare Kurowo, na podstawie Planu Przeciwdziałania Skutkom Suszy, przedstawione zostało poniżej.

---

⁵ www.gov.pl/web/susza/susza

Rysunek 10. Łączne zagrożenie suszą dla obszaru Gminy Stare Kurowo.
 źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

5.4.4. Hałas

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2025 r., poz. 647), podstawowe pojęcia z zakresu ochrony przed hałasem są następujące:

- emisja - wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio energie do powietrza, wody lub ziemi, związane z działalnością człowieka (takie jak hałas czy wibracje),
- hałas - dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz,
- poziom hałasu - równoważny poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB).

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 117 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo

ochrony środowiska (Dz. U. 2025 r., poz. 647). W rozumieniu ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasu komunikacyjnego, Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych hałasów. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasu komunikacyjnego zależy od wartości poziomu równoważnego L_{Aeq} i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość $L_{Aeq} < 52$ dB
- średnia uciążliwość $52 \text{ dB} < L_{Aeq} < 62$ dB
- duża uciążliwość $63 \text{ dB} < L_{Aeq} < 70$ dB
- bardzo duża uciążliwość $L_{Aeq} > 70$ dB

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 r., poz. 112). Dla rodzajów terenu, wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (tj. tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny szpitali, szkoły, tereny rekreacyjno – wypoczynkowe i uzdrowiska), ustalono dopuszczalny równoważny poziom hałasu L_{AeqD} w porze dziennej i L_{AeqN} w porze nocnej. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu dla danego terenu jest zaklasyfikowanie go do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób jego zagospodarowania. Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – 50–65 dB, w porze nocnej 45–56 dB. Dopuszczalne poziomy hałasu, w zależności od przeznaczenia terenu, zestawiono w tabeli poniżej..

Tabela 11. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu.

Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
	Drogi lub linie kolejowe*		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
a) Obszary A ochrony uzdrowiskowej b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży** c) Tereny domów opieki d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy	65	56	55	45

Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
	Drogi lub linie kolejowe*		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami rzemieślniczymi c) Tereny rekreacyjno- wypoczynkowe poza miastem d) Tereny zabudowy zagrodowej				

* Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

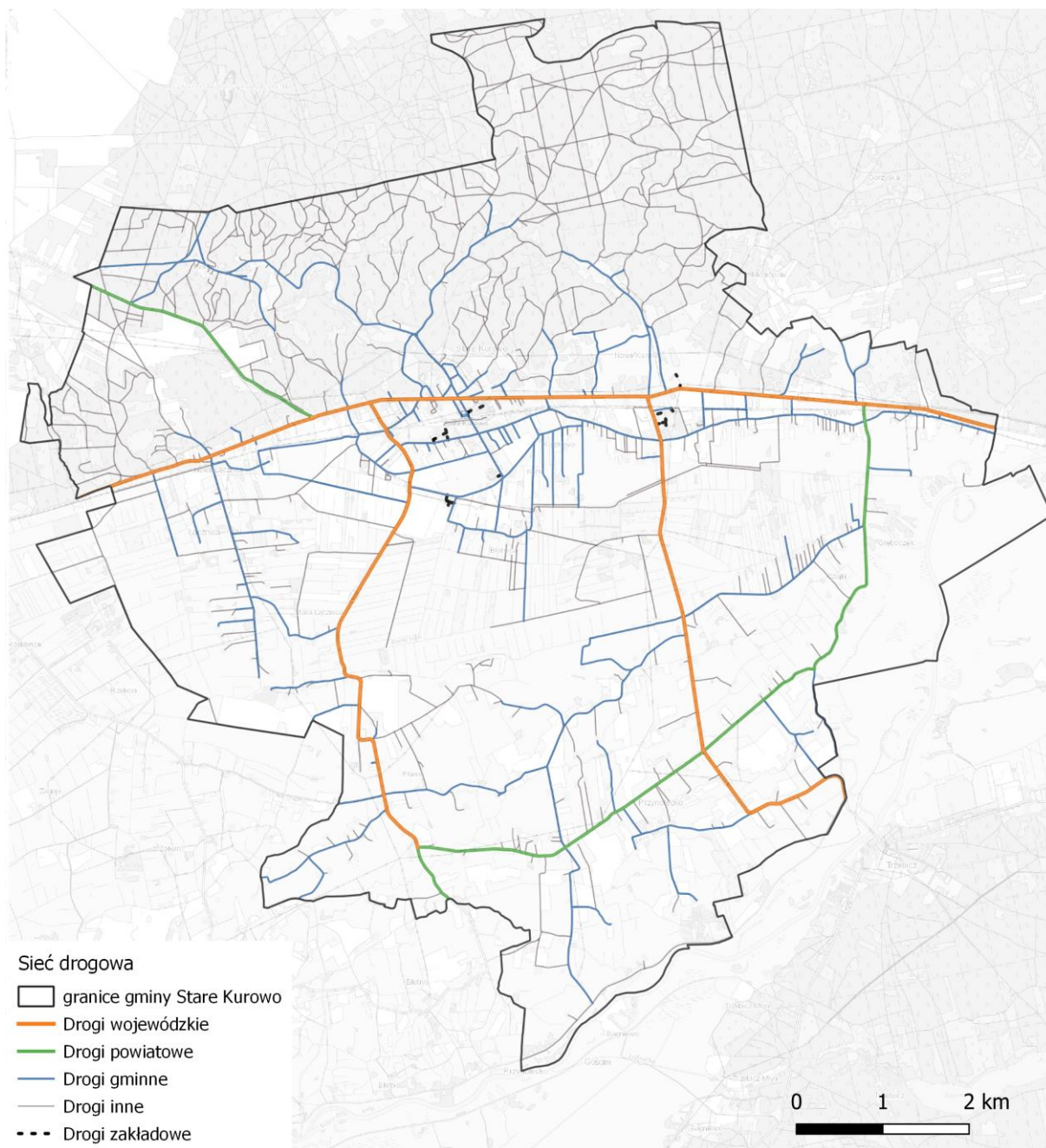
** W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

W strategicznych mapach hałasu oraz programach ochrony środowiska przed hałasem stosowane są wskaźniki L_{DWN} oraz L_N :

- L_{DWN} - długookresowy średni poziom dźwięku, wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (od godz. 6.00 do godz. 18.00), pory wieczoru (od godz. 18.00 do godz. 22.00) oraz pory nocy (od godz. 22.00 do godz. 6.00);
- L_N - długookresowy średni poziom dźwięku wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00).

Na terenie Gminy Stare Kurowo głównym źródłem hałasu drogowego są:

- Drogi wojewódzkie:
  - Droga wojewódzka nr 154;
  - Droga wojewódzka nr 155;
  - Droga wojewódzka nr 156;
- Drogi powiatowe:
  - Droga nr 1360 F Górecko – Gościmiec – Błotno – Pławin;
  - Droga nr 1361 F Pławin – Przynotecko – Łęgowo;
  - Droga nr 1380 F Strzelce Kraj. – Gardzko – Stare Kurowo;
- Drogi gminne.

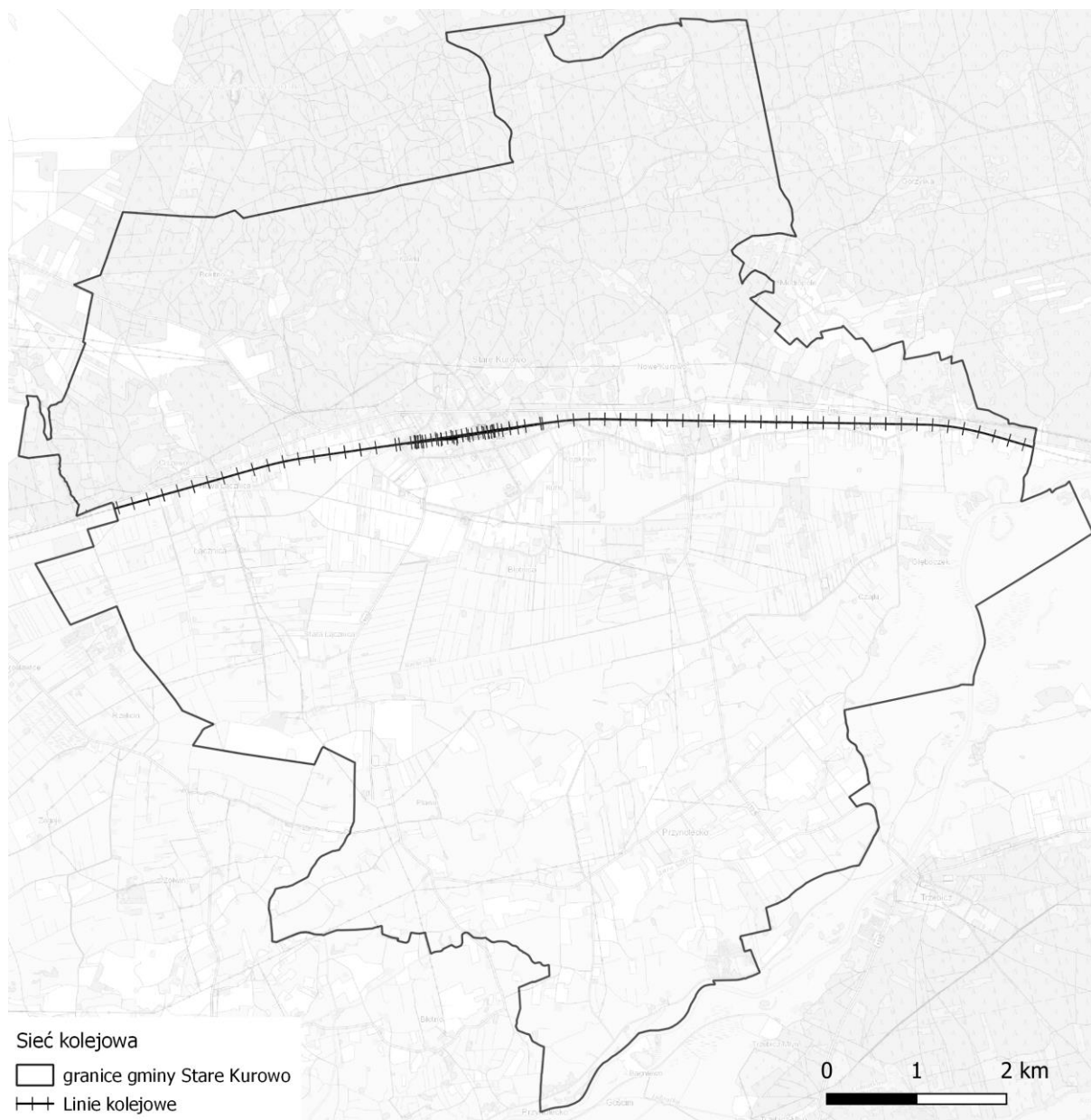

Rysunek 11. Sieć drogowa Gminy Stare Kurowo.
 źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy BDOT10k

W ostatnich latach nie prowadzono, w ramach PMŚ, badań poziomów hałasu drogowego na obszarze Gminy Stare Kurowo. Ponadto żadna z dróg biegnących przez obszar gminy nie podlega obowiązkowi utworzenia strategicznej mapy hałasu.

Hałas kolejowy

Przez Gminę Stare Kurowo przebiega fragment linii kolejowej nr 203 relacji Tczew – Kostrzyn.

Rysunek 12. Przebieg linii kolejowe nr 203 na tle Gminy Stare Kurowo.
 źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy BDOT10k

W ostatnich latach nie prowadzono, w ramach PMS, badań poziomów hałasu kolejowego na obszarze Gminy Stare Kurowo. Ponadto linia kolejowa nr 203, nie podlega obowiązkowi utworzenia strategicznej mapy hałasu.

Hałas przemysłowy

Źródłem hałasu przemysłowego jest eksploatacją instalacji lub urządzeń związanych z działalnością przemysłową. Uciążliwość hałasu emitowanego z obiektów przemysłowych zależy między innymi od ich ilości, czasu pracy czy odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej. Zgodnie z zapisami ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2025 r., poz. 647) w przypadku stwierdzenia przez organ ochrony środowiska, na podstawie przeprowadzonych pomiarów, że poza zakładem przekroczone są dopuszczalne poziomy hałasu, organ ten wydaje decyzję o

dopuszczalnym poziomie hałasu. Organem ochrony środowiska właściwym do wydania przedmiotowej decyzji co do zasady jest starosta, chyba że zachodzą przesłanki z art. 378 ust. 2-2a pkt 1 i 2 ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2025 r., poz. 647). Wówczas organem właściwym będzie regionalny dyrektor ochrony środowiska albo marszałek województwa.

Punkty pomiarowe w ramach monitoringu hałasu przemysłowego zlokalizowane były, na terenie Gminy Stare Kurowo, w roku 2019 oraz 2020.

5.4.5. Zasoby przyrodnicze

Na terenie Gminy Stare Kurowo występują następujące formy ochrony przyrody:

- obszary Natura 2000,
- obszary chronionego krajobrazu.

Obszary Natura 2000⁶

Nazwa obszaru: Uroczyska Puszczy Drawskiej

Kod obszaru: PLH320046

Powierzchnia: 74 768,36 ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)

PZO: Tak

Opis:

Ostoja obejmuje większą część dużego kompleksu leśnego na równinie sandrowej, położonej w środkowym i dolnym biegu rzeki Drawy. W lasach dominują drzewostany sosnowe, jednak duży jest udział buczyn i dąbrów; niektóre ich płaty mają charakter zbliżony do naturalnego. W miejscach, gdzie teren jest pofałdowany, wzgórza osiągają wysokość do 121 m. Najcenniejszym przyrodniczo obszarem jest centralna część ostoi, położona w widłach rzek: Drawy i Płocicznej. Są tu liczne jeziora (największym z nich jest J. Ostrowieckie - 370 ha). W rzeźbie terenu odznaczają się meandry obu rzek, obramowane wysokimi skarpami. Charakterystyczną cechą tych rzek jest bystry prąd wywołany silnym spadkiem terenu. Ich koryta i doliny zachowały charakter zbliżony do naturalnego. Jeziora są zróżnicowane pod względem trofizmu wód, od dystroficznych przez mezotroficzne do eutroficznych. Na terenie ostoi rozproszone są liczne, małopowierzchniowe ale bardzo cenne torfowiska przejściowe i kilka dobrze zachowanych torfowisk alkalicznych.

Dobrze zachowane cenne siedliska przyrodnicze. W odniesieniu do żyznych i kwaśnych buczyn jest to jeden z ważniejszych obszarów w Polsce – uroczysko Radęcin w Drawieńskim Parku Narodowym i kwaśne buczyny na zboczach doliny Drawy są jednymi z nielicznych w Polsce fragmentami buczyn o zachowanej naturalnej dynamice. Bogate populacje wielu rzadkich i zagrożonych gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG m.in. silne populacje: bobra *Castor fiber*, wydry *Lutra lutra*. Bogata ichtiofauna, a szczególnie reofilna fauna wodna z takimi zagrożonymi gatunkami jak: łosoś *Salmo salar*, minóg rzeczny *Lampetra fluviatilis*, certa *Vimba vimba*, oraz stosunkowo liczne i trwałe populacje gatunków rzadkich w naszym kraju, jak: głowacz białopłetwy *Cottus gobio*, pstrąg potokowy *Salmo trutta m. fario* i lipień *Thymallus thymallus*. Obszar jest bardzo ważny dla zachowania zasobów torfowisk przejściowych (7140) i alkalicznych (7230) a także jezior różnych typów (3140, 3150, 3160). Jest to także obszar liczego występowania i bardzo dobrego zachowania rzek włosienicznikowych (3260). Ostoja ważna dla nocka dużego *Myotis myotis*,

---

⁶ Standardowe formularze danych dla obszarów Natura 2000

obejmuje przynajmniej 2 duże kolonie lęgowe, prawdopodobnie stanowiące miejsca lęgów nietoperzy zimujących w pobliskim obszarze Natura 2000 Strzaliny k. Tuczna PLH320021.

Nazwa obszaru: Lasy Puszczy nad Drawą

Kod obszaru: PLB320016

Powierzchnia: 190 279,05 ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

Obszar specjalnej ochrony ptaków (Dyrektywa Ptasia)

PZO: Tak

Opis:

Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 „Lasy Puszczy nad Drawą” należy do największych obszarów Natura 2000 w kraju. Obejmuje większą część dużego kompleksu leśnego porastającego równinę sandrową nad środkową i dolną Drawą, a także przyległe obszary pofałdowanych równin morenowych. Rzeźba terenu charakteryzuje się znaczną dynamiką, z uwagi na duży udział zagłębień wytopiskowych, rynien i dolin oraz obecność stromych stoków. Główną osią hydrograficzną obszaru jest Dolina Drawy. Najcenniejsza pod względem przyrodniczym jest jego centralna część, położona w widłach Drawy i jej dopływu Płocicznej. Obie rzeki mają bystry prąd i kręte koryta, płyną głęboko wciętymi dolinami o stromych skarpach. W obrębie obszaru znajdują się liczne jeziora, zróżnicowane pod względem trofizmu wód. Liczne są także oczka wodne oraz położone w zagłębieniach terenu oraz niewielkie torfowiska. W lasach Puszczy nad Drawą dominują bory sosnowe, znaczne powierzchnie zajmują także buczyny o charakterze naturalnym, z partiami starodrzewu. W dolinach rzecznych występują niewielkie fragmenty lęgów, a na obrzeżach mis jeziornych – olsy. W północno-zachodniej części obszaru, w okolicach Dobiegniewa, Recza i Drawna, znajdują się większe tereny bezleśne, zajęte głównie przez pola uprawne oraz łąki i pastwiska, a także niewielkie kompleksy stawów rybnych. W obrębie obszaru znajduje się w całości Drawieński Park Narodowy wraz z otuliną, fragmenty kilku obszarów chronionego krajobrazu, siedliskowe obszary Natura 2000 oraz liczne rezerваты przyrody. Zachowaniu i utrzymaniu siedlisk cennych gatunków ptaków w Lasach Puszczy nad Drawą sprzyja słabe zaludnienie terenu i rozległość występujących tu kompleksów leśnych, a także różnorodność siedlisk związana z położonymi wśród lasów jeziorami, torfowiskami, łąkami i dolinami rzecznyymi oraz prowadzona na terenach nieleśnych ekstensywna gospodarka rolna. Do najważniejszych zagrożeń dla awifauny i jej siedlisk w obszarze należą rozwój turystyki (m.in. zwiększenie śmiertelności młodych u gatunków wyprowadzających lęgi nad rzekami w wyniku płoszenia ptaków m.in. przez spływy kajakowe) i związanej z nią infrastruktury oraz zabudowy rekreacyjnej, kolidowanie terminów prowadzenia niektórych prac leśnych z sezonem lęgowym ptaków, wyrąb starodrzewów, usuwanie z lasu drzew martwych i dziuplastych, intensyfikacja lub porzucenie tradycyjnego użytkowania rolniczego obszarów nieleśnych, zalesianie śródleśnych enklaw i nieużytków porolnych oraz zanieczyszczenie i eutrofizacja wód. Istotnym zagrożeniem dla gatunków związanych z wodami jest rozwój populacji norki amerykańskiej oraz możliwość wzrostu populacji szopa pracza i wynikająca z tego śmiertelność ptaków dorosłych w okresie lęgowym, jak i same straty lęgów.

W ostoi stwierdzono ponad 180 gatunków ptaków, w tym 154 gatunki lęgowe lub prawdopodobnie lęgowe. Wśród nich jest 40 gatunków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej (z czego 33 lęgowe), a 18 zostało wpisanych do „Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt”. Dzięki dotychczasowej stosunkowo niskiej presji człowieka oraz licznym, dobrze zachowanym siedliskom (m.in. śródleśne jeziora ramienicowe, lasy ze znacznym udziałem buka), liczebność 32 gatunków spełnia kryteria wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków. Lasy Puszczy nad Drawą są kluczowym obszarem w Polsce dla krajowej populacji rybołowa. Stanowią jedną z większych ostoi

lęgowej populacji żurawia, ważną także w okresie migracji (notuje się tu duże koncentracje w okresie wędrówek), jak również są ważnym obszarem dla populacji puchacza, bielika, trzmielojada, kani czarnej i rudej, siniaka, zimorodka i muchołówki małej. Jak wykazały badania prowadzone w latach 2012-2013, obszar ten jest także niezwykle istotny dla populacji lęgowych takich gatunków jak gągoł, nurogęs, słonka, perkoz dwuczuby, łabędź niemy, czapla siwa, włochatka oraz sóweczka. Licznie występują tu dzięcioły: czarny, średni, zielony i dzięciołek, jak również muchołówka żałobna, pliszka górską oraz ptaki szponiaste – myszołów i jastrząb. Charakter i stan zachowania siedlisk tworzą dogodne warunki dla populacji lęgowych grzywacza, krętogłowa oraz ptaków wróblowych (świergotek drzewny, pokrzywnica, piegża, gajówka, mysikrólik, sosnowka, bogatka, pełzacz leśny, zięba, gil). Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 PLB320016 pokrywa się z obszarem ostoi ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce (IBA = Important Bird Areas) o tej samej nazwie – Lasy Puszczy nad Drawą (kod PL017), spełniając kryteria BirdLife International A1, A4i, B1i, B2, B3, C1, C2, C6.

Nazwa obszaru: Dolina Dolnej Noteci

Kod obszaru: PLB080002

Powierzchnia: 24 943,56 ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

Obszar specjalnej ochrony ptaków (Dyrektywa Ptasia)

PZO: Tak

Opis:

Dolina Dolnej Noteci, jest częścią Pradoliny ToruńskoEberswaldzkiej znajdującą się w Kotlinie Gorzowskiej. Jest to jedno z 4 charakterystycznych rozszerzeń pradoliny (Kondracki 2002). Jest to rozległa dolina o szerokości dochodzącej do 13,5 km. Charakter doliny na odcinku między Drezdenkiem a Santokiem jest odmienny od obszarów leżących w górę rzeki - zdecydowanie więcej jest tu gruntów ornych oraz terenów zabudowanych (Wylegała 2003, Wylegała et al. 2010). Ponad 50% obszaru stanowi mozaika rozproszonej zabudowy wiejskiej, gruntów ornych, niewielkich powierzchniowo łąk i pastwisk. Większe powierzchnie podmokłych łąk znajdują się wzdłuż rzeki, zwłaszcza w rejonie Goszczanowca, Gościmia oraz między Trzebiczem a Drezdenkiem. Znaczna część tych łąk to okresowo zalewane i podtapiane turzycowiska. W przeciwieństwie do pozostałych fragmentów rzeki, na badanym odcinku Noteć jest rzeką wolnopłynącą, bez jazów piętrzących oraz śluz. Na prawie całym odcinku wzdłuż rzeki znajdują się wały przeciwpowodziowe. Obszar międzywała (o przeciętnej szerokości 450-500 m) to mozaika łąk kośnych i pastwisk, zbiorowisk szuwarowych, starorzeczy oraz szybko zwiększających powierzchnię, inicjalnych stadiów lasów lęgowych. Starorzecza w większości są odcięte od rzeki, co powoduje szybkie ich zarastanie i łądowienie. W okresie wiosennych wezbrań zalaniu lub podtopieniu ulega głównie międzywał. Na zawału rozległe rozlewiska tworzą się tylko w okolicach Goszczanowca i Gościmia oraz na nieobwałowanym fragmencie między Drezdenkiem a Trzebiczem. Dolina Dolnej Noteci jest prawie bezleśna. Znajdują się tu tylko niewielkie powierzchniowo lasy wierzbowe, olsy oraz lokalnie na wydmach suche bory sosnowe (w płatach po kilka-kilkadziesiąt ha).

Na terenie obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnej Noteci PLB080002 stwierdzono łącznie 26 lęgowych gatunków ptaków z załącznika I Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa oraz 38 gatunków regularnie migrujących nie wymienionych w załączniku I w/w Dyrektywy. 24 gatunki (tj. 10 gatunków z zał. I w/w Dyrektywy i 14 gatunków regularnie migrujących nie wymienionych w zał. I

w/w Dyrektywy) spełnia kryteria uznania ich za przedmioty ochrony przedmiotowego obszaru Natura 2000 (według wytycznych GDOŚ wersja 2012.1).

Obszary chronionego krajobrazu

Dolina Warty i Dolnej Noteci

Obszar chronionego krajobrazu „Dolina Warty i Dolnej Noteci” ma powierzchnię 31 766,30 ha i jest położony na terenie gmin: Zwierzyn, Skwierzyna, Drezdenko, Gorzów Wielkopolski, Santok, Deszczno, Przytoczna, Stare Kurowo oraz Drawsko. Obszar został powołany 09 sierpnia 2003 roku. Czynna ochrona ekosystemów Obszaru, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej, polega na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych dolin rzecznych Kotliny Gorzowskiej.

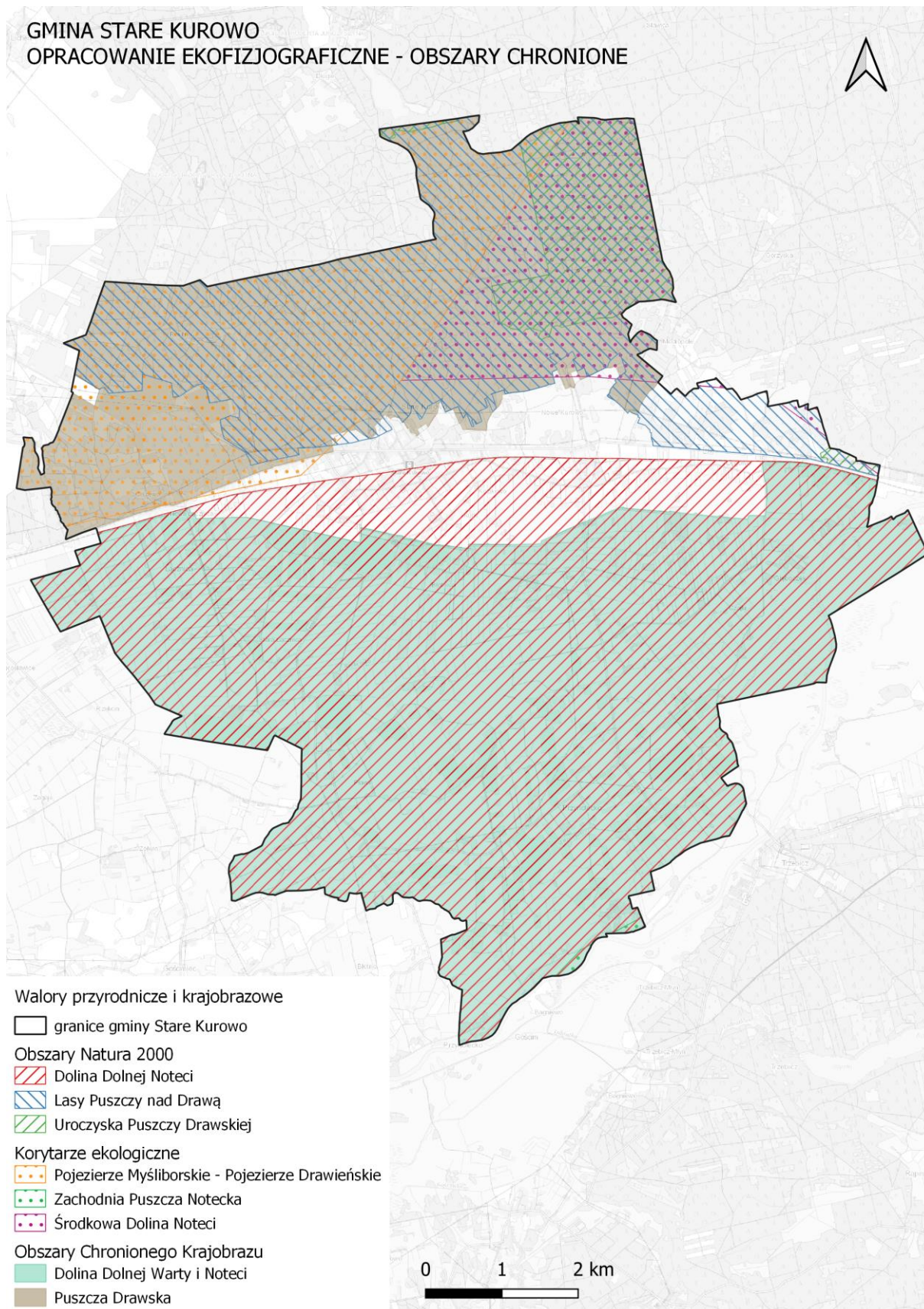
Puszcza Drawska

Obszar chronionego krajobrazu „Puszcza Drawska” ma powierzchnię 46 256,86 ha i jest położony na terenie gmin: Zwierzyn, Strzelce Krajeńskie, Drezdenko, Bierzwnik, Krzyż Wielkopolski, Stare Kurowo oraz Dobiegniew. Obszar został powołany 09 sierpnia 2003 roku. Czynna ochrona ekosystemów obszaru, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej, polega na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych kompleksów leśnych Równiny Drawskiej.

2.7.4. Korytarze ekologiczne

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478) pod pojęciem korytarza ekologicznego rozumie się obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Przez obszar Gminy Stare Kurowo przebiegają fragmenty trzech korytarzy ekologicznych:

- Pojezierze Myśliborskie – Pojezierze Drawieńskie;
- Środkowa Dolina Noteci;
- Zachodnia Puszcza Notecka.

Rysunek 13. Formy ochrony przyrody na terenie gminy Stare Kurowo.
 źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów udostępnianych przez GDOŚ.

Lasy

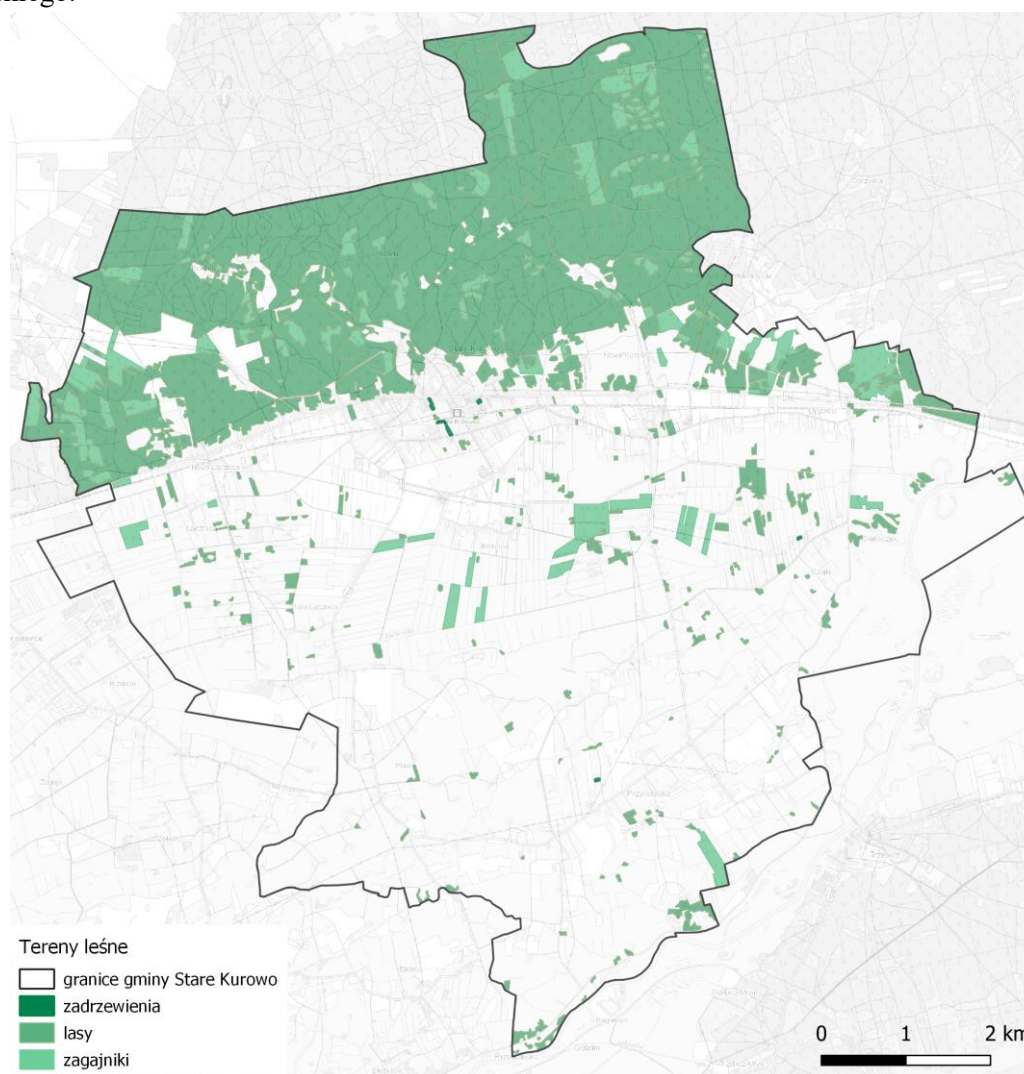
Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia lasów na terenie Gminy Stare Kurowo wynosi 2 140,44 ha, co daje lesistość na poziomie 27,6%. Wskaźnik lesistości gminy jest niższy niż średnia krajowa, która wynosi 29,6%. Strukturę lasów na terenie Gminy Stare Kurowo przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 12. Struktura lasów położonych na terenie Gminy Stare Kurowo w roku 2023.

Powierzchnia lasów		
Powierzchnia ogółem	ha	2 140,44
Lesistość	%	27,6
Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa ogółem	ha	1 956,67
Lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa ogółem	ha	183,77

źródło: GUS

Lasy państwowe, znajdujące się na obszarze Gminy Stare Kurowo, są zarządzane przez Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie oraz Nadleśnictwo Smolarz. W przypadku lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, nadzór nad gospodarką leśną sprawuje Starosta powiatu strzelecko-krajeńskiego.

Rysunek 14. Tereny zalesione na tle Gminy Stare Kurowo.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych w BDOT10K.

Na terenie Gminy Stare Kurowo można napotkać następujące typy siedliskowe lasu:

- **Bór świeży** – powstaje na glebach rdzawych oraz bielicowych. W drzewostanie dominują sosny z domieszkami świerka, brzozy brodawkowej oraz jodły. Podszycie najczęściej tworzą jałowce, dęby bezszypułkowe oraz jarzęby, natomiast runo złożone jest z mchów, borówki czernicy oraz roślin wierzchlinowatych.
- **Bór mieszany świeży** – występuje na dość ubogich glebach bielicowych oraz rdzawych utworzonych na piaskach i żwirach utworzonych w czasie procesów akumulacyjnych. Do gatunków głównych tego siedliska leśnego zalicza się sosny oraz świerki. Domieszkowo mogą także występować: buk, dęby, lipy, brzozy, jodły oraz modrzewie. W podszyciu napotyka się jałowce, jarzęby, leszczyny, kruszyny, trzmieliny oraz wiciokrzew pomorski. W skład runa borów mieszanych świeżych wchodzi: borówka czernica, konwalia majowa, konwalijka dwulistna, malina kamionka, kłosownica leśna czy orlica pospolita.
- **Bór bagienny** – występuje na torfach wysokich, w nieodwadnianych nieckach lub na obszarze zarastających jezior. Główny drzewostan tworzy sosna z domieszkami brzozy omszonej oraz świerka. W skład runa borów mieszanych bagiennych wchodzi roślinny bagienne oraz turzyce. Mogą tu też występować elementy arktyczne takie jak brzoza karłowata oraz niska, wierzba borówkolista, oraz lapońska i zimoziół.
- **Las świeży** – zajmuje siedliska żyzne oraz bardzo żyzne. Tworzy się na glebach brunatnych oraz płowych. Główny drzewostan tworzy dąb szypułkowy, buk, świerk oraz jodła z domieszkami modrzewia, lipy, klonu, jawora, osiki oraz grabu. W podszyciu napotyka się leszczynę, trzmielinę, kruszynę, jarzab, głóg, dereń, porzeczkę alpejską oraz bez czarny. Runo tych siedlisk leśnych jest tworzone przez rośliny kwitnące wiosną – przed drzewostanem. Jest to spowodowane zwartym drzewostanem i mniejszą ilością słońca przedostającego się do niższych partii lasu.
- **Las wilgotny** - zajmuje siedliska żyzne i bardzo żyzne, wilgotne. Tworzy się na glebach brunatnych, murszowo-torfowych, murszowatych, gruntowo-glejowych oraz niektórych czarnych ziemiach. Główny drzewostan tworzy dąb szypułkowy oraz jesion z domieszkami wiązu, klonu, jawora, lipy, osiki oraz grabu. W podszyciu napotyka się kruszynę, leszczynę, czeremchę, jarzab, bez czarny, bez koralowy, porzeczkę czarną, dereń, trzmielinę oraz kalinę koralową. Runo tych siedlisk leśnych jest tworzone przez wysokie byliny, w tym dużą ilość roślin azotolubnych takich jak pokrzywy.
- **Las mieszany świeży** – występuje na glebach brunatnych oraz płowych, rzadziej na bielicach i glebach rdzawych. Główny drzewostan tworzy sosna, dąb, buk, świerk oraz jodła z domieszkami modrzewia, brzozy, osiki, lipy oraz klonu. W podszyciu napotyka się trzmielinę, jarzab, leszczynę, kruszynę, wiciokrzew, głóg oraz dereń. Runo tych siedlisk leśnych jest tworzone przez kombinację roślin charakterystycznych dla lasów mieszanych oraz borów mieszanych.
- **Las mieszany wilgotny** – występuje na średniożyznych i wilgotnych siedliskach, często w obniżeniach terenu, w których zalegać mogą wody gruntowe. Tworzy się na glebach bielicowych oglejonych, brunatnych a także na glebach murszowych oraz zdegradowanych czarnych ziemiach. Główny drzewostan tworzy sosna, dąb szypułkowy, świerk oraz jodła. W podszyciu napotyka się jarzab, leszczynę, kruszynę oraz czeremchę. Runo tych siedlisk leśnych jest tworzone przez rośliny wilgociolubne.
- **Ols** – zajmuje siedliska bagienna z płytkimi wodami gruntowymi, często występuje w dolinach rzecznych oraz wokół jezior. Tworzy się na torfach niskich. Główny drzewostan tworzy olsza czarna z domieszkami jesionu, brzozy omszonej oraz świerka. W podszyciu napotyka się kruszynę, leszczynę, czeremchę, jarzab, bez czarny oraz czarna porzeczkę.

Charakterystyczną cechą runa lasów olsowych jest występowanie roślin typowych dla lasów (mchy, paprocie) oraz roślin szuwarowych.

- **Ols jesionowy** – zajmuje tereny zalewane o utrudnionym odpływie wody, przez co występują tam procesy zabagnienia gleby. Tworzy się on na glebach kwaśnych lub zasadowych z dużą zawartością substancji organicznych. Główny drzewostan tworzy jesion oraz olsza z domieszkami wiązu i brzozy. Skład podszycia jest bardzo podobny do Olsów. W olsach jesionowych dodatkowo występują chmiel zwyczajny, śledziennica skrętolistna, kozłek lekarski.

6. Główne problemy ochrony środowiska

Przedstawione poniżej problemy ochrony środowiska są wynikiem wykonanej oceny stanu środowiska. Zdiagnozowane problemy mają charakter wyłącznie informacyjny, a ich celem jest ukierunkowanie działań w taki sposób, aby je zminimalizować lub wyeliminować. Poniższa tabela przedstawia główne problemy z punktu widzenia ochrony środowiska na terenie gminy Stare Kurowo.

Tabela 13. Problemy środowiskowe na terenie gminy Stare Kurowo.

Komponent środowiska	Główne problemy
Powietrze	<ul style="list-style-type: none"> • Występowanie na terenie gminy tradycyjnych, nie ekologicznych źródeł ciepła, w których spalane są paliwa niskiej jakości. • Przekroczenia dopuszczalnych norm jakości powietrza w przypadku: pyłu B(a)P na terenie gminy. • Niska efektywność energetyczna budynków mieszkaniowych
Wody	<ul style="list-style-type: none"> • Niewłaściwe opróżnianie zbiorników bezodpływowych. • Zły stan JCWP w obrębie których leży gmina Stare Kurowo. • Występujące obszary zagrożone suszą i powodzią oraz podtopieniami.
Hałas	<ul style="list-style-type: none"> • Nadmierny poziom hałasu na terenach położonych wzdłuż dróg.
Zasoby przyrodnicze	<ul style="list-style-type: none"> • Przekształcanie środowiska związane z działalnością człowieka.

Źródło: opracowanie własne

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

Zagadnienia i cele środowiskowe ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym ze względu na priorytetowe traktowanie ochrony środowiska zawarte są w wielu konwencjach międzynarodowych i podstawowych aktach tworzących Wspólnotę UE. Dokumenty te stanowią ramy dla regulacji prawnych (dyrektywy i rozporządzenia w prawie unijnym oraz ustawy i rozporządzenia w prawie polskim) oraz stanowią podstawę dla kształtowania polityki ochrony środowiska w określonej perspektywie czasowej, w szeregu tworzonych dokumentów (strategie, polityki, programy). Cele polityki ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym zostały określone w wielu dokumentach strategicznych, które stanowią ramy dla dokumentów krajowych i regionalnych.

Plan ogólny uwzględnia zapisy w dokumentach przedstawionych w tabeli poniżej.

Tabela 14. Przegląd dokumentów europejskich i krajowych oraz zawartych w nich celów środowiskowych istotnych dla realizacji planu ogólnego.

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
Dokumenty europejskie	
<p>„Europa 2020” Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Komunikat Komisji Europejskiej z 03.03.2010.</p>	<p>Strategia wyznacza trzy ogólne, wzajemnie za sobą powiązane, priorytety:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. rozwój inteligentny, tj. rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji, m.in. poprzez podniesienie jakości edukacji, wspieranie transferu innowacji i wiedzy, pełne wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych, a także wdrażanie innowacji w formie produktów i usług, które służyć będą wzrostowi gospodarczemu, tworzeniu nowych miejsc pracy i rozwiązywaniu problemów społecznych, 2. rozwój zrównoważony, tj. wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej dla przeciwdziałania zmianom klimatu, degradacji środowiska, utracie bioróżnorodności oraz niezrównoważonemu wykorzystywaniu zasobów, a także dla zwiększenia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, poprawy efektywności energetycznej oraz większego wykorzystania odnawialnych źródeł energii, 3. rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu, tj. wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną, m.in. poprzez wzrost poziomu zatrudnienia, inwestowanie w kwalifikacje, modernizowanie rynków pracy i systemów szkoleń, zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz zmniejszenie nierówności w obszarze zdrowia. <p>Ponadto, Strategia zawiera wytyczone przez Komisję nadrzędne, wymierne wzajemnie ze sobą powiązane cele szczegółowe UE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osiągnięcie 75% wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat, między innymi poprzez wzrost zatrudnienia kobiet i osób starszych oraz lepszą integrację migrantów na rynku pracy, - przeznaczanie 3% PKB Unii na inwestycje w działalność badawczo-rozwojową, w tym poprawę warunków prywatnej działalności badawczo-rozwojowej w UE, - osiągnięcie celów „20/20/20” w zakresie klimatu i energii, w tym ograniczenie emisji dwutlenku węgla co najmniej o 20% w porównaniu z poziomem z 1990 r., lub nawet o 30%, jeśli pozwolą na to warunki, zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w naszym całkowitym zużyciu energii do 20% oraz zwiększenie efektywności wykorzystania energii o 20%, - ograniczenie liczby osób przedwcześnie kończących naukę szkolną do 10%, zdobywanie wyższego wykształcenia przez co najmniej 40% osób z młodego pokolenia, tj. w wieku 30-34 lat, - zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem o 20 mln, tj. o 25%.
<p>„Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030”. Rezolucja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych w dniu 25 września 2015 r.</p>	<p>Rezolucja wyznacza 17 celów zrównoważonego rozwoju i 169 powiązanych z nimi zadań, których założeniem jest przestrzeganie praw człowieka w odniesieniu do wszystkich ludzi oraz osiągnięcie równości płci i wzmocnienie pozycji wszystkich kobiet i dziewcząt. Globalne, współzależne i niepodzielne cele Agendy dotyczą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wyeliminowania ubóstwa, 2) wyeliminowania głodu, poprawy odżywiania i zrównoważonego rolnictwa, 3) zdrowego życia i dobrobytu, 4) wysokiej jakości edukacji, w tym uczenia się przez całe życie, 5) równości płci i wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt, 6) zrównoważonej gospodarki zasobami wodnymi, zapewniającymi dostęp do wody i warunków sanitarnych, 7) zrównoważonej, nowoczesnej energii w przystępnej cenie, 8) zrównoważonego, stabilnego i inkluzywnego wzrostu gospodarczego oraz godnej pracy, 9) stabilnej infrastruktury, zrównoważonego przemysłowania i innowacyjności,

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
	<p>10) zmniejszenia nierówności w krajach i między krajami,</p> <p>11) bezpiecznych i zrównoważonych miast i osiedli sprzyjających włączeniu społecznemu,</p> <p>12) zrównoważonej konsumpcji i produkcji,</p> <p>13) przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom,</p> <p>14) ochrony i zrównoważonego wykorzystywania oceanów, mórz i zasobów morskich,</p> <p>15) ochrony i zrównoważonego użytkowania ekosystemów lądowych, w tym lasów, zwalczania pustynnienia, powstrzymywania i odwracania procesu degradacji gleby oraz powstrzymania utraty różnorodności biologicznej,</p> <p>16) dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz odpowiedzialnych instytucji sprzyjających włączeniu społecznemu,</p> <p>17) globalnego partnerstwa na rzecz zrównoważonego rozwoju. Realizacja wyznaczonych celów ma zapewnić równowagę pomiędzy trzema aspektami zrównoważonego rozwoju: gospodarczym, społecznym i środowiskowym.</p>

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
<p>Europejski Zielony Ład „The European Green Deal” Communication from the commission to the european parliament, the european council, the european economic and social committee and the committee of the regions. COM(2019) 640 final.</p>	<p>Europejski Zielony Ład stanowi nową strategię UE na rzecz wzrostu, którego korzyści są większe niż koszty. Jest to plan na trzy nadchodzące dekady, dotyczący zbudowania zrównoważonej gospodarki unijnej poprzez dostrzeżenie w wyzwaniach związanych z klimatem i środowiskiem naturalnym możliwości we wszystkich obszarach polityki oraz przeprowadzenie transformacji, która będzie sprawiedliwa i sprzyjająca włączeniu społecznemu. Dokument ten wyznacza unijny cel uczynienia z Europy pierwszego kontynentu neutralnego pod względem klimatu do 2050 r., przy jednoczesnym zwiększeniu konkurencyjności przemysłu i zapewnieniu sprawiedliwego przejścia dla dotkniętych regionów i pracowników. Kluczowe aspekty dokumentu dotyczą 7 obszarów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. czysta energia – obniżenie emisyjności systemu energetycznego Unii przy założeniu dalszej dekarbonizacji i większego wykorzystania odnawialnych źródeł energii w systemie energetycznym, aktualizacji w 2023 r. krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu państw członkowskich Unii w celu osiągnięcia w 2050 r. zerowej emisji gazów cieplarnianych, 2. zrównoważony przemysł – polityka przemysłowa oparta na gospodarce o obiegu zamkniętym, dotycząca w szczególności zasobochłonnych sektorów, takich jak przemysł odzieżowy, budownictwo, elektronika i tworzywa sztuczne, z założeniem, że do 2030 r. wszystkie opakowania w Unii Europejskiej powinny nadawać się do ponownego wykorzystania lub recyklingu, w strukturze konsumpcji nastąpi odejście od produktów jednorazowego lub ograniczonego użytku na rzecz wynajmu towarów i usług oraz produktów wielokrotnego użytku, trwałych i naprawialnych, a ponadto nastąpi redukcja marnotrawstwa oraz dalszy rozwój technologii cyfrowych, 3. budowa i renowacja – zapewnienie lepszej charakterystyki energetycznej budynków publicznych i prywatnych, poprzez odpowiednią politykę cen energii zachęcającą do budowy budynków energooszczędnych, projektowanie zgodne z gospodarką o obiegu zamkniętym, zwiększoną cyfryzację, uodparnianie budynków na klimat oraz surowe egzekwowanie przepisów dotyczących charakterystyki energetycznej budynków, 4. zrównoważona mobilność – zwiększenie ograniczeń emisji pochodzących ze wszystkich rodzajów transportu (drogowego, kolejowego, lotniczego i wodnego) o 90% do 2050 r., przy założeniu wzrostu znaczenia transportu multimodalnego, zwiększenia transportu ładunków koleją lub drogą wodną, zwiększenia podaży zrównoważonych paliw alternatywnych dla transportu, ograniczenia zanieczyszczeń powodowanych przez transport w miastach, a także wprowadzenia technologii cyfrowych oraz cen za transport odzwierciedlających jego wpływ na środowisko, 5. od pola do stołu – zapewnienie bezpiecznej, bogatej w wartości odżywcze i wysokiej jakości żywności, której produkcja wywiera jak najmniejszy wpływ na środowisko, poprzez wspieranie rolników i rybaków, ograniczenie stosowania i zależności od chemicznych pestycydów, nawozów i antybiotyków, a także gospodarkę o obiegu zamkniętym od produkcji po konsumpcję, 6. ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i ekosystemów – ochrona w obszarach Natura 2000, zwiększenie bioróżnorodności przestrzeni miejskich, ograniczenie stosowania nawozów i pestycydów w rolnictwie, poprawa jakości i zwiększenie powierzchni lasów, rozwój niebieskiej gospodarki, 7. eliminowanie zanieczyszczeń, zarówno powietrza, wody, gleby oraz produktów konsumenckich – poprzez lepsze monitorowanie, raportowanie i zapobieganie, w tym ograniczenie zanieczyszczeń pochodzących z przemysłu oraz chemikaliów, z uwzględnieniem przywrócenia naturalnych funkcji ziemi i wód powierzchniowych.

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
<p>Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej – Ramowa Dyrektywa Wodna, zmieniona dyrektywami 2455/2001/WE, 2008/32/WE, 2008/105/WE, 2009/31/WE, 2013/39/UE, 2013/64/UE, 2014/101/UE.</p>	<p>Ramowa Dyrektywa Wodna ustanawia ramy działania w dziedzinie polityki wodnej oraz zobowiązuje państwa członkowskie do racjonalnego wykorzystywania i ochrony zasobów wodnych. Dyrektywa ma na celu poprawę ochrony wód śródlądowych (powierzchniowych, przejściowych, przybrzeżnych i podziemnych) w aspekcie ilościowym i jakościowym, wspieranie zrównoważonego ich wykorzystania, ochronę ekosystemów wodnych oraz od wód zależnych, zapewnienie zaopatrzenia w dobrej jakości wodę powierzchniową i podziemną, a także zmniejszenie skutków powodzi i susz. W dokumencie podkreśla się konieczność koordynacji działań w odniesieniu do wód powierzchniowych i podziemnych należących do tego samego systemu ekologicznego, hydrologicznego i hydrogeologicznego. Państwa członkowskie powinny podjąć działania dla wyeliminowania zanieczyszczeń wód powierzchniowych przez substancje priorytetowe oraz stopniowej redukcji zanieczyszczenia przez inne substancje.</p>
<p>Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych, zmiany dyrektywy 2003/35/WE oraz uchylecia dyrektywy 2001/81/WE.</p>	<p>Dyrektywa ma służyć osiągnięciu długoterminowego celu Unii dotyczącego jakości powietrza, zgodnego z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia, oraz unijnych celów dotyczących ochrony różnorodności biologicznej i ekosystemów – poprzez zmniejszenie poziomów i depozycji zanieczyszczeń powietrza, powodujących zakwaszanie, eutrofizację i powstawanie ozonu poniżej krytycznych ładunków i poziomów określonych w konwencji LRTAP, a ponadto przyczynia się do osiągnięcia zwiększonych synergii między polityką unijną w zakresie jakości powietrza a innymi politykami, zwłaszcza polityką klimatyczno-energetyczną. W celu zbliżenia się do osiągnięcia poziomów jakości powietrza, które nie wywołują znacznych negatywnych skutków i zagrożeń dla zdrowia ludzkiego i środowiska, dokument ten ustanawia zobowiązania państw członkowskich w zakresie redukcji emisji antropogenicznych zanieczyszczeń do atmosfery: dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x), niemetanowych lotnych związków organicznych (NMLZO), amoniaku (NH₃) i pyłu drobnego (PM_{2,5}). Dyrektywa zawiera również wymóg sporządzania, przyjmowania i wdrażania krajowych programów ograniczania zanieczyszczenia powietrza oraz monitorowania emisji zanieczyszczeń i ich skutków, jak również przekazywania na ten temat informacji.</p>

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
<p>Biała Księga. Adaptacja do zmian klimatu: europejskie ramy działania, 01.04.2009, KOM(2009) 147 wersja ostateczna.</p>	<p>Dokument przedstawia cel unijnych ram na rzecz adaptacji, tj. osiągnięcie w UE takiej zdolności adaptacji, by mogła ona stawić czoła skutkom zmian klimatu. Unijne ramy będą wdrażane etapowo i obejmują: tworzenie trwałych podstaw wiedzy na temat oddziaływania i skutków zmian klimatu w UE, m.in. poprzez ustanowienie systemu wymiany informacji; włączenie adaptacji do kluczowych dziedzin politycznych UE, tj. polityki zdrowotnej i społecznej, sektora rolnictwa i leśnictwa, różnorodności biologicznej, ekosystemów i wody, obszarów przybrzeżnych i morskich oraz systemów produkcyjnych i infrastruktury fizycznej; stosowanie kombinacji instrumentów politycznych (instrumenty rynkowe, wytyczne, partnerstwa publiczno-prywatne) celem zapewnienia skutecznej realizacji procesu adaptacji; oraz nasilenie międzynarodowej współpracy w zakresie adaptacji.</p>
<p>Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/851 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2008/98/WE w sprawie odpadów. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy.</p>	<p>Dyrektywa ustanawia środki służące ochronie środowiska i zdrowia ludzkiego, poprzez zapobieganie powstawaniu i zmniejszenie ilości odpadów oraz negatywnego wpływu ich wytwarzania i gospodarowania nimi oraz przez zmniejszenie całkowitego wpływu użytkowania zasobów i poprawę efektywności takiego użytkowania, co ma zasadnicze znaczenie dla przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym oraz dla zapewnienia konkurencyjności Unii w perspektywie długoterminowej. Dokument ustala hierarchię postępowania z odpadami (zapobieganie, przygotowanie do ponownego użycia, recykling, inne metody odzysku, unieszkodliwianie), która powinna przekładać się na kolejność priorytetów w przepisach prawa i polityce, dotyczących zapobiegania powstawaniu odpadów oraz gospodarowania nimi. Gospodarowanie odpadami ma być prowadzone bez narażania zdrowia ludzkiego oraz bez szkody dla środowiska, a w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) bez zagrożenia dla wody, powietrza, gleby, roślin lub zwierząt; b) bez powodowania uciążliwości przez hałas lub zapachy oraz c) bez niekorzystnych skutków dla terenów wiejskich lub miejsc o szczególnym znaczeniu. <p>W celu poprawy efektywności gospodarki odpadami państwa członkowskie zobowiązane są do podejmowania działań na rzecz stworzenia wystarczającej i zintegrowanej sieci instalacji do unieszkodliwiania odpadów i instalacji do odzysku zmieszanych odpadów komunalnych, z uwzględnieniem najlepszych dostępnych technik.</p>
Dokumenty krajowe	

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
<p>Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030). Załącznik do Uchwały nr 239 Rady Ministrów z dn. 13 grudnia 2011 r.).</p>	<p>Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 stanowi najważniejszy dokument strategiczny dotyczący zagospodarowania przestrzennego kraju. Zawarta w dokumencie wizja przestrzennego zagospodarowania Polski w 2030 roku opiera się na pięciu oczekiwanych cechach przestrzeni: konkurencyjności i innowacyjności, spójności wewnętrznej, bogactwie i różnorodności biologicznej, bezpieczeństwie oraz ładzie przestrzennym. W dokumencie przedstawiono 6 celów i obszarów interwencji, spośród których za najważniejsze ze środowiskowego punktu widzenia należy uznać:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych, obejmujący m. in. zmniejszenie obciążenia środowiska emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby, działania mające na celu osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów, racjonalizację gospodarowania zasobami wód, kształtowanie naturalnej retencji, dbałość o jakość przestrzeni otaczającej i krajobraz (w tym wzmocnienie spójności przestrzeni przyrodniczej i stopnia ochrony krajobrazu rolniczego, ochronę przestrzeni wyjątkowych; ochronę najlepszych gleb rolniczych i leśnych; rewitalizację obszarów zdegradowanych oraz rekultywację terenów poprzemysłowych; zmniejszenie obciążeń środowiska emisjami z transportu, zwiększenie wykorzystania surowców wtórnych - zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utratę bezpieczeństwa energetycznego, obejmujący m.in. przeciwdziałanie zagrożeniu utraty bezpieczeństwa energetycznego i odpowiednie reagowanie na nie, ograniczenie emisji CO₂, poprawę efektywności przesyłu, zaopatrzenia i zużycia energii, zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, minimalizację ryzyka powodziowego oraz zwiększanie dyspozycyjnych zasobów wodnych, - przywracanie i utrwalanie ładu przestrzennego, obejmujący m.in skuteczną ochronę jakości i tożsamości krajobrazu naturalnego i zurbanizowanego oraz oszczędne i racjonalne użytkowanie terenu.
<p>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dn. 14 lutego 2017 r.</p>	<p>To kluczowy dokument na szczeblu krajowym w obszarze średnio- i długofalowej polityki rozwoju kraju w wymiarze gospodarczym, społecznym i przestrzennym. Celem głównym Strategii jest stworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Dla jego realizacji sformułowano cele szczegółowe, główne obszary koncentracji działań i kierunki interwencji, spośród których do najistotniejszych celów środowiskowych należy zaliczyć: poprawę stanu zdrowia obywateli oraz efektywności opieki zdrowotnej, zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności (obejmujące wzrost efektywności i atrakcyjności transportu publicznego, ograniczenie negatywnego wpływu transportu na stan powietrza, rozwój elektromobilności, a także promocję ruchu rowerowego), poprawę bezpieczeństwa energetycznego kraju (w tym nowe, nisko- i zeroemisyjne moce wytwórcze, także OZE, technologie magazynowania energii), poprawę efektywności energetycznej (w budownictwie, przedsiębiorstwach, ciepłownictwie, transporcie, ograniczenie strat w przesyłach energii), reindustrializację (zmniejszenie energochłonności, zasobo- i materiałochłonności procesów przemysłowych, poprawa efektywności energetycznej, obniżenie emisyjności) i restrukturyzację sektora górnictwa węglowego oraz zarządzanie zasobami środowiska przyrodniczego zapewniające ich dobry stan (woda, powietrze, gleby, różnorodność biologiczna, krajobraz, zasoby geologiczne, odpady).</p>

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
<p>Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030. Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dn. 17.09.2019 r.</p>	<p>KSRR2030 to podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa. Położono w nim nacisk na rozwój zrównoważony całego kraju, czyli zmniejszenie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego różnych obszarów, głównie miejskich i wiejskich. Jako cel główny Strategii wskazano efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju. Dla realizacji polityki regionalnej wyznaczono 3 cele szczegółowe, dotyczące: zwiększenia spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, wzmocnienia regionalnych przewag konkurencyjnych oraz podniesienia jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie. W ramach celów szczegółowych uwzględniono aspekty dotyczące rozwoju kapitału społecznego (aktywizacji, podnoszenia kompetencji i umiejętności oraz wzmocnienia poczucia tożsamości i integracji społeczności lokalnej), wsparcia kultury (w tym dziedzictwa niematerialnego oraz zwiększania dostępu do dóbr i usług kultury), wsparcia placówek edukacyjnych (w tym kształcenia ustawicznego, rozwoju srebrnej gospodarki), kompleksowej poprawy jakości powietrza (ograniczenia zjawiska niskiej emisji na obszarach zurbanizowanych, efektywnego energetycznie niskoemisyjnego ciepłownictwa systemowego, wymiany kotłów, termomodernizacji, działań edukacyjnych), racjonalnego gospodarowania przestrzenią i zapewnienia ładu przestrzennego (rewitalizacji i rekultywacji, nadania nowych funkcji zdegradowanym obszarom miejskim, dostosowania obszarów zurbanizowanych do zmian klimatu i wymogów ochrony środowiska, ograniczenia suburbanizacji i przeciwdziałania dekoncentracji osadnictwa, rozwoju obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych), zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego (gospodarki o obiegu zamkniętym, innowacji w zakresie technologii, produktów i usług, dostosowania przedsiębiorstw do standardów środowiskowych), rozwijania i integrowania systemów transportu zbiorowego, rozwoju transportu nisko- i bezemisyjnego (w tym elektromobilności), wykorzystania potencjału OZE, poprawy gospodarowania odpadami i oczyszczania ścieków. W dokumencie Śląsk zaliczony został do jednego z 4 obszarów strategicznej interwencji (OSI), a więc obszarów, które uwzględnione zostaną w krajowych i regionalnych strategiach i będą traktowane preferencyjnie.</p>
<p>Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej. Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dn. 16 lipca 2019 r.</p>	<p>Polityka Ekologiczna Państwa 2030 jest jedną z dziewięciu zintegrowanych strategii sektorowych, dedykowaną środowiskowym celom i priorytetom kraju. Dokument ten stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), z której zaczerpnięty został główny cel Polityki - rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców. Dla realizacji tego celu sformułowano 3 cele szczegółowe dotyczące poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, zrównoważonego gospodarowania zasobami środowiska, a także łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do nich oraz zarządzania ryzykiem klęsk żywiołowych. Zawarte w Polityce kierunki interwencji odnoszą się do wszystkich komponentów środowiska, tj. powietrza, wód, powierzchni ziemi, w tym gleb, a także różnorodności biologicznej, krajobrazu i zasobów geologicznych oraz klimatu. Ponadto, w dokumencie ujęto także kwestie gospodarki leśnej, gospodarki odpadami i edukacji ekologicznej, wraz z kształtowaniem wzorców zrównoważonej konsumpcji.</p>

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
<p>Polityka Energetyczna Polski do 2040 r. Projekt z dn. 08.11.2019 r.</p>	<p>Polityka energetyczna Polski do 2040 r., dedykowana rozwojowi sektora paliwowo-energetycznego kraju, stanowi kontynuację Polityki energetycznej Polski do 2030 r., przyjętej w 2009 r. i jest kolejną z dziewięciu zintegrowanych strategii systemu zarządzania rozwojem kraju, wynikających z przyjętej w 2017 r. Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju. Dokument ten wyznacza cel polityki energetycznej państwa, którym jest bezpieczeństwo energetyczne, przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko, przy optymalnym wykorzystaniu własnych zasobów energetycznych. Dla jego realizacji wyznaczono 8 kierunków i celów szczegółowych, dotyczących: optymalnego wykorzystania własnych surowców energetycznych, tak aby pokryć zapotrzebowanie na zasoby energetyczne, tj. węgiel kamienny, węgiel brunatny, ropę naftową, gaz ziemny i biomasę, rozbudowy infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej, w celu pokrycia zapotrzebowania na energię elektryczną (w tym udział 56-60% węgla w wytwarzaniu energii elektrycznej w 2030 r., energetyka jądrowa o mocy 6-9 GW w 2043 r.), dywersyfikacji dostaw i rozbudowy infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej oraz paliw ciekłych, rozwoju rynków energii dla zapewnienia ich konkurencyjności, wdrożenia energetyki jądrowej, w celu obniżenia emisyjności sektora energetycznego oraz zapewnienia bezpieczeństwa pracy systemu (w tym uruchomienie pierwszego bloku jądrowego o mocy 1-1,5 GW do 2033 r. oraz kolejnych pięciu do 2043 r.), rozwoju odnawialnych źródeł energii, w celu obniżenia emisyjności sektora energetycznego i dywersyfikacji struktury wytwarzania energii (w tym 21-23% OZE w finalnym zużyciu energii brutto w 2030 r.), rozwoju ciepłownictwa i kogeneracji, mających zapewnić powszechny dostęp do ciepła oraz niskoemisyjne wytwarzanie ciepła w całym kraju, a także poprawy efektywności energetycznej gospodarki, w celu zwiększenia konkurencyjności gospodarki (w tym 23% oszczędności energii pierwotnej vs. prognozy na 2030 r. z 2007 r.).</p>
<p>Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030. Dokument przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich 18 grudnia 2019 r., przekazany do Komisji Europejskiej 30 grudnia 2019 r.</p>	<p>KPEiK został przygotowany z myślą o ustanowieniu stabilnych ram będących sprzyjającym otoczeniem dla zrównoważonej, ekonomicznie efektywnej i sprawiedliwej transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej. Dokument prezentuje zintegrowane podejście do wdrażania pięciu wymiarów unii energetycznej, tj. bezpieczeństwa energetycznego, obniżenia emisyjności, efektywności energetycznej, wewnętrznego rynku energii oraz badań naukowych, innowacji i konkurencyjności. W odniesieniu do tych obszarów Plan przedstawia krajowe założenia i cele zawarte w obowiązujących krajowych strategiach rozwoju zatwierdzonych na poziomie rządowym oraz projektach dokumentów strategicznych znajdujących się na zaawansowanym etapie przygotowania. W aspekcie środowiskowym szczególne znaczenie mają zapisy w zakresie: ograniczenia emisji gazów cieplarnianych (CO₂ w sektorach non-ETS o 7% do 2030 r. w stosunku do 2005 r.) i zanieczyszczeń powietrza, adaptacji do zmian klimatu (w tym zwiększenia małej retencji wodnej i lesistości), zmniejszenia udziału węgla kamiennego i brunatnego w produkcji energii elektrycznej, wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii (21-23% w finalnym zużyciu energii brutto w 2030 r., 14% w transporcie, roczny wzrost w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie), poprawy efektywności energetycznej (o 23% do 2030 r., rozwoju ekologicznych i efektywnych systemów ciepłowniczych, produkcji ciepła w kogeneracji, inteligentnych sieci, funkcjonowania mechanizmów stymulujących oszczędność końcowego wykorzystania energii oraz zachowań pro oszczędnościowych, poprawy charakterystyki energetycznej budynków), rozwoju elektromobilności i paliw alternatywnych w transporcie, promowania transportu intermodalnego i kolejowego, a także rozwoju obszarów zrównoważonych energetycznie na poziomie lokalnym, wdrożenia energetyki jądrowej, ograniczania zjawiska ubóstwa energetycznego oraz rozwoju innowacji energetycznych.</p>
<p>Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030. Dokument</p>	<p>SPA został opracowany dla uniknięcia kosztów wynikających z zaniechania działań na rzecz adaptacji oraz z myślą o ograniczeniu gospodarczych i społecznych ryzyk związanych ze zmianami klimatycznymi. Celem głównym Dokumentu jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. W związku z powyższym wskazano w nim cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach do roku 2020: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, energetyce, budownictwie, transporcie, gospodarce przestrzennej, w zakresie zdrowia oraz różnorodności biologicznej i obszarów prawnie chronionych, na obszarach górskich, w strefie wybrzeża i na obszarach zurbanizowanych. Obejmują one m.in. właściwe i zrównoważone wykorzystanie terenów, ochronę przestrzeni rolniczej i zasobów glebowych dużej wartości,</p>

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dn. 29 października 2013 r.	gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody, przywracanie i utrzymanie dobrego stanu wód, ekosystemów wodnych i od wody zależnych, wspieranie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, ochronę różnorodności biologicznej a w szczególności siedlisk wodno-błotnych, zwiększanie lesistości, zmniejszanie fragmentacji kompleksów leśnych, zwiększanie obszarów zieleni w miastach, rewitalizację przyrodniczą, w tym przywracanie zdegradowanym terenom zieleni i zbiornikom wodnym ich pierwotnych funkcji, a także ograniczanie skutków zdrowotnych stresu termicznego i nadzwyczajnych zdarzeń klimatycznych.
Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030). Dokument Ministerstwa Środowiska z 2015 r.	Krajowy Program Ochrony Powietrza jest średniookresowym dokumentem planistycznym, stanowiącym element spójnego systemu zarządzania wraz ze Strategią „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.” przyjętą w 2014 r. Celem głównym KPOP jest poprawa jakości życia mieszkańców Rzeczypospolitej Polskiej, szczególnie ochrona ich zdrowia i warunków życia, z uwzględnieniem ochrony środowiska, z jednoczesnym zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Dla realizacji tego celu określono 2 cele szczegółowe dotyczące osiągnięcia w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w Dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu PM _{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia, jak również osiągnięcia w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego. Działania naprawcze mające skutkować poprawą jakości powietrza w pierwszej kolejności powinny dotyczyć osiągnięcia poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM ₁₀ i PM _{2,5} oraz poziomów docelowych dla B(a)P oraz substancji takich jak NO ₂ oraz O ₃ . Cele i kierunki działań, wyznaczone w tym Programie o charakterze strategicznym, powinny zostać uwzględnione przede wszystkim w lokalnych programach ochrony powietrza. Ponadto, wnioski i zalecenia KPOP powinny zostać uwzględnione we wszystkich dokumentach strategicznych i wykonawczych, dotyczących tematyki środowiska lub mających na nią wpływ, na wszystkich szczeblach zarządzania.
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku. Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r.	Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu należy do zintegrowanych strategii sektorowych, a głównym celem zawartej w strategii polityki transportowej jest zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego. Realizacja tego celu związana jest z wdrażaniem 6 kierunków interwencji: 1) budową zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce; 2) poprawą sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym; 3) zmianą w indywidualnej i zbiorowej mobilności; 4) poprawą bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów; 5) ograniczaniem negatywnego wpływu transportu na środowisko; 6) poprawą efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe. W aspekcie środowiskowym istotne są zapisy Strategii dotyczące: wzmocnienia roli transportu kolejowego i transportu wodnego śródlądowego, rozwoju transportu intermodalnego i ograniczenia negatywnego wpływu transportu na środowisko (promowanie pojazdów ekologicznie czystych i energooszczędnych, optymalizacja przepływu potoków ruchu, ograniczanie kongestii, wydzielenie stref o niskiej emisji), rozwój transportu publicznego, rozwój transportu rowerowego.

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
<p>Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030. Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r.</p>	<p>Celem głównym Strategii jest rozwój gospodarczy wsi umożliwiający trwały wzrost dochodów jej mieszkańców przy minimalizacji rozwarstwienia ekonomicznego, społecznego i terytorialnego oraz poprawie stanu środowiska naturalnego. Dla jego realizacji wskazano trzy cele szczegółowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zwiększenie opłacalności produkcji rolnej i rybackiej; 2) poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska; 3) rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa. <p>W ramach celów wskazano liczne kierunki interwencji dotyczące zróżnicowanych zagadnień środowiskowych, takich jak: jakości i bezpieczeństwa żywności, rozwoju innowacji, gospodarki o obiegu zamkniętym i biogospodarki, gospodarki odpadami, zwiększenia wykorzystania OZE, rewitalizacji i przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu, zrównoważonemu gospodarowaniu i ochronie zasobów środowiska (ład przestrzennego, gleb, zasobów wodnych, powietrza, bioróżnorodności) oraz adaptacji do zmian klimatu i przeciwdziałaniu tym zmianom.</p>

8. Przewidywane oddziaływanie zapisów zawartych w projekcie Planu ogólnego gminy stare Kurowo na środowisko

8.1. Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody

Na terenie Gminy Stare Kurowo występują następujące formy ochrony przyrody:

- obszary Natura 2000,
- obszary chronionego krajobrazu,

Kształtowanie zagospodarowania terenów w obszarach chronionych odbywa się w dostosowaniu do przedmiotu ochrony oraz zgodnie z przepisami w zakresie ochrony przyrody oraz dokumentami nadrzędnymi.

Na etapie oceny ogólnej dokumentu nie jest możliwe dokonanie oceny poszczególnych elementów, na które mogą mieć wpływ inwestycje realizowane w wyznaczonych strefach. W prognozie wskazano jedynie możliwość oddziaływania, które powinno być określone szczegółowo oraz być przedmiotem odpowiednich uzgodnień i decyzji administracyjnych na etapie przygotowania poszczególnych inwestycji. Potencjalne negatywne oddziaływania mogą zostać zminimalizowane poprzez uwzględnione potrzeby przedmiotów ochrony oraz wdrożone działania minimalizujące.

Zgodnie z ustawą z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 poz. 1478 z późn. zm.) zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami. W obszarach Natura 2000 nie wprowadza się zakazów za pomocą aktów prawnych jak dla pozostałych obszarowych form ochrony przyrody, a ograniczenia realizacji pewnych inwestycji wynikają z zagrożeń i presji związanych z poszczególnymi przedmiotami ochrony oraz celów ochrony określonych dla każdego obszaru indywidualnie.

Strefy: wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną i wielofunkcyjna z zabudową zagrodową są jedynymi, w których będzie można lokalizować nową zabudowę mieszkaniową na podstawie planu miejscowego bądź decyzji o WZ w terenie bez planu miejscowego. Łącznie te tereny zajmują powierzchnię ok. 259,5 ha. Strefy z zabudową jednorodziną i wielorodzinną wyznaczone zostały głównie w istniejącej zabudowie w centralnym pasie gminy nie objętym formami ochrony przyrody. Przy nich wyznaczono strefy usługowe, gospodarcze, zieleni, towarzyszące zabudowie mieszkaniowej. Natomiast zabudowa zagrodowa to obszar istniejącej, rozproszonej zabudowy w południowej części gminy na obszarach chronionych. Na obszarach form ochrony poza powyższymi występują także strefy produkcji rolniczej, infrastrukturalna, cmentarzy, komunikacyjna. Wyznaczenie ww. stref wynika z obecnego zagospodarowania tych terenów, ich przeznaczenia w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz polityki przestrzennej gminy, mając na celu dostosowanie planów do aktualnych potrzeb infrastrukturalnych, przy zachowaniu zgodności z zasadami ochrony środowiska i krajobrazu. Ustalenia planu ogólnego nie kolidują z przepisami z zakresu ochrony przyrody oraz nakazami i zakazami określonymi dla poszczególnych obszarowych form ochrony przyrody.

Obszary nowej ewentualnej zabudowy zaplanowano przede wszystkim na terenach już częściowo zagospodarowanych. Taki zabieg ma na celu:

- konsolidację istniejącej struktury przestrzennej, co pozwala na racjonalne wykorzystanie dostępnej infrastruktury technicznej (sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, energetycznej itp.) oraz komunikacyjnej;
- ograniczenie rozproszonej zabudowy, czyli rozlewania się zabudowy na nowe, dotąd niezagospodarowane tereny, co minimalizuje ingerencję w tereny rolnicze, leśne oraz cenne przyrodniczo;
- zmniejszenie presji na środowisko naturalne i krajobraz, zwłaszcza na obszarze Parku Krajobrazowego, gdzie rozproszona zabudowa mogłaby prowadzić do degradacji walorów przyrodniczych i widokowych.

Ewentualne nowe budynki mieszkalne wpiszą się w istniejący krajobraz. W przypadku chęci rozbudowy istniejących budynków i budowy nowych, może dojść do chwilowych oddziaływań takich jak usunięcie istniejącej roślinności, emisja hałasu związana z pracami budowlanymi, wypłoszenie zwierząt. Uciążliwości ustąpią po zakończeniu prac. Nowa zabudowa wiąże się również z emisją zanieczyszczeń do powietrza w sezonie grzewczym. Istnieją rozwiązania minimalizujące problem, takie jak stosowanie ekologicznych źródeł ciepła, w tym OZE.

Zdecydowanie w gminie przeważa strefa otwarta, o łącznej powierzchni ponad 7 271,8 ha, na której nie będą prowadzone inwestycje budowy kubaturowej ingerujące w środowisko przyrodnicze. Strefa obejmuje tereny lasów, tereny rolne, tereny wód czy tereny zieleni naturalnej. W obrębie tej strefy znajduje się również rozproszona, istniejąca zabudowa mieszkaniowa, zagrodowa czy gospodarcza. W tej strefie otwartej będzie można również lokalizować instalacje odnawialnych źródeł energii w ramach dodatkowego profilu funkcjonalnego tej strefy. Dotyczy to terenów poza obszarami chronionymi na podstawie przepisów o ochronie przyrody czy terenami leśnymi. Drugą strefą o takim profilu dodatkowym jest strefa produkcji rolniczej. Tym samym elektrownie słoneczne i wiatrowe nie będą lokalizowane na obszarach Natura 2000 i obszarach chronionego krajobrazu.

Przy wyborze lokalizacji pod budowę instalacji OZE (np. dużych farm fotowoltaicznych) wskazane jest preferowanie w pierwszej kolejności obszarów zdegradowanych, przekształconych (np. tereny przemysłowe, tereny o znacznym stopniu uszczelnienia podłoża). Należy unikać lokalizacji np. w obrębie korytarzy ekologicznych (w tym lokalnych), czy obszarów, w których stwierdzono duże koncentracje ptaków. Należy dążyć do takiej lokalizacji urządzeń/instalacji odnawialnych źródeł energii, aby ograniczyć ich ewentualny negatywny wpływ na środowisko, tak aby m.in. nie zachwiać krajobrazowej i przestrzennej kompozycji obszaru oraz zachować ład przestrzenny. Instalacje OZE będą mieć pozytywny wpływ na poprawę jakości powietrza. Realizacja OZE przyczyni się do poprawy jakości powietrza atmosferycznego, zmniejszenia zapotrzebowania na energię ze źródeł nieodnawialnych i wzrostu efektywności energetycznej budynków, przez co przyniesie pośrednie pozytywne, długoterminowe oddziaływania na zwierzęta, ludzi, powietrze i klimat, powierzchnię ziemi oraz zasoby naturalne. Wpływ budowy ewentualnych farm fotowoltaicznych na ptaki zależy przede wszystkim od lokalizacji inwestycji. W przypadku wpływu pośredniego można zauważyć zaburzenia związane ze straszeniem przebywających w okolicy inwestycji gatunków ptaków. Takie sytuacje mogą mieć miejsce jedynie w trakcie prowadzenia prac instalacyjnych na terenie inwestycji. Można spodziewać się kolizji ptaków z panelami fotowoltaicznymi, przy próbie lądowania na panelach, które wskutek efektu odbicia lustrzanego będą imitowały taflę wody. Jednakże taki efekt może zostać zniwelowany, gdyż zazwyczaj inwestycje posiadają albedo mniejsze niż albedo tafli wody; zjawisko inwersji termicznej w powietrzu występuje niezwykle rzadko, panele PV mają kolor granatowy, podchodzący pod czerń; obiekt budowlany nie jest jednolity, pomiędzy rzędami panelami będzie znajdować się teren, na którym będzie rosła trawa lub gleba w innym kolorze niż panele, przez co nie powstanie tzw. duży zbiornik. Obecnie stosowane technologie nie wykorzystują już niebezpiecznych, a także energetycznie mało wydajnych rozwiązań. Wydaje się więc, że śmiertelność

ptaków w wyniku kolizji z panelami słonecznymi na terenie inwestycji będzie znikoma, jednak ze względu na brak danych naukowych nie można jednoznacznie określić jej poziomu.

Instalacja pojedynczych baterii fotowoltaicznych na budynkach nie stanowi zagrożenia dla środowiska. Niemniej jednak montaż baterii fotowoltaicznych może stanowić zagrożenie dla ptaków gniazdujących w budynkach (m.in. jerzyki, jaskółki, wróble). Dlatego też przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków. Prace montażowe powinny być prowadzone poza okresem lęgowym ptaków. Okres lęgowy większości ptaków w Polsce przypada w terminie od 1 marca do 15 października. Należy jednak zaznaczyć, iż dla niektórych gatunków ptaków okres lęgowy przypada w innym okresie np. dla wróbli – od lutego/marca do sierpnia, a jerzyków od maja do sierpnia. Ponadto w poszczególnych latach okresy lęgowe dla konkretnych gatunków ulegają nieznacznym przesunięciom, w zależności od panujących warunków pogodowych. Negatywnego oddziaływania można się spodziewać w odniesieniu do dzikich gatunków. Problem będzie dotyczył głównie ptaków i owadów, a zależny będzie w znacznej mierze od lokalizacji inwestycji fotowoltaicznych. Montaż instalacji fotowoltaicznych w korelacji z elektryfikacją transportu samochodowego, pozwoli na drastyczne ograniczenie emisji spalin wzdłuż ciągów komunikacyjnych, dając tanie źródło napędu oraz pozwalając na stopniową rezygnację z płynnych paliw kopalnych, których wydobycie może być niebezpieczne dla różnorodności biologicznej, a spalanie powoduje m.in. smog, choroby i pogłębianie się ocieplenia klimatu. Budowa większych instalacji fotowoltaicznych nie wpłynie negatywnie na odbiór krajobrazu. Zasięg oddziaływania wszystkich inwestycji nie będzie wykraczał poza obszar działek, na których będą zlokalizowane. Poprawa efektywności energetycznej oraz wykorzystanie instalacji fotowoltaicznych zmniejszy zapotrzebowanie na surowce, co ograniczy ingerencję ludzką w środowisko oraz znacznie zmniejszy emisję spalin, w tym gazów cieplarnianych.

Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. 2024 poz. 317) określa, że lokalizacja elektrowni wiatrowej następuje wyłącznie na podstawie planu miejscowego. Zakazuje się lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenach parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i obszarów Natura 2000. Realizacja inwestycji z zakresu energetyki wiatrowej oraz fotowoltaiki możliwa będzie, jeżeli ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykaże brak negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i gatunki chronione (w szczególności ptaki i nietoperze). W przypadku lokalizowania, budowy lub przebudowy elektrowni wiatrowej odległość tej elektrowni od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej jest równa lub większa od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, chyba że plan miejscowy określa inną odległość, wyrażoną w metrach, jednak nie mniejszą niż 700 metrów. Biorąc pod uwagę pokrycie niemal całej powierzchni gminy obszarami Natura 2000, gęstość zabudowy mieszkalnej i brak wprowadzenia w profilu podstawowym i dodatkowym dla stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, jednorodziną i zagrodową terenów elektrowni wiatrowej, na terenie gminy Stare Kurowo nie będą lokalizowane farmy wiatrowe.

Farmy wiatrowe stanowią zagrożenie dla wielu gatunków ptaków oraz nietoperzy. Inwestycje polegające na instalowaniu turbin wiatrowych powinny być lokalizowane tak, aby nie kolidowały ze szlakami migracji ptaków ani nie wpływały długotrwale niekorzystnie na inne gatunki lub siedliska. Negatywne oddziaływanie na gatunki ptaków i nietoperzy będzie dotyczyć zwiększenia ryzyka kolizji osobników z płatami turbiny oraz masztem. W tym kontekście kluczowy będzie aspekt wyboru lokalizacji projektu oraz jego skali. Podjęcie decyzji o realizacji inwestycji należy poprzedzić wnikliwym badaniem występowania populacji ptaków i nietoperzy i ich migracji. Lokalizacja turbin wiatrowych jest bardzo istotna w kontekście utrzymania populacji migrujących ptaków, ponieważ posiada aspekt ponadregionalny. Poza negatywnym oddziaływaniem związanym ze zwiększoną śmiertelnością gatunków w przypadku inwestycji w energetykę wiatrową, oddziaływanie negatywne

dotyczyć będzie także płoszenia zwierząt, na skutek zwiększonej emisji hałasu na terenach inwestycji, jak również zajmowania siedlisk pod maszt turbiny. Wskazane negatywne oddziaływanie można skutecznie minimalizować, przede wszystkim poprzez rozpatrzenie wariantu lokalizacyjnego inwestycji z uwzględnieniem rozmieszczenia siedlisk oraz stanowisk gatunków, jak również korytarzy ekologicznych. Innym sposobem eliminowania negatywnych skutków jest wprowadzanie odpowiednich dla indywidualnych inwestycji rozwiązań takich jak odpowiednie kolory masztów.

Rozwój energetyki wodnej może doprowadzać do niekorzystnych zmian w obrębie koryta rzeki i w jej dolinie, w związku ze zmianą reżimu hydrologicznego. Funkcjonowanie ekosystemów rzek i nadrzecznych wiąże się z zapewnieniem stałego wysokiego poziomu wody powyżej budowli, co wpływa na podwyższenie poziomu wód w rzece i poziomu wód gruntowych (powyżej stopnia). Z kolei na dolnym poziomie może zachodzić erozja denna powodująca spadek poziomu wód w rzece i wód gruntowych w dolinie, czego konsekwencją jest przesuszenie doliny, w tym np. zamieranie starszych drzew oraz ustępowanie lasów łęgowych. Skutkiem mogą być negatywne oddziaływania na siedliska przyrodnicze (w tym zależne od wód). Istotne może być wystąpienie negatywnego oddziaływania na zwierzęta – w szczególności gatunki ryb, których występowanie (możliwość rozrodu i żerowania) jest najczęściej związane z drożnością i zachowaniem stabilnych warunków środowiskowych w korycie rzek. Hydroenergetyka może również wpływać negatywnie na gatunki ptaków, ze względu na zaburzenia naturalnego reżimu wód rzecznych, które są istotne dla zachowania łągów. Decyzje o lokalizacji i warunkach związanych z budową elektrowni wodnych powinny być poprzedzone analizą materiałów o walorach przyrodniczych, gdyż doliny rzek stanowią główne korytarze ekologiczne.

Budowa elektrowni geotermalnych związana z głębokimi wierceniami może powodować przedostawanie się minerałów i substancji toksycznych do wód gruntowych, co negatywnie wpływa na ich jakość i może szkodzić lokalnym zbiorowiskom roślinnym i zwierzęcym, zmieniać naturalne siedliska.

Jednakże, żadne z realizowanych przedsięwzięć nie będzie stało w sprzeczności z zakazami określonymi dla terenów objętych ochroną. Ponadto w ramach realizacji planu zaleca się stosowanie rozwiązań przyjaznych środowisku, takich jak zachowanie pasa zieleni izolacyjnej wokół terenów zabudowy oraz wykorzystanie technologii zmniejszających emisję zanieczyszczeń i hałasu.

Plan Ogólny Gminy Stare Kurowo z jednej strony umożliwia zrównoważony rozwój przestrzenny gminy, a z drugiej stara się zachować cenne ekosystemy i dostosować działania inwestycyjne do wymogów ochrony środowiska. W przyszłości kluczowe będzie prowadzenie analiz oraz ścisła współpraca z organami ochrony przyrody, aby uniknąć negatywnych konsekwencji ingerencji w obszary Natura 2000 i inne formy ochrony przyrody. Plan zakłada, że nowa zabudowa powinna koncentrować się w istniejących strukturach osadniczych, w centralnej części gminy w otoczeniu drogi wojewódzkiej nr 156 czyli terenie w dużym stopniu zurbanizowanym, poza obszarowymi formami ochrony przyrody, co oznacza, że rozwój gminy nie będzie się rozprzestrzeniał na obszary cenne pod względem bioróżnorodności. Takie podejście minimalizuje ryzyko fragmentacji ekosystemów, co mogłoby wpłynąć na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych i migrację zwierząt.

Obszary Natura 2000

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 poz. 1478 z późn. zm.), na terenie obszarów Natura 2000, zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

1. pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub

2. wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
3. pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

W obszarach Natura 2000 nie wprowadza się zakazów za pomocą aktów prawnych jak dla pozostałych obszarowych form ochrony przyrody, a ograniczenia realizacji pewnych inwestycji wynikają z zagrożeń i presji związanych z poszczególnymi przedmiotami ochrony oraz celów ochrony określonych dla każdego obszaru indywidualnie.

Plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000:

- **Obszar Natura 2000 Uroczyska Puszczy Drawskiej**
  - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046.

- **Obszar Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą**
  - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 29 października 2021 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016

- **Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Noteci**
  - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 14 stycznia 2014r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Noteci PLB080002 [Dziennik Urzędowy Województwa Lubuskiego z 2014r. Poz. 188]

Obszary Natura 200 zajmują prawie całą powierzchnię gminy. Jedynie niewielki fragment Starego Kurowa i Nowego Kurowa, w środkowej części gminy nie jest nimi objęty. Obejmują one głównie strefę otwartą w której nie będą realizowane nowe inwestycje mogące mieć negatywny wpływ na środowisko, co umożliwi zachowanie ich wartości przyrodniczych oraz krajobrazowych. W obrębie obszarów Natura 2000 wyznaczono także pozostałe strefy, w których mogą być realizowane przedsięwzięcia infrastrukturalne. Działania te jednak będą wykonywane na terenie już przekształconym. W trakcie ich realizacji mogą wystąpić uciążliwości związane z transportem materiałów, takie jak zwiększony poziom hałasu, emisje pyłu oraz czasowe utrudnienia w ruchu lokalnym. Prace te powinny być jednak prowadzone w sposób minimalizujący wpływ na środowisko, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz zasadami dobrej praktyki inżynierskiej. Obszary Natura 2000 obejmują przede wszystkim tereny leśne. Zachowanie rozległych obszarów leśnych w strefie otwartej stanowi istotny instrument ochrony cennych ekosystemów oraz integralności siedlisk przyrodniczych. Takie rozwiązanie sprzyja utrzymaniu wysokiego poziomu bioróżnorodności oraz pełni funkcję bufora ograniczającego presję urbanizacyjną, tym samym wspierając zrównoważony rozwój przestrzenny. Utrzymanie stref otwartych stanowi gwarancję braku presji urbanizacyjnej na cenne zasoby przyrodnicze oraz zapewnia spójność przestrzenną z systemem obszarów chronionych i korzyarzy ekologicznych.

Przyjęte w planie ogólnym kierunki zagospodarowania przestrzennego nie będą generować bezpośredniego zagrożenia dla integralności siedlisk przyrodniczych ani nie wpłyną negatywnie na stan populacji gatunków roślin oraz gatunków zwierząt innych niż ptaki, które są objęte ochroną ze względu na zagrożenie ich wyginięciem. Projektowane przeznaczenia i ustalenia funkcjonalno-przestrzenne nie kolidują z celami ochrony przyrody, w szczególności z potrzebą zachowania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk

przyrodniczych oraz utrzymania lub poprawy stanu zachowania populacji gatunków istotnych z punktu widzenia ochrony różnorodności biologicznej. Tym samym realizacja ustaleń planu ogólnego nie powinna skutkować naruszeniem spójności sieci ekologicznej ani prowadzić do utraty lub degradacji kluczowych elementów środowiska przyrodniczego, stanowiących podstawę funkcjonowania lokalnych i regionalnych systemów przyrodniczych.

Obszary chronionego krajobrazu

Zgodnie z art. 24.1 ustawy o ochronie przyrody, dla obszarów chronionego krajobrazu mogą być wprowadzane zakazy. Zakazy wynikające z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody nie dotyczą inwestycji celu publicznego, czyli inwestycji o znaczeniu lokalnym, ponadlokalnym a także krajowym. OChK zajmują prawie całą powierzchnię gminy. Jedynie niewielki fragment Starego Kurowa i Nowego Kurowa, w środkowej części gminy nie jest nimi objęty. Na OChK wyznaczono głównie strefy otwarte, gdzie nie dopuszcza się żadnej zabudowy. Wyznaczono również strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową, mieszkaniową jednorodzinną, strefy gospodarcze, strefy tereny produkcji rolniczej, strefy zieleni i rekreacji. Dopuszczona jest zabudowa w tych strefach. Są to natomiast tereny z już istniejącą zabudową, nowa infrastruktura wpiszę się w istniejący krajobraz.

W profilu dodatkowym dla strefy otwartej, obejmującej tereny obszarów chronionego krajobrazu, wprowadzono tereny dla lokalizacji OZE, z wyłączeniem terenów elektrowni wiatrowej i terenów elektrowni słonecznej, jako możliwość, która będzie precyzowana i przesądzana na etapie sporządzania planów miejscowych w uzgodnieniu z właściwymi organami przy czym należy mieć na uwadze, że obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Zgodnie z Uchwałą Nr XLII/625/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Dolina Warty i Dolnej Noteci” zakazuje się:

1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką.
2. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (zaliczają się do nich m.in. instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru o łącznej mocy nominalnej elektrowni nie mniejszej niż 100 MW oraz lokalizowane na obszarach objętych formami ochrony przyrody, w tym obszarach chronionego krajobrazu i obszarach Natura 2000).
3. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu.
4. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka (nie dotyczy budowy, odbudowy, utrzymania, remontu lub naprawy obiektu budowlanego).
5. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka.
6. budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Zgodnie z Uchwałą Nr XXIX/454/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Puszcza Drawska” zakazuje się:

1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką.
2. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (zaliczają się do nich m.in. instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru o łącznej mocy nominalnej elektrowni nie mniejszej niż 100 MW oraz lokalizowane na obszarach objętych formami ochrony przyrody, w tym obszarach chronionego krajobrazu i obszarach Natura 2000).
3. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu.
4. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka.
5. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Biorąc pod uwagę powyższe zakazy, na terenach obszarów chronionego krajobrazu w gminie Stare Kurowo nie będą mogły być lokalizowane elektrownie wiatrowe.

Celem szczegółowym dla obszaru chronionego krajobrazu Puszcza Drawska jest czynna ochrona ekosystemów Obszaru, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej, polegająca na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych kompleksów leśnych Równiny Drawskiej. Natomiast celem szczegółowym dla obszaru chronionego krajobrazu Dolina Warty i Dolnej Noteci jest czynna ochrona ekosystemów Obszaru, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej, polegająca na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych dolin rzecznych Kotliny Gorzowskiej. Działania realizowane na terenie gminy muszą być prowadzone w sposób zapewniający realizowanie powyższych celów i przestrzeganie prawa zgodnie z ustawą o ochronie przyrody oraz indywidualnych aktów prawa miejscowego.

Oddziaływanie na korytarze ekologiczne

Obszar obejmujący korytarze ekologiczny składa się głównie z terenów leśnych, pokrywających się z obszarami Natura 2000. Pełnią one funkcję łącznika przyrodniczego, umożliwiając przemieszczanie się zwierząt, rozprzestrzenianie roślin oraz zachowanie ciągłości ekosystemów. Ich obecność świadczy o dużym znaczeniu, jakie przypisuje się ochronie wartości przyrodniczych na terenie gminy Stare Kurowo. Znajdują się one przede wszystkim w strefie otwartej, w której nie będą realizowane inwestycje budowlane ingerujące w środowisko. Budowa elektrowni wiatrowych i słonecznych na terenach dotychczas niezagospodarowanych, terenach otwartych, może spowodować ograniczenie drożności korytarza ekologicznego, stąd przy planowaniu ewentualnej lokalizacji tych elektrowni należy nie uwzględniać terenów korytarzy ekologicznych. W związku z tym nie przewiduje się działań, które mogłyby naruszyć drożność i funkcjonowanie korytarzy. Częściowo obejmują one także strefy zabudowy mieszkaniowej czy tereny infrastruktury drogowej. W związku z tym przebieg korytarzy ekologicznych pokrywa się z różnymi strefami funkcjonalnymi określonymi w Planie Ogólnym. Takie przypisanie umożliwia zachowanie integralności korytarzy przy jednoczesnym dostosowaniu zasad ochrony i zagospodarowania do istniejących funkcji przestrzeni. W związku z powyższym istnieje ryzyko powstawania negatywnych oddziaływań z późniejszymi inwestycjami na omawianym terenie. W celu minimalizacji negatywnych oddziaływań zadań związanych z rozwojem infrastruktury drogowej najczęściej stosuje się przejścia dla zwierząt, a także dostosowując istniejące obiekty inżynierskie do pełnienia funkcji przejść dla zwierząt. Mogą być poprowadzone pod

powierzchnią drogi, nad drogą bądź po drodze. W celu ograniczenia śmiertelności zwierząt stosuje się ogrodzenia ochronne dostosowane do lokalnie występujących gatunków. Ponadto, m.in. zaleca się stosowanie transparentnych ekranów akustycznych, wprowadzenie ograniczeń prędkości, wprowadzenie oświetlenia o niskiej emisji barw niebieskich i promieniowania UV a także stosowanie szczelnych pokryw studni i ogrodzeń ochronnych wokół obiektów odwadniających

Strefy planistyczne z zabudową, szczególnie mieszkaniową zostały wyznaczone w terenach już zabudowanych, tam gdzie został wyznaczony OUZ lub tam gdzie występuje koncentracja takiej zabudowy. Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i jednorodzinna znajduje się głównie poza obszarami chronionymi, w centrum gminy. Nie przewiduje się więc znaczącego negatywnego oddziaływania na obszary chronione. Nowa zabudowa mieszkaniowa, powstawanie nowej infrastruktury może spowodować negatywne oddziaływanie na niektóre formy ochrony przyrody, które najczęściej ustąpi po zakończeniu prac. Należy przestrzegać zakazów zgodnie z ustawą o ochronie przyrody i indywidualnych aktów prawa miejscowego. Ponadto żadne z realizowanych przedsięwzięć nie będzie stało w sprzeczności z zakazami określonymi dla terenów objętych ochroną.

8.2. Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta

Na etapie realizacji zadań inwestycyjnych należy przestrzegać przepisów dotyczących ochrony gatunkowej, w tym w głównej mierze: zakazów niszczenia siedlisk i miejsc związanych z rozrodem gatunków chronionych, umyślnego zabijania, okaleczania lub chwytania oraz przypadkowego płoszenia i niepokojenia, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1408), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2016 r. poz. 1409), a także określonych w ustawie o ochronie przyrody. Plan Ogólny Gminy Stare Kurowo uwzględnia rozwiązania mające na celu ochronę i zachowanie różnorodności biologicznej poprzez utrzymanie trwałych użytków zielonych.

Na terenie gminy znajdują się ekosystemy o wysokiej wartości ekologicznej, takie jak doliny rzeczne, łąki i kompleksy leśne. Miejsca te zostały objęte strefą otwartą SO oraz strefą zieleni i rekreacji SN.

Strefy: wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną i wielofunkcyjna z zabudową zagrodową są jedynymi, w których będzie można lokalizować nową zabudowę mieszkaniową na podstawie planu miejscowego bądź decyzji o WZ w terenie bez planu miejscowego. Łącznie te tereny zajmują powierzchnię ok. 259,5 ha. Są to fragmenty już zurbanizowane, które charakteryzują się niewielką obecnością flory i fauny, podobnie jak strefy usługowa, gospodarcza, infrastrukturalna, komunikacyjna oraz górnicza. Strefy te będą związane z istotnym ograniczeniem naturalnych siedlisk przyrodniczych, co bezpośrednio wpłynie na spadek różnorodności biologicznej. Przekształcenie terenów na cele budowlane prowadzić będzie do fragmentacji środowiska i izolacji populacji roślin oraz zwierząt. Zmniejszenie udziału powierzchni biologicznie czynnych — takich jak łąki czy zadrzewienia — prowadzi do zaniku siedlisk wielu gatunków drobnych ssaków, ptaków, owadów (w tym zapyłaczy), a także roślin związanych z naturalnymi lub półnaturalnymi środowiskami. Ponadto zwiększone zanieczyszczenie powietrza, wód i gleby, hałas oraz sztuczne oświetlenie nocne zaburzają naturalne cykle życia wielu organizmów, negatywnie wpływając na ich rozwój, rozród i przetrwanie.

W celu minimalizacji negatywnego wpływu urbanizacji na różnorodność biologiczną, plan ogólny przewiduje ograniczenia w zakresie intensywnej zabudowy na terenach cennych przyrodniczo. Ochronie podlegają również korytarze ekologiczne, które umożliwiają migrację zwierząt oraz wymianę genetyczną między populacjami, co jest kluczowe dla stabilności ekosystemów. Plan

zakłada także ochronę ekosystemów wodnych i dolin rzecznych, poprzez ograniczenie zabudowy w ich sąsiedztwie oraz zachowanie terenów zielonych wzdłuż cieków wodnych. W celu przeciwdziałania fragmentacji siedlisk w strefach otwartych rekomenduje się ograniczenie budowy barier antropogenicznych, takich jak drogi, które mogłyby uniemożliwiać swobodne przemieszczanie się zwierząt.

Zdecydowanie w gminie przeważa strefa otwarta, o łącznej powierzchni ponad 7 271,8 ha, na której nie będą prowadzone inwestycje budowlane ingerujące w środowisko przyrodnicze. Strefa obejmuje tereny lasów, tereny rolne, tereny wód czy tereny zieleni naturalnej. W obrębie tej strefy znajduje się również rozproszona, istniejąca zabudowa mieszkaniowa, zagrodowa czy gospodarcza. W tej strefie otwartej będzie można również lokalizować instalacje odnawialnych źródeł energii w ramach dodatkowego profilu funkcjonalnego tej strefy. Dotyczy to terenów poza obszarami chronionymi na podstawie przepisów o ochronie przyrody czy terenami leśnymi. Tym samym elektrownie słoneczne i wiatrowe nie będą lokalizowane na obszarach Natura 2000 i obszarach chronionego krajobrazu

Obszary strefy otwartej o dużym znaczeniu przyrodniczym stanowią naturalne siedliska dla zwierząt, w tym ssaków, ptaków, owadów i płazów. Zachowanie tych terenów przyczynia się do ochrony gatunków charakterystycznych dla ekosystemów rolniczych i leśnych. Strefy zieleni i rekreacji, mogą stać się miejscem bytowania dla wielu gatunków zwierząt, o ile zostaną odpowiednio zaplanowane. Ograniczenie zabudowy oraz zachowanie obszarów zielonych w formie parków, łąk i lasów sprzyja różnorodności biologicznej i tworzy dogodne warunki do życia dla ptaków, owadów oraz małych ssaków.

Lasy na terenie gminy Kurowo zajmują 27,6% powierzchni gminy. Zdecydowanie stanowią je lasy będące we własności Skarbu Państwa. Realizacja inwestycji na terenach zarządzanych przez Lasy Państwowe jest możliwa, jednak podlega ścisłym regulacjom prawnym mającym na celu ochronę gruntów leśnych. Zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, rozpoczęcie innego niż leśne użytkowania gruntów leśnych wymaga uzyskania odpowiednich zezwoleń, w tym decyzji na wyłączenie gruntów z produkcji leśnej. Możliwość realizacji inwestycji na terenach Lasów Państwowych zależy od rodzaju planowanego przedsięwzięcia oraz spełnienia określonych wymogów prawnych i proceduralnych. Zaleca się konsultację z właściwymi organami administracji oraz dokładne zapoznanie się z obowiązującymi przepisami przed podjęciem działań inwestycyjnych na gruntach leśnych. Lasy na terenie gminy Stare Kurowo zostały przyporządkowane w Planie Ogólnym do strefy otwartej w celu zapewnienia ochrony istniejących zasobów przyrodniczych oraz utrzymania ich kluczowych funkcji ekologicznych, społecznych i krajobrazowych. Strefa otwarta obejmuje tereny, które powinny pozostać wolne od intensywnej zabudowy, aby umożliwić ochronę naturalnych procesów przyrodniczych, utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych oraz zachowanie terenów o wysokiej wartości przyrodniczej. Umieszczenie lasów w tej strefie służy ochronie bioróżnorodności, magazynowaniu dwutlenku węgla, regulacji stosunków wodnych. Lasy również pełnią istotną funkcję społeczną, stanowiąc miejsce aktywności fizycznej, edukacji ekologicznej oraz poprawy jakości życia.

Planowane zmiany w użytkowaniu gruntów polegać będą na przekształceniu części obszarów rolnych oraz terenów niezagospodarowanych w przestrzeń zurbanizowaną. Proces ten wiąże się z wprowadzeniem nowych obszarów zabudowanych, w tym również terenów zieleni urządzonej, które mają na celu poprawę estetyki przestrzeni oraz zwiększenie komfortu życia mieszkańców.

W ramach tych zmian przewiduje się wprowadzenie wymogu pozostawienia minimalnych powierzchni biologicznie czynnych na działkach budowlanych, co ma sprzyjać zachowaniu równowagi ekologicznej w obrębie zabudowy.

Należy jednak zauważyć, że przewidywana zieleń na tych terenach, mimo spełniania wymogów prawnych, charakteryzować się będzie stosunkowo niskimi wartościami przyrodniczymi, gdyż jej funkcja będzie głównie dekoracyjna. W związku z tym, choć powierzchnie biologicznie czynne

przyczynią się do poprawy jakości środowiska w kontekście jakości powietrza oraz mikroklimatu, ich wpływ na bioróżnorodność będzie ograniczony, a ich rola w ochronie środowiska naturalnego – marginalna. Warto również podkreślić, że zmiany te mogą w pewnym stopniu wpłynąć na procesy hydrologiczne oraz mikroklimat obszaru, w szczególności w kontekście zmniejszenia powierzchni gruntów rolnych i niezabudowanych, które pełnią funkcje retencyjne i filtracyjne.

Tereny przeznaczone pod zabudowę nie będą miały wpływu na obszary o szczególnych walorach przyrodniczych. W ramach planowanego zagospodarowania zachowane zostaną kluczowe obszary przyrodnicze, w tym lasy oraz doliny cieków, które pełnią ważną rolę w utrzymaniu bioróżnorodności. Stanowiska chronionych gatunków roślin i zwierząt na terenach leśnych nie będą zagrożone w wyniku realizacji inwestycji w obrębie gminy.

Prace budowlane, które mogą być prowadzone w strefach wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, wielofunkcyjnej z zabudową zagrodową, usługowej, gospodarczej, produkcji rolniczej, infrastrukturalnej, zieleni i rekreacji, cmentarzy, górnictwa, komunikacyjnej, które jako podstawowy profil funkcjonalny ustalają m.in. teren komunikacji, infrastruktury technicznej, zabudowy mieszkaniowej mogą wpływać bezpośrednio i negatywnie na bioróżnorodność, poprzez: możliwe zniszczenie siedlisk roślin i zwierząt, zmiany stosunków gruntowo-wodnych, tworzenie barier w migracji zwierząt, zmianę warunków siedliskowych oraz wycinkę drzew i krzewów. Będą to jednak oddziaływania chwilowe. Prace budowlane, które byłyby prowadzone w okresie lęgowym mogą zaburzać biologię gniazdowania w poszczególnych miejscach. Dotyczy to zarówno niszczenia miejsc lęgowych i żerowisk jak i emisji hałasu oraz płoszenie przez ruch maszyn i ludzi. Możliwe jest też oddziaływanie w postaci bezpośrednich kolizji z pojazdami.

Oddziaływanie trwale będzie polegało przede wszystkim na trwałym przekształceniu powierzchni ziemi spowodowanym na przykład zajęciem terenu przez obiekty kubaturowe czy powierzchnie uszczelnione, tam gdzie nie zostało to jeszcze dotychczas przeprowadzone, ale na terenach już do tego przeznaczonych zgodnie z obowiązującym dokumentem. Wprowadzanie pozaprzyrodniczych form zagospodarowania będzie związane z zajęciem powierzchni biologicznie czynnych i usunięciem porastającej je roślinności. Wraz z zajęciem terenów biologicznie czynnych trwale przekształcone zostaną siedliska faunistyczne – ograniczona zostanie ich powierzchnia. Wraz z zajęciem terenów biologicznie czynnych, potencjalnie zamieszkująca je fauna kręgowców zostanie z nich wyparta.

Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów określa wartości wskaźnika minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Dla poszczególnych stref planistycznych przyjęto minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, odpowiednio do istniejącego zagospodarowania terenu z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań:

- 1) strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną oznaczona symbolem SW – 30%;
- 2) strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną oznaczona symbolem SJ – 20%, 30% i 40% ;
- 3) strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową oznaczona symbolem SZ – 30% i 50%;
- 4) strefa usługowa oznaczona symbolem SU – 30%;
- 5) strefa gospodarcza oznaczona symbolem SP – 20% i 30%;
- 6) strefa produkcji rolniczej oznaczona symbolem SR – 30%;
- 7) strefa infrastrukturalna oznaczona symbolem SI – 20%;
- 8) strefa zieleni i rekreacji oznaczona symbolem SN – 50%;
- 9) strefa cmentarzy oznaczona symbolem SC – 30%;
- 10) strefa górnictwa oznaczona symbolem SG – 10%;

11) strefa otwarta oznaczona symbolem SO – 50% tam gdzie ustalono maks. intensywność zabudowy i udział powierzchni zabudowy, na pozostałych terenach nie ustala się ;

12) strefa komunikacyjna oznaczona symbolem SK – nie ustala się.

Aby ograniczyć proces zmniejszenia powierzchni terenów zielonych i ich stopniowego przekształcania w tereny zurbanizowane w związku z rozwojem budownictwa mieszkaniowego oraz usługowego w przeznaczonych do tego strefach, plan wprowadza regulacje, które zapewnią ochronę zieleni w obrębie nowych inwestycji. Określenie minimalnego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej pozwoli zachować przestrzeń na tereny zielone, w tym trawniki, ogrody i skwery. Przewidziane jest również wydzielenie terenów zieleni i rekreacyjnej oraz ochrona istniejących drzewostanów poprzez wdrażanie działań kompensacyjnych w przypadku konieczności usunięcia drzew i krzewów. W ten sposób plan dąży do harmonijnego połączenia rozwoju budownictwa z ochroną terenów zielonych, co przełoży się na poprawę estetyki przestrzeni oraz komfortu życia mieszkańców.

Tereny przeznaczone pod zabudowę nie będą miały wpływu na obszary o szczególnych walorach przyrodniczych. W ramach planowanego zagospodarowania zachowane zostaną kluczowe obszary przyrodnicze, w tym lasy oraz doliny cieków, które pełnią ważną rolę w utrzymaniu bioróżnorodności. Stanowiska chronionych gatunków roślin i zwierząt na terenach leśnych nie będą zagrożone w wyniku realizacji inwestycji w obrębie gminy.

Podsumowując, strefy planistyczne z zabudową, szczególnie mieszkaniową zostały wyznaczone w terenach już przekształconych. Ponadto w stosunku do całej gminy, teren zabudowy stanowi niewielki fragment. W przypadku obecności chronionych gatunków flory i fauny, należy przestrzegać zapisów odpowiednich rozporządzeń i ustawy o ochronie przyrody. Plan Ogólny Gminy Stare Kurowo przyczyni się do zachowania różnorodności gatunkowej, ochrony siedlisk oraz minimalizacji negatywnych skutków rozwoju infrastruktury na zwierzęta. Odpowiednie zarządzanie przestrzenią pozwala na ograniczenie fragmentacji ekosystemów, zachowanie korytarzy ekologicznych oraz ochronę terenów wodnych i zielonych.

Plan Ogólny Gminy Stare Kurowo odnosi się do terenów stanowiących część systemu zieleni SO i SN i ma m.in. na celu przede wszystkim ochronę, zachowanie i wzmocnienie ciągłości korytarzy ekologicznych, które pełnią kluczową rolę w zapewnieniu swobodnego przemieszczania się zwierząt oraz wymiany genetycznej między populacjami. Korytarze ekologiczne, jako elementy łączące różne ekosystemy, stanowią niezbędny element dla utrzymania stabilności przyrodniczej na danym obszarze. Aby zminimalizować potencjalne negatywne skutki urbanizacji na bioróżnorodność, szczególną uwagę należy zwrócić na analizowanie różnych wariantów lokalizacji nowych inwestycji. Proces ten będzie uwzględniał rozmieszczenie cennych siedlisk, stanowisk chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz obecność korytarzy ekologicznych, które pełnią funkcję łączników między różnymi ekosystemami. Dzięki tym rozwiązaniom, możliwe będzie zminimalizowanie ryzyka zniszczenia naturalnych zasobów przyrodniczych oraz zapewnienie ich ochrony w kontekście rozwoju gminy.

8.3. Ludzie

Jakość środowiska na terenie obszaru planu i terenach przyległych nie powinna ulec niekorzystnym przekształceniom o charakterze znaczącym, co nie powinno pogorszyć jakości życia mieszkańców, ani wpłynąć negatywnie na zdrowie człowieka.

Plan Ogólny Gminy Stare Kurowo stanowi fundamentalny dokument przestrzennego rozwoju gminy, który ma kluczowe znaczenie dla jakości życia jej mieszkańców. Ustalenia zawarte w Planie kształtują zagospodarowanie przestrzeni, wpływając na warunki mieszkaniowe, dostępność infrastruktury usługowej, a także na organizację przestrzeni przeznaczonej do pracy i rekreacji. Działania planistyczne, regulujące rozwój przestrzenny gminy, bezpośrednio przekładają się na

poprawę jakości życia, zdrowia oraz bezpieczeństwa lokalnej społeczności. Odpowiednie zrównoważenie rozwoju urbanistycznego z poszanowaniem zasobów naturalnych i infrastrukturalnych stanowi kluczowy element w zapewnieniu długoterminowego dobrostanu mieszkańców.

Jednym z kluczowych założeń planu jest ograniczenie niekontrolowanego rozprzestrzeniania się zabudowy, co pozwoli na bardziej zrównoważony rozwój przestrzeni wiejskiej. Dzięki temu unika się mieszania funkcji uciążliwych z zabudową mieszkaniową, co wpłynie pozytywnie na jakość życia w obszarach mieszkalnych. Realizacja zapisów planu stworzy możliwości polepszenia dostępności przestrzeni mieszkaniowej oraz zwiększenia komfortu codziennego funkcjonowania mieszkańców.

Plan zakłada rozwój zabudowy mieszkaniowej w sposób uporządkowany, harmonijnie wpisujący się w lokalne warunki i potrzeby społeczności. Strefy mieszkaniowe zostały zaprojektowane tak, aby zapewnić komfortowe warunki życia, uwzględniając dostęp do nowoczesnej infrastruktury technicznej, terenów zielonych oraz usług publicznych. Kluczowym założeniem jest ograniczenie rozproszonej zabudowy, co pozwala uniknąć problemów związanych z chaosem urbanistycznym, nadmiernym rozdrobnieniem przestrzeni oraz wysokimi kosztami rozbudowy infrastruktury. Dzięki temu nowa zabudowa będzie nie tylko funkcjonalna i estetyczna, ale także sprzyjająca zrównoważonemu rozwojowi i poprawie jakości życia mieszkańców.

Ustalenia planu mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców poprzez zapewnienie lepszego dostępu do kluczowych usług publicznych poprzez wyznaczenie stref mieszkaniowych wraz z zabudową usługową oraz innymi funkcjami, które mają charakter towarzyszący zabudowie mieszkaniowej.

Wprowadzenie strefy zieleni i rekreacji zapewnia mieszkańcom możliwość aktywnego spędzania czasu na świeżym powietrzu, co sprzyja zdrowemu trybowi życia, pozytywnie wpływa na kondycję fizyczną i psychiczną oraz sprzyja rekreacji i integracji społecznej. Ochrona terenów rolniczych i leśnych przyczynia się do redukcji zanieczyszczeń, poprawy jakości powietrza oraz wspiera naturalne procesy retencji wód, co z kolei zmniejsza ryzyko wystąpienia podtopień i powodzi.

Plan przewiduje ochronę terenów zalewowych oraz obszarów o wysokiej wartości ekologicznej, co przyczynia się do zmniejszenia ryzyka wystąpienia niekorzystnych zjawisk pogodowych, takich jak powódzie czy susze.

Strefa otwarta, obejmująca przede wszystkim tereny o wysokich wartościach przyrodniczych, takie jak lasy, łąki, ciekł wodne czy tereny rolnicze, będzie wywierać korzystny wpływ na jakość życia mieszkańców gminy Stare Kurowo. Zachowanie tych obszarów zieleni ma istotny wpływ na jakość życia mieszkańców. Tereny zielone w strefie otwartej pełnią rolę naturalnych filtrów powietrza, magazynując dwutlenek węgla i redukując zanieczyszczenia powietrza, co przyczynia się do poprawy jakości środowiska i zdrowia publicznego. Roślinność w tych obszarach wpływa również na regulację mikroklimatu oraz poprawiając warunki termiczne, zwłaszcza w okresach letnich.

8.4. Powietrze atmosferyczne

Ustalenia planu ogólnego nie określają sposobu pozyskiwania energii cieplnej do ogrzewania budynków, wybór czynnika grzewczego pozostawiając preferencjom inwestorów. Przy późniejszej nowej zabudowie powstaną nowe źródła zanieczyszczeń pyłowych i gazowych. Jednakże wielkość emisji będzie uzależniona od wyboru czynnika grzewczego do ogrzewania budynków oraz sprawności instalacji. Natomiast obecnie powstające budynki muszą spełniać odpowiednie standardy.

W strefach planistycznych planu ogólnego przewidziano możliwość realizacji inwestycji na terenach już zagospodarowanych, jak i na obszarach dotąd niezabudowanych, przeznaczonych pod przyszłą zabudowę. Realizacja nowych inwestycji budowlanych, zgodna z ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego opartych na założeniach planu ogólnego, pociąga za sobą

konieczność zapewnienia odpowiedniego zaplecza energetycznego, co przekłada się na zwiększone zapotrzebowanie na nośniki energii i ciepła w skali lokalnej.

Plan Ogólny przewiduje rozwój funkcji, które mogą w pewnym stopniu przyczynić się do pogorszenia jakości powietrza, zwłaszcza w kontekście zwiększenia presji urbanizacyjnej. W przeważającej części planowane zmiany mają jednak charakter uzupełniający względem istniejącej zabudowy, także w obszarach strefy SP (gospodarczej), gdzie nowe inwestycje lokalizowane są w sąsiedztwie już funkcjonujących zakładów. Strefa ta została zlokalizowana w miejscach o mniejszej gęstości zaludnienia lub w strefach, gdzie już występuje działalność przemysłowa – pozwala to na ograniczenie oddziaływania negatywnych emisji na tereny zamieszkałe.

W przypadku obiektów usługowych i przemysłowych potencjalne ryzyko środowiskowe jest ograniczone – tego typu działalność podlega rygorystycznym przepisom z zakresu ochrony środowiska, musi uzyskać odpowiednie pozwolenia, a także poddawana jest ciągłemu nadzorowi i monitoringowi. Znacznie poważniejszym źródłem zanieczyszczeń pozostaje jednak rozbudowa zabudowy mieszkaniowej, zwłaszcza jednorodzinnej, która nadal generuje tzw. „niską emisję” – wynikającą głównie z indywidualnych systemów grzewczych opalanych paliwami stałymi. To właśnie ten segment zabudowy stanowi największe wyzwanie w kontekście poprawy jakości powietrza na poziomie lokalnym.

Plan ogólny przewiduje Obszar Uzupełnienia Zabudowy o powierzchni 171,6 ha, co może skutkować zwiększoną emisją zanieczyszczeń powietrza, szczególnie w okresie grzewczym. Wzrost liczby budynków oraz rozwój infrastruktury mogą prowadzić do zwiększonej emisji pyłów zawieszonych i gazów cieplarnianych, pochodzących głównie ze spalania paliw stałych w systemach grzewczych oraz z transportu. Jednak dzięki świadomej polityce przestrzennej, zachowaniu obszarów zielonych, negatywny wpływ na jakość powietrza zostaje istotnie zredukowany. Tereny zielone pełnią funkcję naturalnych filtrów powietrza, wychwytyjąc zanieczyszczenia i przyczyniając się do poprawy mikroklimatu gminy

Zachowanie terenów zielonych w ramach strefy otwartej oraz strefy zieleni i rekreacji ma kluczowe znaczenie dla poprawy jakości powietrza. Naturalne obszary leśne i łąkowe stanowią skuteczną barierę dla pyłów i zanieczyszczeń, ograniczając ich rozprzestrzenianie się w przestrzeni zurbanizowanej. Dodatkowo, otwarte tereny w obszarach niezamieszkałych przyczyniają się do naturalnej wentylacji gminy, co sprzyja cyrkulacji powietrza i redukcji nagromadzonych zanieczyszczeń.

W strefie otwartej będzie można również lokalizować instalacje odnawialnych źródeł energii w ramach dodatkowego profilu funkcjonalnego tej strefy. Dotyczy to terenów poza obszarami chronionymi na podstawie przepisów o ochronie przyrody czy terenami leśnymi. Tym samym elektrownie słoneczne i wiatrowe nie będą lokalizowane na obszarach Natura 2000 i obszarach chronionego krajobrazu. Instalacje OZE będą mieć pozytywny wpływ na poprawę jakości powietrza. Realizacja OZE przyczyni się do poprawy jakości powietrza atmosferycznego, zmniejszenia zapotrzebowania na energię ze źródeł nieodnawialnych i wzrostu efektywności energetycznej budynków, przez co przyniesie pośrednie pozytywne, długoterminowe oddziaływania na zwierzęta, ludzi, powietrze i klimat, powierzchnię ziemi, oraz zasoby naturalne.

Zanieczyszczenia pyłowe i gazowe mogą wystąpić głównie w fazie budowy nowych obiektów oraz w wyznaczonych strefach gospodarczych. Z tego względu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla tych obszarów należy wprowadzić zapisy ograniczające emisje pyłów i hałasu, uwzględniając stosowanie odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych.

W okresie realizacji przedsięwzięć będą miały miejsce uciążliwości związane z emisją do powietrza substancji z procesu spalania paliw w silnikach maszyn budowlanych i pojazdów transportowych, prac montażowych. Powyższe emisje będą miały charakter okresowy i odwracalny, a uciążliwości z nimi związane ustaną wraz z zakończeniem prac budowlanych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, odpowiedzialność za minimalizowanie emisji zanieczyszczeń – niezależnie od ich źródła – spoczywa bezpośrednio na inwestorach oraz podmiotach prowadzących działalność gospodarczą. Są oni zobligowani do stosowania rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko, zarówno na etapie planowania inwestycji, jak i jej eksploatacji. W związku z tym, nawet w przypadku potencjalnego wpływu inwestycji na jakość powietrza, obowiązek jego ograniczenia wynika bezpośrednio z ram prawnych.

8.5. Klimat

Klimat kształtowany jest przede wszystkim przez czynniki naturalne, takie jak natężenie promieniowania słonecznego, długość trwania usłonecznienia, częstość i rodzaj zachmurzenia, ilość i rozkład opadów atmosferycznych, temperatura powietrza, jego wilgotność względna oraz prędkość i kierunki wiatrów. Wpływ na warunki klimatyczne mają również czynniki wtórne, wynikające z działalności człowieka — w szczególności sposób zagospodarowania przestrzeni oraz poziom zanieczyszczenia powietrza. Urbanizacja, intensywna zabudowa czy zmniejszenie powierzchni zielonych mogą lokalnie modyfikować warunki klimatyczne, prowadząc do powstawania wysp ciepła czy zaburzeń w naturalnej cyrkulacji powietrza.

Gmina Stare Kurowo ma charakter typowo wiejski. Nie powstają tu miejskie wyspy ciepła.

Niewłaściwa gospodarka przestrzenna, w szczególności inwestowanie na terenach zagrożonych, w tym w strefach zalewowych rzek oraz zbyt niska pojemność retencyjna naturalna jak i sztucznych zbiorników, ogranicza skuteczne działania w sytuacjach nadmiaru lub deficytu wód powierzchniowych. Istnieje ryzyko, że w przyszłości zjawiska te będą występować ze zwiększoną częstotliwością. Wyniki przeanalizowanych scenariuszy wskazują na zwiększone prawdopodobieństwo występowania powodzi błyskawicznych wywołanych silnymi opadami mogących powodować zalewanie obszarów, na których nieodpowiednio prowadzona jest gospodarka przestrzenna.

Większości elementów systemu transportu, a zwłaszcza infrastruktura, narażona jest na bezpośrednie oddziaływanie czynników klimatycznych, funkcjonując w bezpośrednim kontakcie z czynnikami atmosferycznymi. Do podjęcia efektywnych działań adaptacyjnych i zapobiegawczych niezbędna jest prawidłowa ocena wrażliwości infrastruktury transportowej na czynniki klimatyczne będąca efektem analizy danych klimatycznych i pogodowych oraz ich wpływu na stan infrastruktury.

Rola zalesień, nasadzeń drzew w walce ze zmianami klimatu jest bardzo duża. Należy również podkreślić, znaczenie drzewostanu wielopiętrowego, który izoluje wnętrze lasu od wpływów zewnętrznych, przez co klimat staje się łagodniejszy, zwiększa się ocienienie dna lasu, wilgotność powietrza oraz zmniejszają się wahania temperatury. W korzystnych warunkach klimatycznych wewnątrz lasu szybciej przebiega proces oczyszczania się drzew i rozkład materii organicznej, której źródłem jest min. ściółka, martwe części drzew, krzewów, roślin.

Kwestia zagrożenia powodziowego również została uwzględniona w polityce przestrzennej gminy. Bardzo duży fragment południowej części gminy znajduje się w obszarze narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego. Zagrożenie powodziowe pochodzi od rzeki Noteć przepływającej przez wschodni fragment terenu gminy oraz stanowiącej południową granicę gminy. Plan zakłada włączenie terenów zalewowych do strefy otwartej, co uniemożliwia ich zabudowę i pozwala na zachowanie naturalnych funkcji retencyjnych dolin rzecznych. Dzięki temu woda opadowa może być wchłaniana przez glebę, co skutecznie zmniejsza ryzyko powodzi i podtopień. Dodatkowo, poprawa systemów melioracyjnych oraz utrzymanie pasów zieleni wzdłuż rzek i cieków wodnych pozwala na bardziej efektywne zarządzanie wodami opadowymi. W kontekście zmieniającego się klimatu i rosnącej częstotliwości ekstremalnych warunków pogodowych, takie rozwiązania są niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców oraz ochrony ekosystemów wodnych.

Realizacja ustaleń Planu nie spowoduje odczuwalnego wzrostu średnich temperatur czy spadku wilgotności powietrza. Dzięki braku zabudowy kubaturowej na takich terenach otwartych i zieleni nie powstaną obiekty blokujące przepływ powietrza.

Strefa otwarta oraz strefa zieleni i rekreacji obejmuje takie tereny na terenie gminy jak obszar doliny rzeki, zalesienia co wpływa na zachowanie korytarzy przewietrzających.

Wyznaczona strefa otwarta i strefa zieleni i rekreacji, którymi objęto lasy, łąki czy obszary rekreacyjne ma kluczowe znaczenie w kontekście łagodzenia okresów z wysokimi temperaturami. Roślinność w tych strefach wpływa na poprawę jakości powietrza, pochłaniając dwutlenek węgla, tlenki azotu oraz pyły zawieszane, a także wspomaga naturalną retencję wód opadowych. Tereny zielone odgrywają rolę w chłodzeniu przestrzeni, co pomaga w obniżeniu temperatury w okresach upałów. Dodatkowo, zapewniają naturalną osłonę przed wiatrem i chronią przed erozją gleby, co może mieć pozytywny wpływ na stabilność ekosystemów.

W Planie Ogólnym Gminy Stare Kurowo strefy: wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną, wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną oraz wielofunkcyjna z zabudową zagrodową zlokalizowano blisko istniejącej zabudowy. Dzięki koncentracji zabudowy w już urbanizowanych częściach gminy możliwe jest zachowanie większych powierzchni terenów zielonych, co jest korzystne z punktu widzenia ochrony bioróżnorodności i ekosystemów.

W świetle ratyfikowanej przez Polskę Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, konieczne jest podejmowanie działań ukierunkowanych na ograniczenie szkodliwej działalności człowieka wpływającej na system klimatyczny. Równocześnie kluczowe znaczenie ma wdrażanie strategii adaptacyjnych, które pozwolą dostosować się do już zachodzących zmian klimatycznych.

8.6. Zasoby naturalne

Na terenie gminy zlokalizowane jest jedno złożo piasku kwarcowego niezawodnionego (piaski kwarcowe do produkcji cegły wapienno-piaskowej. Nie przewiduje się żadnych negatywnych oddziaływań na złożo. Nie ma wydanych koncesji na prowadzenie działalności wydobywczej, stąd brak jest terenu górniczego czy też obszaru górniczego.

Jednym z istotnych aspektów ochrony zasobów naturalnych jest zachowanie terenów zielonych oraz systemów wodnych, które pełnią funkcję ekologiczną i hydrologiczną. Plan przewiduje objęcie terenów cennych przyrodniczo strefami otwartymi, co pozwala na ograniczenie nadmiernej ingerencji człowieka i utrzymanie naturalnych ekosystemów. Dzięki temu zachowane zostają siedliska roślin i zwierząt, a także funkcje ekosystemowe, takie jak filtracja powietrza, magazynowanie wody oraz stabilizacja mikroklimatu.

Tereny zabudowy w gminie ograniczają się do terenów już zabudowanych. Nie przewiduje się negatywnych oddziaływań na zasoby naturalne.

8.7. Wody

Plan ogólny w sposób przemyślany wyznacza strefy użytkowe, dostosowując przeznaczenie terenów do ich warunków środowiskowych i fizjograficznych, co wspiera racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi i ochronę środowiska. Dzięki takim działaniom możliwe jest ograniczenie potencjalnych zagrożeń wynikających z rozwoju zabudowy oraz działalności gospodarczej w obrębie gminy.

W projekcie planu ogólnego dla poszczególnych stref planistycznych przyjęto minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. Pozostawienie tej powierzchni jest istotne ze względu na potrzeby retencji wód opadowych i roztopowych przez podłoże. Utworzenie terenów zieleni urządzonej wskazane jest w różnych strefach. Podobnie utworzenie przestrzeni wolnych od zabudowy, które umożliwią wsiąkanie wód w powierzchnię terenu. Jest to również przestrzeń mogąca zostać

zagospodarowana zielenią, co sprzyja poprawie retencji wody oraz korzystnie wpływa na mikroklimat i jakość środowiska.

W miejscach, gdzie przewiduje się nową zabudowę, nastąpi uszczelnienie powierzchni kosztem obszarów biologicznie czynnych. Procesy takie jak fundamentowanie budynków czy budowa infrastruktury komunikacyjnej mogą powodować zmiany w warunkach gruntowych, jednak ich wpływ powinien być minimalizowany poprzez szczegółowe badania geotechniczne oraz racjonalne zarządzanie masami ziemnym.

Na terenie gminy występują GZWP. Nie przewiduje się jednak znaczącego negatywnego wpływu na jednolite części wód powierzchniowych ani podziemnych. W kwestii ochrony wód podziemnych, zwłaszcza w kontekście zasobów wykorzystywanych do zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną, wyznaczono strefy ochrony bezpośredniej dla 5 ujęć wód, wprowadzające ograniczenia w zakresie zabudowy oraz działalności gospodarczej, które mogłyby prowadzić do zanieczyszczenia wód gruntowych.

Przez teren gminy przepływają rzeki. Na obszarze gminy dopuszczona jest zabudowa, w związku z czym podczas realizacji prac budowlanych może istnieć chwilowe pośrednie oddziaływanie na wody powierzchniowe, ze względu na np. dowożenie materiałów budowlanych ciężkim transportem oraz ewentualne pylenie. Oddziaływanie ustanie po zakończeniu prac budowlanych. Główna rzeka – Noteć, objęta jest formą ochrony przyrody i objęta strefą otwartą. Nie przewiduje się w jej obrębie zadań inwestycyjnych mogących mieć negatywny wpływ na wody powierzchniowe.

Tereny szczególnego zagrożenia powodziową o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi 10%, 1% i 0,2% położone są w południowej i wschodniej części gminy, objęte są głównie strefą otwartą. Strefy planistyczne z zabudową zostały w tym terenie wyznaczone w obszarze istniejącej zabudowy. W strefie otwartej nie dopuszcza się wyznaczania terenów, gdzie możliwa byłaby jakakolwiek zabudowa. Obszary zalewowe powinny być pozostawione w stanie naturalnym, a ich użytkowanie ograniczone do działań ekstensywnych, takich jak zalesianie czy ochrona terenów zielonych.

W pozostałych strefach w profilu dodatkowym wskazane są tereny wód, tereny zieleni naturalnej, lasu co pozwoli w rozstrzygnięciach planistycznych na poziomie planu miejscowego lub decyzji WZ ustalić zasady zagospodarowania terenu zgodnie z przepisami ustawy prawo wodne.

Nowa zabudowa, zwłaszcza ta, która wiąże się z budową dróg, parkingów, chodników, a także zabudowy mieszkalnej i komercyjnej, prowadzi do zwiększenia powierzchni utwardzonych (asfalt, beton, płyty). Tego typu powierzchnie zmniejszają naturalną zdolność gleby do wchłaniania wód opadowych, co skutkuje większym odpływem wód powierzchniowych.

Zwiększony odpływ wód opadowych z terenów zabudowanych może prowadzić do przeciążenia systemów kanalizacyjnych i deszczowych.

Nowa zabudowa, zwłaszcza na terenach o dużej intensywności zabudowy, może prowadzić do zwiększenia ilości wód opadowych, które niosą ze sobą zanieczyszczenia z nawierzchni utwardzonych.

Zwiększenie powierzchni utwardzonych, takich jak asfalt czy beton, ogranicza naturalną zdolność gleby do wchłaniania wód opadowych, co może wpłynąć na zmniejszenie procesu ich naturalnego uzupełniania. W efekcie woda nie ma możliwości docierać do głębszych warstw gleby, co może prowadzić do obniżenia poziomu wód gruntowych, szczególnie w rejonach, gdzie procesy infiltracji zostały już ograniczone przez urbanizację.

Projekt planu ogólnego nie precyzuje rozwiązań dotyczących zaopatrzenia mieszkańców w wodę ani systemów odprowadzania ścieków, wód opadowych i roztopowych. Kwestie te, podobnie jak zasady rozbudowy, modernizacji oraz budowy infrastruktury technicznej i układów komunikacyjnych, są przedmiotem szczegółowych ustaleń zawartych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Projekt Planu przewiduje wprowadzenie nowych obszarów zagospodarowania, co może mieć istotny wpływ na pogorszenie jakości wód zarówno powierzchniowych jak i podziemnych. W większości przypadków będzie to jednak zabudowa stanowiąca uzupełnienie już istniejących układów przestrzennych. Należy zaznaczyć, że rozwój zabudowy mieszkaniowej, usługowej i gospodarczej będzie nieuchronnie wiązał się ze wzrostem ilości generowanych ścieków.

8.8. Krajobraz i powierzchnia ziemi

Projekt planu ogólnego wpłynie na krajobraz gminy poprzez przekształcenie części terenów naturalnych, takich jak nieużytki, grunty rolne czy obszary zieleni, na tereny zabudowy. Zmiany te będą miały charakter lokalny, głównie w miejscach, gdzie przewidziano strefy intensywniejszych przekształceń. W tych obszarach może nastąpić miejscowe ograniczenie różnorodności biologicznej. Niemniej jednak projektowane zmiany uwzględniają istniejącą zabudowę, stanowiąc jej uzupełnienie lub rozszerzenie, co pozwala zachować spójność krajobrazu wiejskiego.

Plan ogólny wprowadza zapisy dotyczące parametrów zabudowy, takich jak jej intensywność i wysokość, które zostały dostosowane do istniejącego charakteru otoczenia. Dzięki temu zachowany zostanie ogólny wizerunek gminy, z uwzględnieniem jego specyfiki i walorów krajobrazowych. Istotnym elementem planu jest ochrona ciągłości systemu przyrodniczego oraz charakterystycznej topografii terenu. Wprowadzone w planie ustalenia strefowe umożliwią harmonijne zagospodarowanie terenów, minimalizując negatywny wpływ na walory krajobrazowe.

W celu poprawy estetyki oraz jakości przestrzeni zurbanizowanej, plan przewiduje wyznaczenie odpowiednich stref i ich rozszerzenie poprzez dodatkowe profile. Działania te mają na celu stworzenie spójnych obszarów zieleni urządzonej i krajobrazowej, które harmonijnie połączą nowo powstające tereny zabudowy z otaczającymi obszarami zielonymi.

Realizacja postanowień planu może spowodować przekształcenie morfologii terenu na potrzebę wykopania fundamentów budynków oraz wykonania innych prac ziemnych na potrzeby realizacji zabudowy, dróg oraz obiektów infrastruktury technicznej. Jednakże przekształcenia w rzeźbie terenu będą miały charakter miejscowy, a ewentualne oddziaływanie na środowisko lokalne. Ponadto zabudowa odbędzie się w miejscach z już występującą zabudową. Fakt, że strefa otwarta przeważa na obszarze gminy ma pozytywny wpływ na środowisko, gdyż zgodnie z zakazem zabudowy nie zostaną utracone w ten sposób gleby

Dla kształtowania krajobrazu na obszarze opracowania istotne znaczenie mają ustalenia planu dotyczące ukształtowania zabudowy i sposobu rozmieszczenia obiektów w przestrzeni. Wpływ na krajobraz będą mieć inwestycje, których wielkość zostaną poznane na etapie planowania przedsięwzięć.

Strefa zieleni i rekreacji 1-4SN o łącznej powierzchni ok. 47,3 ha. Strefa ta została wskazana dla obszarów już wykorzystywanych dla tego rodzaju zagospodarowania w Starym Kurowie tj. boisko piłkarskie klubu GKS Meprozet Stare Kurowo, Orlik wraz z terenami przyległymi oraz tereny stawów w Starym Kurowie. Ponadto strefa 3SN została wyznaczona w północnej części sołectwa Łącznica w okolicy zbiornika wodnego Ciszewo. Tereny zieleni mają bardzo pozytywny wpływ na krajobraz oraz powierzchnię ziemi, retencję wód, klimat.

Rozwój poszczególnych obszarów w ramach istniejącej struktury urbanistycznej będzie miał minimalny wpływ na krajobraz, ponieważ nowe inwestycje będą integrować się z dotychczasowym układem przestrzennym. Dzięki temu zachowane zostaną charakterystyczne cechy krajobrazowe, a wprowadzenie nowych obiektów nie spowoduje zakłócenia harmonii wizualnej ani degradacji naturalnych walorów terenu. Taki sposób zagospodarowania przestrzeni pozwoli na utrzymanie spójności krajobrazowej, jednocześnie umożliwiając rozwój urbanistyczny.

Wprowadzenie nowej zabudowy na terenach dotychczas niezabudowanych lub częściowo zabudowanych będzie miało wpływ na powierzchnię ziemi, zmieniając jej naturalne właściwości. Nowe obiekty budowlane, infrastruktura drogowa i inne elementy zabudowy prowadzą do zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej, co może ograniczać przestrzeń dla roślinności i naturalnych procesów przyrodniczych.

W szczególności, zabudowa powoduje utwardzenie powierzchni, co zmniejsza zdolność gleby do wchłaniania wód opadowych, prowadząc do zwiększonego spływu powierzchniowego. Może to prowadzić do pogorszenia jakości wód powierzchniowych i rosnącego ryzyka powodzi, zwłaszcza w obszarach, które wcześniej charakteryzowały się dużą przepuszczalnością gleby.

Jednak odpowiednie planowanie przestrzenne, w tym wprowadzenie terenów zielonych, systemów retencji wód opadowych, a także stosowanie technologii zmniejszających twardość nawierzchni, może zminimalizować negatywne skutki tego procesu i przywrócić pewne korzyści ekologiczne. Wprowadzenie takich rozwiązań pozwala na ograniczenie negatywnego wpływu zabudowy na powierzchnię ziemi, wspierając równocześnie bioróżnorodność oraz poprawiając funkcje retencyjne terenów.

Zachowanie terenów zieleni oraz ochrona naturalnych krajobrazów, terenów podmokłych i kompleksów leśnych pozwala na utrzymanie wysokiego poziomu bioróżnorodności i ochronę ekosystemów. Obszary te nie tylko pełnią funkcję ekologiczną, ale także estetyczną – chronią cenne widoki i zapobiegają degradacji naturalnego układu przestrzennego. Wprowadzenie ograniczeń w zakresie lokalizacji nowych inwestycji w pobliżu dolin rzecznych pozwala na zachowanie ich pierwotnego charakteru, co jest kluczowe dla ochrony walorów wizualnych oraz ekologicznych gminy. Ważnym elementem polityki przestrzennej gminy jest także ochrona dziedzictwa kulturowego, obejmująca charakterystyczne zabytkowe obiekty. Dzięki zachowaniu starych budynków, cmentarzy, plan przyczynia się do ochrony krajobrazu kulturowego, który kształtuje tożsamość i historię regionu. Wprowadzono regulacje ograniczające intensywną zabudowę w sąsiedztwie obiektów zabytkowych, co pozwala na uniknięcie degradacji historycznych miejsc oraz utrzymanie ich unikalnego charakteru. Nowe inwestycje muszą być dostosowane do skali i estetyki otoczenia, co zapewnia ich harmonijną integrację z istniejącą strukturą przestrzenną.

Grunty rolne jako strefa produkcji rolniczej zachowane zostaną w zachodniej części gminy oraz w centralnej zurbanizowanej. Aby minimalizować negatywne skutki rozwoju zabudowy, takie jak uszczelnienia powierzchni ziemi, zwiększenie eksploatacji gruntów czy potencjalnej degradacji gleby, Plan uwzględnia zachowanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, co zapewnia przestrzeń do infiltracji wód opadowych.

W strefie otwartej i produkcji rolniczej będzie można również lokalizować instalacje odnawialnych źródeł energii w ramach dodatkowego profilu funkcjonalnego tej strefy. Dotyczy to terenów poza obszarami chronionymi na podstawie przepisów o ochronie przyrody czy terenami leśnymi. Tym samym elektrownie słoneczne i wiatrowe nie będą lokalizowane na obszarach Natura 2000 i obszarach chronionego krajobrazu.

Elektrownie wiatrowe i fotowoltaiczne (słoneczne) są wertykalnymi i horyzontalnymi dominantami w krajobrazie, stąd rodzaj oraz skala planowanego zagospodarowania terenu mogą negatywnie wpływać na krajobraz.

Realizacja ustaleń planu ogólnego na terenie gminy na terenie musi być prowadzona w sposób zapewniający przestrzeganie prawa zgodnie z ustawą o ochronie przyrody wskazującej, że przeznaczenie i sposób zagospodarowania terenu powinny w jak największym stopniu zapewniać zachowanie jego walorów krajobrazowych.

W kontekście farm fotowoltaicznych krajobraz jest nie tylko kontekstem przestrzennym, który warunkuje lub nawet ogranicza wybór lokalizacji. Jest on także kontekstem życia ludzi i funkcjonowania ekosystemów, który będzie współkształtowany przez inwestycję. Istotny jest także

aspekt wielkości wydzielenia przeznaczonego pod realizację farmy fotowoltaicznej i efekt związany z jednorodnością formy zagospodarowania przestrzennego na większym obszarze. Wielkoobszarowe farmy fotowoltaiczne (powyżej 5 ha) mogą spowodować scalenia gruntów i utratę liniowych elementów krajobrazu, w tym pasów zadrzewień i zadrzewień śródpolnych. Biorąc pod uwagę zakazy opisane w rozdz. 8.1. na terenie gminy Stare Kurowo nie będą lokalizowane elektrownie słoneczne i wiatrowe, stąd nie będą oddziaływać na krajobraz.

Na terenie gminy występują łąki i pastwiska klasy bonitacyjnej III o łącznej powierzchni 134 ha głównie w południowej części gminy. Znajdują się one w strefie otwartej, w której w profilu dodatkowym dopuszczono tereny dla lokalizacji OZE – z wyłączeniem terenów elektrowni wiatrowej i terenów elektrowni słonecznej. Przy realizacji ustaleń planu ogólnego należy mieć na uwadze, że na cele nierolnicze i nieleśne można przeznaczać przede wszystkim grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako nieużytki, a w razie ich braku – inne grunty o najniższej przydatności produkcyjnej. Najlepsze klasy gruntów rolnych (w tym III klasa) podlegają prawnej ochronie przed zabudowaniem oraz ochroną rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Jest to szczególnie ważne w kontekście zmniejszającej się ciągle powierzchni gruntów rolnych najwyższej jakości, na których może być prowadzona efektywna produkcja rolnicza przy użyciu najmniejszych nakładów. Ponadto tereny łąk i pastwisk sprzyjają bioróżnorodności (zarówno roślin, jak i owadów), działają jak naturalne retencyjne obszary (przechwytywanie wody opadowej) oraz ograniczają erozję gleby.

8.9. Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne

Klimat akustyczny na obszarze objętym planem nadal będzie głównie determinowany przez ruch samochodowy. Przyszłe zagospodarowanie terenu może spowodować wzrost natężenia ruchu, którego skala na obecnym etapie jest trudna do oszacowania, ponieważ zależy od atrakcyjności planowanego obszaru jako celu podróży.

Ponadto krótkotrwały hałas może być odczuwalny podczas prac budowlanych w strefie do tego przeznaczonej.

Projektowane strefy gospodarcze zostały zlokalizowane na terenach już uprzednio zajętych przez zakłady produkcyjne, co minimalizuje dodatkowe oddziaływania akustyczne na obszary mieszkalne.

Główne drogi wzdłuż których generowany może być hałas wymagają wprowadzenia dodatkowych działań ochronnych. Zaleca się również wyznaczenie terenów mieszkalnych w odpowiedniej odległości od głównych ciągów komunikacyjnych, co pozwoli na utrzymanie standardów akustycznych zgodnych z przepisami prawa.

Dopuszczalne poziomy hałasu muszą być zgodne z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. dotyczącym dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Wszelkie działania prowadzone na terenach przeznaczonych na zabudowę, usługi, przemysł czy mieszkalnictwo jednorodzinne powinny być realizowane w taki sposób, aby nie dochodziło do przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu, co jest zgodne z postanowieniami art. 144 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. Z kolei, jak podkreśla ust. 2 tego artykułu, wszelkie procesy eksploatacyjne, takie jak emisje hałasu, gazów, pyłów czy pól elektromagnetycznych, nie mogą prowadzić do przekroczenia norm jakości środowiska poza teren, do którego inwestor posiada tytuł prawny.

Projekt POG nie przewiduje realizacji obiektów, które mogłyby mieć istotny wpływ na pogorszenie jakości akustycznej środowiska. Potencjalne zagrożenie związane z nadmiernym hałasem może wystąpić jedynie w obrębie terenów zabudowy mieszkaniowej, w wyniku sąsiedztwa z obiektami usługowymi lub gospodarczymi. Jak już wcześniej zaznaczone, hałas powinien być kontrolowany

i ograniczony do granic danej działki. Niemniej jednak, powstanie nowej zabudowy, niezależnie od jej funkcji, wpłynie na pogorszenie warunków akustycznych w tych rejonach. Negatywne oddziaływanie w postaci promieniowania elektromagnetycznego może nastąpić w ramach pośredniego skutku działań związanych z rozwojem OZE opartych na energii słońca. Dotyczy to linii łączących instalacje z siecią energetyczną. Właściwa lokalizacja oraz zastosowanie odpowiednich zabezpieczeń może niemal całkowicie wyeliminować narażenie na promieniowanie elektromagnetyczne. Przewidywalne uciążliwości związane z promieniowaniem elektromagnetycznym oraz dźwiękami wydawanymi podczas pracy takich urządzeń będą marginalne.

8.10. Zabytki i dobra materialne

Na obszarze gminy znajduje się 6 obiektów wpisanych do rejestru zabytków Województwa Lubuskiego (są to wyłącznie kościoły) oraz 241 obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków, w tym 17 nieczynnych cmentarzy ewangelickich. Powyższe obiekty objęte są poszczególnymi strefami planistycznymi odpowiednimi do istniejącego, ale i planowanego zagospodarowania tych terenów. Prawna ochrona ww. obiektów obecnie jest zapewniona poprzez ujęcie ich w rejestrze zabytków. Pozostałe obiekty ewidencyjne, w myśl obowiązujących przepisów będą mogły być objęte formą ochrony jak ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dopiero po ich uchwaleniu. Na etapie sporządzania niniejszego planu ogólnego gminy nie ma możliwości określenia precyzyjnego oddziaływania na zabytki i dobra materialne. Jednakże jakiegokolwiek działania inwestycyjne w obrębie tych obiektów będą wymagały odpowiednich uzgodnień z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Przyjęte w POG gminne standardy urbanistyczne odpowiadają obowiązującym planom miejscowym, w obrębie których znajdują się ww. zabytki.

Ustalenia planu ogólnego w sposób ogólny odnoszą się do ochrony dziedzictwa kulturowego, koncentrując się głównie na wyznaczaniu wskaźników zabudowy oraz określaniu odpowiednich profili funkcjonalnych dla poszczególnych stref planistycznych. Realizacja zapisów projektu planu ogólnego powinna pozytywnie wpłynąć na poprawę walorów krajobrazowych gminy, przyczyniając się jednocześnie do podniesienia jego atrakcyjności zarówno dla mieszkańców, jak i odwiedzających. Dzięki uwzględnieniu zasad ochrony dziedzictwa kulturowego, możliwe będzie lepsze zachowanie i eksponowanie wartości historycznych gminy.

Z drugiej strony ze względu na skalę i stopień szczegółowości planu ogólnego oraz wynikający z przepisów zakres merytoryczny ustaleń tego dokumentu, jest on narzędziem niewystarczającym do skutecznej ochrony zabytków architektury i urbanistyki. Dlatego przyjęto założenie, że właściwym z punktu widzenia ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków aktem planowania przestrzennego jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Wyjaśnia się zatem, że ustalenia planu ogólnego, zwłaszcza w zakresie parametrów i wskaźników ujętych w gminnym katalogu stref planistycznych, nie powinny być interpretowane jako zmiana polityki przestrzennej dotyczącej ochrony konserwatorskiej, wynikającej z obowiązujących dokumentów planistycznych. Ustalenia planów miejscowych oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego albo o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, dotyczące zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, powinny uwzględniać szczegółowe uwarunkowania wynikające z zabytkowego kontekstu przestrzennego. Może to oznaczać w szczególności potrzebę ustalenia w planach miejscowych lub decyzjach mniejszej, niż wynikająca z planu ogólnego, wysokości i intensywności zabudowy, a także szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy

8.11. Opis oddziaływań o charakterze skumulowanym

Opisane wyżej oddziaływania związane z realizacją planu ogólnego będą się w mniejszym lub większym stopniu kumulować w środowisku. Nakładanie się wpływów pochodzących z poszczególnych terenów spowoduje wzrost tego oddziaływania. Potencjalne oddziaływania skumulowane obejmują emisję hałasu oraz emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery. Hałas powodowany będzie transportem samochodowym. Emisje zanieczyszczeń do atmosfery uwalnianych z kotłów grzewczych oraz transportu samochodowego nie powinny powodować znaczącego zwiększenia stężenia szkodliwych substancji w powietrzu. Będą to oddziaływania o charakterze stałym. Z drugiej strony modernizacja systemów ogrzewania, termomodernizacja budynków, instalacja OZE, modernizacja dróg w wyniku których nastąpi zmniejszenie emisji substancji do powietrza i zmniejszenie zapotrzebowania na surowce naturalne wpłyną pozytywnie na wszystkie komponenty. Niebezpieczna jest kumulacja negatywnego oddziaływania na krajobraz i powierzchnię ziemi działań związanych z budową i przebudową infrastruktury komunikacyjnej. Takie negatywne oddziaływanie skumulowane może mieć miejsce w przypadku obszarów objętych jednocześnie tymi zadaniami, które będą wiązały się z prowadzonymi wykopami, przemieszczaniem mas ziemnych, wykorzystaniem gleby. Oddziaływanie to będzie jednak chwilowe i ustąpi po zakończeniu robót.

9. Analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Podczas zabudowy terenów lub planowania inwestycji na obszarach w gminie Stare Kurowo, należy uwzględnić poniższe zapisy, dzięki którym można znacznie ograniczyć negatywne oddziaływanie na środowisko lub je całkowicie wyeliminować.

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu;
- odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji, uwzględniając zapisy dokumentów lokalnych oraz dokumentów wyższego szczebla.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

W wyniku realizacji zapisów planu może potencjalnie dojść do oddziaływania na obszary chronione, dlatego ważne jest, aby wszelkie przedsięwzięcia były przeprowadzone zgodnie z przepisami dotyczącymi gospodarowania na obszarach objętych prawną formą ochrony przyrody.

Poniżej przedstawiono propozycje zapobiegania, łagodzenia negatywnego wpływu na środowisko, na poszczególne komponenty środowiska:

Ochrona powierzchni ziemi i wód:

- Na etapie projektowania inwestycji należy rozważać koncepcje organizacji placu budowy i jego zaplecza z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni.
- Po zakończeniu prac budowlanych, w razie konieczności, należy przeprowadzać rekultywację.
- W projekcie i wykonawstwie inwestycji należy minimalizować zakres robót powodujących zdejmowanie warstw próchnicznych gleby, a także zaplanować wykorzystanie nadmiarów ziemi pochodzącej z wykopów.
- W opisach technicznych projektów budowlanych należy zaplanować miejsca przeznaczone do składowania substancji podatnych na migrację wodną.
- Prawidłowe przechowywane substancji ropopochodnych oraz inne materiałów.
- Opracowanie procedury na wypadek wystąpienia awarii na placu budowy, by nie doprowadzić do zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego.
- Właściwe postępowanie z odpadami.
- Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów nadających się do odzysku lub unieszkodliwiania, a odpady niebezpieczne gromadzić w szczelnych, oznakowanych pojemnikach, w wydzielonym miejscu.
- Powstające podczas realizacji inwestycji oraz eksploatacji obiektu odpady należy przekazywać tylko wyspecjalizowanym jednostkom posiadającym zezwolenie na odzysk, utylizację, zbieranie i transport tych odpadów.
- Materiał pozostały po robotach ziemnych w miarę możliwości należy wykorzystywać na miejscu.

Ochrona powietrza:

- Wykonawcy wybierani do realizacji poszczególnych inwestycji powinni używać nowoczesnego sprzętu i wykazać się dbałością o prawidłową eksploatację i właściwą konserwację sprzętu i środków transportu. Takie zapisy mogą znaleźć się na odpowiednich etapach procedur przetargowych.
- Niedopuszczalne jest palenie na terenie budowy papy, opon, rozpuszczalników, farb itp.
- Pogłębiona analiza lokalizacji przedsięwzięcia.
- Zminimalizowaniu ryzyka awarii poprzez stosowanie sprawdzonych rozwiązań i nowoczesnego sprzętu.
- Prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów.
- Prowadzenie prac budowlanych i rozbiórkowych w porze dziennej.
- Stosowanie przepisów BHP.
- Zastosowanie do budowy nowoczesnego sprzętu, który emituje mniejsze ilości spalin.
- Na etapie eksploatacji - prowadzenie monitoringu powietrza.

Różnorodność biologiczna (w tym fauna, flora, obszary chronione):

- Minimalizacja negatywnych oddziaływań inwestycji infrastrukturalnych wymaga (oczywiście nie jest to konieczne w przypadku każdej inwestycji) wcześniejszych terenowych inwentaryzacji zasobów środowiska przyrodniczego. Inwentaryzacja pozwoli na precyzyjne dostosowanie ogólnych zaleceń do realiów danego zadania inwestycyjnego i uniknięcie

spowodowania znaczących szkód w środowisku przyrodniczym i wiążących się z tym komplikacji w trakcie realizacji poszczególnych inwestycji.

- Wykorzystanie rozwiązań technologicznych umożliwiających zachowanie istniejących stosunków wodnych.
- Ograniczenie na etapie planowania i wykonawstwa wycinki drzew i krzewów oraz naruszania cennych siedlisk.
- W przypadku braku możliwości nienaruszenia siedlisk rzadkich/chronionych gatunków, należy wziąć pod uwagę możliwość przeniesienia populacji.
- Nie należy prowadzić robót budowlanych w okresie lęgowym, jeśli na obszarze inwestycji lub w jej pobliżu gniazdują ptaki.
- W przypadku istotnego zagrożenia hałasem, mogącego płoszyć chronione gatunki zwierząt w okresie rozrodczym (i/lub powodujące ponadnormatywną emisję na terenach mieszkaniowych), należy rozważyć zastosowanie ekranów.

Ochrona przed hałasem i drganiami:

- Ograniczenie prac związanych z wykorzystaniem głośnego sprzętu, do pory dziennej między 7:00 a 20:00.
- W miejscach szczególnie wrażliwych obok zabudowy mieszkaniowej należy ograniczyć prędkość pojazdów dowożących materiały budowlane ze względu na drgania przenoszące się na konstrukcje budynków oraz wpływ na klimat akustyczny otoczenia.
- Projektanci powinni zwrócić uwagę na propozycję lokalizacji baz zaplecza technicznego budowy tak, aby planować je możliwe z dala od okien budynków mieszkalnych.
- Na terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej należy tak planować roboty budowlane w ramach poszczególnych zadań by prowadzić prace związane z emisją hałasu w tym samym czasie tylko po jednej stronie budynku, aby w mieszkaniu były pomieszczenia nienarażone na emisję hałasu.
- Organizacja pracy, ograniczająca liczbę osób i czas ekspozycji na hałas.
- Stosowanie harmonogramów prac, ograniczających narażenie na hałas.
- Stosowanie tzw. cichych nawierzchni.
- Ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji w środowisko,
- Racjonalna gospodarka materiałami i minimalizacja powstawania odpadów.
- Sprawne przeprowadzenie prac.
- Ograniczenie do niezbędnego minimum usuwania drzew i krzewów będących w kolizji z planowaną inwestycją.
- Dobór gatunków roślin pełniących rolę dźwiękochronną dostosowanych do wymogów siedliska.

10. Propozycja działań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie Planu ogólnego

Plan ogólny stanowi dokument o ogólnym charakterze, który określa główne strefy planistyczne oraz ich podstawowe przeznaczenie. Realizacja tych założeń będzie się odbywać na podstawie szczegółowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz w wybranych przypadkach, na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Dalsze opracowanie szczegółowych rozwiązań przestrzennych, w tym alternatywnych koncepcji, możliwe jest na etapie sporządzania tych dokumentów planistycznych.

W zakresie rozwiązań alternatywnych proponuje się należy rozważyć:

- na terenach planowanego zainwestowania – podniesienie wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych,
- rozwiązaniem alternatywnym jest również brak realizacji planu ogólnego, jest to jednak wybór, który spowoduje pogorszenie stanu środowiska.

11. Tendencje przeobrażeń przy braku realizacji planu ogólnego

W przypadku odstąpienia od sporządzenia planu ogólnego może dojść to takich zmian jak: w wyniku wprowadzenia zagospodarowania może nastąpić likwidacja powierzchni glebowej, a tym samym zieleni niskiej. Wzrost ilości terenów zabudowanych wiąże się z podwyższonym ruchem samochodowym, przez co może nasilać się zjawisko hałasu drogowego. Zwiększać się także będzie ilość odprowadzanych do atmosfery zanieczyszczeń. Nastąpi nieznaczne przekształcenie rzeźby terenu na skutek wykopów pod fundamenty budynków.

12. Potencjonalne oddziaływanie transgraniczne

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1478), z rozdziału 3, działu VI dotyczącego postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów, opracowywany dokument nie będzie wywierał znaczącego oddziaływania transgranicznego.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach dokumentu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja zapisów planu ogólnego nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu *Planu ogólnego dla Gminy Stare Kurowo*. Opracowanie zostało wykonane w oparciu o art. 46 oraz art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112).

Głównym celem prognozy jest ustalenie czy zapisy projektu *Planu ogólnego dla Gminy Stare Kurowo* nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przeszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

W niniejszej Prognozie przedstawiono potencjalne oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Zatem w ramach oceny skutków realizacji projektu planu na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach

strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono oddziaływanie na następujące komponenty środowiska wykorzystując metodę macierzy interakcji:

- Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000;
- Różnorodność Biologiczna;
- Ludzie;
- Rośliny;
- Zwierzęta;
- Powietrze;
- Klimat;
- Klimat akustyczny;
- Wody (w tym JCW);
- Powierzchnia ziemi;
- Krajobraz;
- Zasoby naturalne;
- Zabytki i dobra materialne.

Projekt zakłada wprowadzenie nowej zabudowy. W wyniku tego nastąpi zniszczenie pokrywy glebowej, zmniejszy się również areal powierzchni biologicznie czynnej. W przyszłości mogą wystąpić emisje szkodliwego hałasu drogowego. Warto jednak mieć na uwadze, że na dominującym obszarze gminy występują tereny rolne, które nie będą zabudowywane. Stwierdza się, że zabudowa odbędzie się na obszarze już przekształconym antropogenicznie w centralnej części gminy.

Z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych nie ma przeszkód dla realizacji postanowień planu ogólnego. Uznaje się, że plan nie będzie wywierał negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze i krajobraz gminy.

Projekt planu został przygotowany zgodnie z przepisami ochrony środowiska i z poszanowaniem zasad ładu przestrzennego. Wprowadza zasady sposobu zagospodarowania oraz sposób użytkowania terenu.

Należy mieć na uwadze uwzględnianie zasad ochrony środowiska podczas projektowania i planowania poszczególnych inwestycji.

Przedstawione przedsięwzięcia będą miały charakter lokalny, tzn. będą one terytorialnie realizowane w obrębie jednej gminy.

14. Zestawienie tabel oraz rysunków

Spis tabel

Tabela 1. Demografia gminy Stare Kurowo.....	32
Tabela 2 Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	32
Tabela 3. Uśrednione wartości temperatury w okresie 1991 – 2021.	32
Tabela 4. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za rok 2023, dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy lubuskiej.	35
Tabela 5. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za rok 2023, dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin dla strefy lubuskiej.	35
Tabela 6. Charakterystyka obszarów przekroczeń benzo(a)pirenu na terenie Gminy Stare Kurowo.....	36
Tabela 7. Jednolite Części Wód Powierzchniowych obejmujące swoim zasięgiem obszar Gminy Stare Kurowo.....	36
Tabela 8. Ocena stanu JCWP Gminy Stare Kurowo.	40
Tabela 9. Charakterystyka JCWPd w obrębie których zlokalizowana jest Gmina Stare Kurowo.	41
Tabela 10 Wyniki oceny stanu wód podziemnych dla JCWPd obejmujących obszar Gminy Stare Kurowo.	43
Tabela 11. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu.	48
Tabela 12. Struktura lasów położonych na terenie Gminy Stare Kurowo w roku 2023.	57
Tabela 13. Problemy środowiskowe na terenie gminy Stare Kurowo.....	59
Tabela 14. Przegląd dokumentów europejskich i krajowych oraz zawartych w nich celów środowiskowych istotnych dla realizacji planu ogólnego.	61

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie Gminy Stare Kurowo na tle powiatu strzelecko-drezdeneckiego.....	30
Rysunek 2. Położenie Gminy Stare Kurowo na tle podziału fizyko-geograficznego Polski.	31
Rysunek 3. Podział województwa lubuskiego na strefy ochrony powietrza.	34
Rysunek 4. Jednolite części wód na tle Gminy Stare Kurowo.....	37
Rysunek 5. Wody powierzchniowe na tle Gminy Stare Kurowo.	38
Rysunek 6. Jednolite części wód podziemnych na tle Gminy Stare Kurowo.....	42
Rysunek 7. GZWP na tle Gminy Stare Kurowo.....	43
Rysunek 8. Obszary zagrożone podtopieniami na tle Gminy Stare Kurowo.	44
Rysunek 9. Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi na obszarze Gminy Stare Kurowo.....	45
Rysunek 10. Łączne zagrożenie suszą dla obszaru Gminy Stare Kurowo.....	47
Rysunek 11. Sieć drogowa Gminy Stare Kurowo.	50
Rysunek 12. Przebieg linii kolejowej nr 203 na tle Gminy Stare Kurowo.	51
Rysunek 13. Formy ochrony przyrody na terenie gminy Stare Kurowo.	56
Rysunek 14. Tereny zalesione na tle Gminy Stare Kurowo.	57